

Οι Γυναίκες στο Ισλάμ

& Η Διάψευση κάποιων Κοινών
Παρανοήσεων

Οι Γυναίκες στο Ισλάμ

*& Η Διάψευση κάποιων Κοινών
Παρανοήσεων*

المرأة في ظلال الإسلام

Του

Δρα 'Αμπντ Αρ-Ραχμάν Ασ-Σίχα

عبد الرحمن بن عبد الكريم الشيخة

Μετάφραση

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(E.I.R.C)**

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية & ريجالوس كونستادينوس

Οι Γυναίκες στο Ισλάμ

Του:

Δρ. ‘Αμπντ Αρ-Ραχμάν Ασ-Σίχα

Μετάφραση

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (E.I.R.C)

Ρηγάλος Κωνσταντίνος

Επιμέλεια

Τσεκούρα Βίβιαν

Ahmed Al-Amir

Ρηγάλου Αριστέα

© *Copyright (Πνευματικά δικαιώματα):*

Δρ. ‘Αμπντ Αρ-Ραχμάν μπιν ‘Αμπντ Αλ-Καρέιμ Ασ-Σίχα.

Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στον συγγραφέα, με εξαίρεση τη χρήση για δωρεάν διανομή, χωρίς καμία προσθήκη, τροποποίηση, ή αφαίρεση περιεχομένου του βιβλίου.

<http://www.thekeytoislam.com>

Αυτό το βιβλίο πραγματεύεται τα ακόλουθα ερωτήματα και θέματα:

- *Τη θέση των γυναικών κατά περιόδους: τις γυναίκες στην προ-Ισλαμική αραβική κοινωνία· την ινδική κοινωνία· την κινεζική κοινωνία· την ελληνική κοινωνία· τη ρωμαϊκή κοινωνία· την παραδοσιακή εβραϊκή κοινωνία· την παραδοσιακή χριστιανική κοινωνία· και τη σύγχρονη κοσμική κοινωνία.*
- *Θέματα στα οποία οι Άνδρες και οι Γυναίκες θεωρούνται ίσοι στο Ισλάμ: στη βασική ανθρώπινη υπόσταση· στην εφαρμογή των υποχρεώσεων· στις αμοιβές και τις τιμωρίες στην εγκόσμια και τη Μέλλουσα ζωή· στην ιδιοκτησία και την ελευθερία των οικονομικών συναλλαγών· στη διατήρηση της τιμής και της ευγένειας· στην υποχρεωτική εκπαίδευση· και στο ότι και οι δύο φέρουν ευθύνη στην αναμόρφωση της κοινωνίας.*
- *Τη θέση και τα δικαιώματα των γυναικών σε διάφορα στάδια της Μουσουλμανικής κοινωνίας: ως νεογνό, παιδί και νεαρό κορίτσι· ως αδελφή· ως σύζυγος· ως μητέρα· ως συγγενής και γειτόνισσα, και ως γυναίκα γενικότερα.*

- *Παρανοήσεις σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των γυναικών στο Ισλάμ και τη διάψευσή τους: για την πολυγαμία· την ηγεσία και την ευθύνη· το συμφωνητικό του γάμου και την κηδεμονία· την πειθάρχηση της συζύγου · τις δολοφονίες για ζητήματα τιμής· τα διαζύγια· τη μαρτυρία· την κληρονομιά· το φόρο αίματος· την εργασία· και τη Χιτζάμπ (το κάλυμμα του κεφαλιού).*

Περιεχόμενα

- Πρόλογος
- Εισαγωγή
- Απαιτήσεις σχετικά με τα Δικαιώματα των Γυναικών
- Η θέση των γυναικών ανά τους αιώνες: Οι Γυναίκες στις προ-Ισλαμικές Κοινωνίες και Πολιτισμούς
- Τα Δικαιώματα των Γυναικών στο Ισλάμ: γενικά, ως παιδιά και κόρες, ως αδελφές, ως σύζυγοι, ως μητέρες.
  - 1) Η φροντίδα για τις Γυναίκες γενικότερα, και η Ισότητα των Ανδρών και των Γυναικών στο Ισλάμ, και η συμπληρωματική φύση του ενός προς τον άλλο.
  - 2) Οι Γυναίκες ως Παιδιά και Κόρες
  - 3) Οι Γυναίκες ως Σύζυγοι
  - 4) Οι Γυναίκες ως Μητέρες
  - 5) Οι Γυναίκες ως συγγενείς και Γειτόνισσες
  - 6) Παρανοήσεις σχετικά με τις Γυναίκες στο Ισλάμ
  - 7) Η Πολυγυνία στο Ισλάμ
  - 8) Η Δύναμη του Κηδεμόνα στο Συμφωνητικό του Γάμου
  - 9) Οικονομικές και Ηθικές Ευθύνες του Νοικοκυριού
  - 10) Η πειθάρχηση της συζύγου
  - 11) Το Δικαίωμα για Διαζύγιο ανήκει στο σύζυγο
  - 12) Τα Δικαιώματα των Γυναικών στην Κληρονομιά
  - 13) Μαρτυρία των Γυναικών
  - 14) Ταξίδι χωρίς τη Συνοδεία Κοντινού Άνδρα Συγγενή
  - 15) Το Δικαίωμα των Γυναικών για Εργασία
  - 16) Αναφορικά με τη Χιτζάμπ (κάλυμμα του κεφαλιού)
- Επίλογος

Πρόλογος

Ολος ο έπαινος ανήκει στον Αλλά(χ), Τον Ύψιστο. Είθε Ο Αλλά(χ) να εξυψώσει τον Προφήτη Του και την οικογένειά του και να τους καταστήσει ασφαλείς από κάθε κακό.

Πιστεύω ότι δεν μπορώ να παρουσιάσω κάποια νέα πληροφορία πάνω στα θέματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα των γυναικών και τη θέση τους στη θρησκεία του Ισλάμ. Συνεπώς, επιχείρησα να συλλέξω, να οργανώσω και να συνοψίσω μερικές από τις σχετικές πληροφορίες πάνω σ' αυτό το θέμα, και να τις παρουσιάσω προς όφελος του αναγνώστη. Ελπίζω και προσεύχομαι για καθοδήγηση από Τον Αλλά(χ), Τον Ύψιστο, ώστε να φτάσω στην επίτευξη των στόχων μου.

Είναι μεγάλη αδικία να κατηγορεί κανείς το Ισλάμ για κακομεταχείριση και καταπίεση των γυναικών, όταν υπάρχουν πολλές δηλώσεις από το Βιβλίο που αποκάλυψε Ο Αλλά(χ), το Κοράνιο, και τις διδασκαλίες του Προφήτη (ﷺ) που αναιρούν αυτήν την ψευδή συκοφαντία. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει:

﴿Ω Εσείς οι άνθρωποι! Σας έχουμε πλάσει από ένα αρσενικό και ένα θηλυκό, και σας κάναμε σε λαούς και φυλές για να γνωρίζετε μεταξύ σας (κι όχι να καταφρονεί ο ένας τον άλλον). Βέβαια, ο πιο τιμημένος από σας –στα μάτια του Αλλά(χ)– είναι ο πιο ευσεβής (ανάμεσά σας). Κι ο Αλλά(χ) είναι 'Αλείμ (Παντογνώστης) και Χαμπίρ (=Γνωρίζει πλήρως) (για όλα τα πράγματα)﴾

[Κοράνιο 49:13]

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει επίσης:

﴿Και από τα Σημεία Του είναι και το ότι έπλασε για σας συζύγους από εσάς τους ίδιους, για να βρείτε ειρήνη και ανάπαυση σ' αυτές, και έχει θέσει μεταξύ σας στοργή και έλεος. Στ' αλήθεια, σ' αυτό υπάρχουν Σημεία για τους ανθρώπους που συλλογίζονται.﴾

[Κοράνιο 30:21]

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

«Στ' αλήθεια οι γυναίκες είναι τα δίδυμα των ανδρών.»

[Άμπου Νταούντ]

Εισαγωγή

Διάφορες εκκλήσεις για την ελευθερία, την απελευθέρωση και την ισότητα των δικαιωμάτων των γυναικών ακούστηκαν σε όλο τον κόσμο, και πολλά συνθήματα επινοήθηκαν για τις πορείες τους. Σε κάποιες κοινωνίες οι γυναίκες ζούσαν πράγματι κάτω από συνθήκες καταπίεσης, σκληρότητας και αδικίας, και στερούνταν βασικών ανθρωπιστικών δικαιωμάτων. Δεν μπορεί να αρνηθεί κανείς ότι κάποιοι Μουσουλμάνοι παρέκλιναν από τις Ισλαμικές αρχές και διδασκαλίες. Ο Ισλαμικός νόμος αντίθετα, έχει συγκεντρώσει τα δικαιώματα των γυναικών σε ένα ολοκληρωμένο και ισορροπημένο σύστημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Η προσεκτική εξέταση των συνθημάτων που διαδίδονταν από τα διεθνή απελευθερωτικά κινήματα των γυναικών δείχνουν να περιστρέφονται γύρω από τρία βασικά στοιχεία: την απελευθέρωση των γυναικών, τα ίσα δικαιώματα με τους άνδρες, και τα δικαιώματα των γυναικών. Θα τα εξετάσουμε υπό το πρίσμα του Ισλαμικού νόμου και διδασκαλιών, ανεξάρτητα από τις πρακτικές κάποιων αδαών Μουσουλμάνων και άλλων με αποκλίνουσες συμπεριφορές.

Πρώτα απ' όλα, η λέξη «απελευθέρωση» δείχνει ότι ισχύουν δεσμεύσεις και περιορισμοί, και δεύτερον, ότι οι γυναίκες είναι υποδουλωμένες και πρέπει να απελευθερωθούν. Αυτό είναι αμφιλεγόμενο και παραπλανητικό καθώς η απόλυτη ελευθερία είναι ανέφικτη, ανεξάρτητα με το αν πρόκειται για έναν άνδρα ή μία γυναίκα. Το ανθρώπινο είδος περιορίζεται εκ φύσεως από τις έμφυτα περιορισμένες ικανότητές του και την αναγκαιότητα της κοινωνικής οργάνωσης. Τόσο οι άνδρες, όσο και οι γυναίκες πρέπει να ζήσουν σε ένα κοινωνικό περιβάλλον κάτω από συγκεκριμένους νόμους, διατάξεις και κανονισμούς που διέπουν και οργανώνουν τα διάφορα ζητήματα της ζωής τους. Αυτό σημαίνει πως ο άνθρωπος δεν είναι ελεύθερος και ανεξάρτητος στις πράξεις του, ή ότι είναι απαλλαγμένος από την ευθύνη των πράξεων του; Μπορεί να είναι κανείς ελεύθερος από φυσικά όρια και νομικούς περιορισμούς; Αν είναι υποδουλωμένοι, τότε το ερώτημα που προκύπτει είναι σε ποιον; Κάθε τι που αποκαλείται ελευθερία έχει φυσικούς και νομικούς περιορισμούς, τυχόν υπέρβαση των οποίων θα οδηγήσει σε καταστροφικές ενέργειες, οι οποίες αναγνωρίζονται όλες ως απρεπείς, απολίτιστες και εγκληματικές.

Ο Ισλαμικός Νόμος θέσπισε ότι τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες αναζητούν την ελευθερία και την απελευθέρωση από την ειδωλολατρία, την τυραννία, την εκμετάλλευση και την αδικία. Οι αρχές και οι νόμοι που αποκαλύφθηκαν από το Θεό διδάσκουν και υποστηρίζουν αυστηρά τον μονοθεϊσμό, τη δικαιοσύνη και την ηθική. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν αλληλοεξαρτώμενους και συμπληρωματικούς ρόλους. Ο Ισλαμικός Νόμος έδωσε στη γυναίκα το δικαίωμα να διευθετεί η ίδια πολλές υποθέσεις στην κοινωνία, αντί να τις διευθετεί διά μέσου κηδεμόνα. Οι γυναίκες

στο Ισλάμ είναι επισήμως υπεύθυνες και επικεφαλές της διαχείρισης των υποθέσεων τους, είτε αυτές είναι οικονομικές, είτε κοινωνικές, είτε άλλου είδους, όπως και σε πολλές άλλες κοινωνίες. Για την προστασία και συντήρηση της, ο πατέρας της, ο αδερφός, ο θείος και ο σύζυγός της - το ισχυρό φύλο - είναι υποχρεωμένοι και δεσμεύονται νομικά να διαφυλάξουν την τιμή της και να αναλάβουν το βιοπορισμό και τις κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης της ανάλογα με τις δυνατότητές τους, σε όλα τα στάδια της ζωής της. Υποτιμά αυτό τη θέση της, ή την εξυψώνει;

Το Ισλάμ έχει απαγορέψει εξίσου τους άνδρες και τις γυναίκες από το να είναι άσεμνοι δημοσίως, και αυτό μεταφράζεται διαφορετικά για τα δύο φύλα, για λόγους που βασίζονται στη φύση τους. Όλοι πρέπει να διαφυλάσσουν την αρετή σε ατομικό επίπεδο, καθώς επίσης και σε δημόσιο. Ο Ισλαμικός Νόμος προστατεύει τις γυναίκες από τον εκφοβισμό και την παρενόχληση, και αυτό απαιτεί κανένα από τα δύο φύλα να μη διαπράττει πράξεις σεξουαλικά προκλητικές ή δελεαστικές για το άλλο. Για το λόγο αυτό, ο Ισλαμικός Νόμος απαιτεί σεμνή ενδυμασία για την προστασία των γυναικών όταν βγαίνουν εκτός σπιτιού και απαγορεύει τις ελεύθερες συνευρέσεις-σχέσεις και οποιοδήποτε είδος φυσικής επαφής με το άλλο φύλο.

Το Ισλάμ απεικονίζει την έννοια της ελευθερίας με τέτοιο τρόπο ώστε η ατομική συμπεριφορά να μην επιτρέπεται να είναι επιβλαβής για το άτομο ή καταστροφική για την κοινωνία στο σύνολό της, όπως χαρακτηριστικά περιγράφεται με τα λόγια του Αγγελιοφόρου Του Αλλά(χ) (ﷺ) όταν είπε σε ένα αυθεντικό χαντίθ:

«Το παράδειγμα αυτού που τηρεί τους νόμους Του Αλλά(χ) με αυτόν που τους παραβιάζει είναι σαν έναν λαό, οι άνθρωποι του οποίου έβαλαν στοίχημα για τις θέσεις σε ένα πλοίο μέσα στη θάλασσα. Έτσι κάποιος κέρδισαν το κάτω μέρος του πλοίου, ενώ οι άλλοι έλαβαν το άνω μέρος του. Όταν αυτοί που ήταν στο κάτω μέρος ανέβαιναν πάνω για να πάρουν νερό για να πιούν, έριχναν κατά λάθος νερό στους ανθρώπους που βρίσκονταν στο επάνω μέρος του πλοίου. Οι άνθρωποι στο πάνω μέρος τούς είπαν: «Δεν θα σας επιτρέψουμε να ανεβείτε πάνω και να μας πειράξετε.» και έτσι οι άνθρωποι στο κάτω μέρος είπαν: «Τότε θα κάνουμε μια τρύπα στο κάτω μέρος του πλοίου, για να μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στο νερό.». Ο Προφήτης πρόσθεσε: «Αν θα τους αποτρέψουν θα σωθούν όλοι, και αν τους επιτρέψουν θα πνιγούν όλοι.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ένας γνωστός Γερμανός στοχαστής και φιλόσοφος, ο **Σοπενχάουερ** είπε:

«Δώστε σε μια γυναίκα πλήρη και απόλυτη ελευθερία για ΕΝΑ ΜΟΝΟ ΕΤΟΣ, και ελέγξτε μαζί μου μετά από αυτό για να δείτε τα αποτελέσματα αυτής της ελευθερίας. Μην ξεχνάτε ότι εσείς (όλοι), μαζί με μένα, θα κληρονομήσετε τις αρετές, την αγνότητα και τα χρηστά ήθη. Αν πεθάνω (μέχρι τότε), είστε

ελεύθεροι να πείτε είτε: "Έκανε λάθος!" ή "Έφτασε στην καρδιά της αλήθειας!"»

Μια Αμερικανίδα δημοσιογράφος, η **Χελέσιαν Στάνσπερι**, που έχει δημοσιεύσει σε περισσότερες από 250 εφημερίδες, έχει εργαστεί στον τομέα της δημοσιογραφίας και της αναμετάδοσης για περισσότερα από 20 χρόνια, και έχει επισκεφτεί διάφορες Μουσουλμανικές χώρες, είχε να πει αυτό στο τέλος μίας από τις επισκέψεις της σε μία από αυτές:

«Η Αραβική Ισλαμική κοινωνία είναι άρτια και υγιής. Αυτή η κοινωνία πρέπει να συνεχίσει να προστατεύει τις παραδόσεις της, οι οποίες περιορίζουν τόσο τους άνδρες, όσο και τις γυναίκες σε κάποιον λογικό βαθμό. Αυτή η κοινωνία διαφέρει σίγουρα από τις Ευρωπαϊκές και Αμερικανικές κοινωνίες. Η Αραβική Ισλαμική κοινωνία έχει τις δικές της παραδόσεις που επιβάλλουν ορισμένους περιορισμούς και όρια σχετικά με τις γυναίκες και δίνουν ιδιαίτερα σεβαστή θέση και κύρος στους γονείς...Πρώτα απ' όλα, οι πιο αυστηροί περιορισμοί αφορούν την απόλυτη σεξουαλική ελευθερία, η οποία πραγματικά απειλεί τόσο την κοινωνία, όσο και την οικογένεια στην Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Συνεπώς, οι περιορισμοί που επιβάλλονται από την Αραβική Ισλαμική κοινωνία είναι έγκυροι και ταυτόχρονα ευεργετικοί. Συνιστώ αναμφίβολα την τήρηση των παραδόσεων και του κώδικα ηθικής. Την απαγόρευση της μικτής εκπαίδευσης αρρένων και θηλέων. Τον περιορισμό της γυναικείας ελευθερίας, ή ακόμα καλύτερα, την επιστροφή στην πρακτική της πλήρης μαντίλας. Ειλικρινά αυτό είναι καλύτερο για εσάς από τη σεξουαλική ελευθερία της Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Απαγόρευση της μικτής εκπαίδευσης γιατί έχουμε δεχθεί πλήγματα από αυτή στις Η.Π.Α.. Η Αμερικανική κοινωνία έχει εκλεπτυνθεί, μεστή πια από κάθε μορφή και είδος σεξουαλικής ελευθερίας. Τα θύματα της σεξουαλικής ελευθερίας και της συνεκπαίδευσης γεμίζουν τις φυλακές, τα πεζοδρόμια, τα μπαρ, τις ταβέρνες και τα πορνεία. Η (ψεύτικη) ελευθερία που έχουμε παραχωρήσει στα νεαρά κορίτσια και τις κόρες μας, τις έχει στρέψει στα ναρκωτικά, το έγκλημα και το εμπόριο λευκής σαρκός. Η μικτή εκπαίδευση, η σεξουαλική ελευθερία και όλα τα είδη «ελευθερίας» στις Ευρωπαϊκές και Αμερικανικές κοινωνίες έχουν αποτελέσει απειλή για το θεσμό της οικογένειας και έχουν κλονίσει ηθικές αξίες και κώδικες.»

Το ερώτημα που τίθεται στους υποστηρικτές της ελευθερίας των γυναικών είναι το εξής: Ποιο είναι ειλικρινά το καλύτερο, το πιο ωφέλιμο και το πιο προστατευτικό σύστημα για τη διατήρηση της τιμής, της αξιοπρέπειας και την προστασία των γυναικών;

Απαιτήσεις για τα Δικαιώματα των Γυναικών

Οι γυναίκες παγκοσμίως απαιτούν ισότητα δικαιωμάτων. Δεν έχει υπάρξει, είτε στο παρελθόν, είτε τώρα, κάποιο σύστημα που να διατηρεί και να προφυλάσσει πραγματικά τα δικαιώματα των γυναικών, όπως κάνει ο Ισλαμικός Νόμος. Αυτό θα επιβεβαιωθεί και θα τεκμηριωθεί στα επόμενα κεφάλαια του βιβλίου.

Ο **Σερ Χάμιλτον**, ο πασίγνωστος Άγγλος στοχαστής και φιλόσοφος, δήλωσε στο βιβλίο του σχετικά με το *Ισλάμ και τον Αραβικό Πολιτισμό*:

«Οι διατάξεις, οι κανονισμοί και οι αποφάσεις που αφορούν τις γυναίκες στο Ισλάμ είναι σαφείς, ειλικρινείς και ανοικτές. Το Ισλάμ εκμεταλλεύεται την πλήρη προσοχή που πρέπει να δοθεί στην προστασία της γυναίκας εναντία σε οτιδήποτε μπορεί να την βλάψει προσωπικά, ή να προκαλέσει κακή φήμη για την υπόληψη ή το χαρακτήρα της.»

Ο **Γκουστάβ Λε Μπον**, ο πασίγνωστος Γάλλος στοχαστής, δήλωσε στο βιβλίο του, «*Ο Αραβικός Πολιτισμός*»:

«Οι Ισλαμικές πράξεις αρετής δεν περιορίζονται μόνο στο να τιμά κανείς και να σέβεται τις γυναίκες, αλλά επίσης, μπορούμε να προσθέσουμε ότι το Ισλάμ είναι η πρώτη θρησκεία που τιμά και σέβεται τις γυναίκες. Εύκολα μπορούμε να αποδείξουμε αυτό δείχνοντας ότι όλες οι θρησκείες και τα έθνη, πριν από τον ερχομό του Ισλάμ, έβλαπταν σε μεγάλο βαθμό και προσέβαλλαν τις γυναίκες.»

Υπογραμμίζει επίσης:

«Τα δικαιώματα του γάμου που δηλώθηκαν και επεξηγήθηκαν στο Ιερό Κοράνιο και σύμφωνα με τους ερμηνευτές των εννοιών του Ιερού Κορανίου είναι μακράν καλύτερα από τα Ευρωπαϊκά δικαιώματα του γάμου, τόσο για τη γυναίκα όσο και για τον άνδρα.» [σελ 497]

Πάνω από χίλια τετρακόσια χρόνια πριν, το Ισλάμ άρχισε να διαδίδεται στον γνωστό κόσμο από τη *Μέκκα*, και, στη συνέχεια από τη *Μεδίνα*, όπου ο Προφήτης Του Αλλά(χ), Μωχάμμαντ μπιν ‘Αμπντ Αλλάχ (ﷺ) δίδαξε το μήνυμά του. Το Ισλάμ άπλωσε το φως του μέσα από τις διδασκαλίες των γραφών που αποκαλύφθηκαν στο Ιερό Βιβλίο Του Αλλά(χ), το Κοράνιο, και τις εμπνευσμένες παραδόσεις της *Σούννα* (Τρόπο ζωής, λόγια και δράσης) του Προφήτη (ﷺ), οι οποίες αποτελούν αναμφισβήτητα τη βάση για τον Ισλαμικό Νόμο. Τα ισλαμικά διδάγματα και το σύστημα δικαίου είχαν μεγάλο αντίκτυπο στη ζωή των οπαδών του Ισλάμ, και, κατά συνέπεια, αυτό επηρέασε τις κοινωνίες στα εδάφη όπου οι μουσουλμάνοι ταξίδεψαν και εγκαταστάθηκαν. Το Ισλάμ εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα με τρόπο εκπληκτικό στον τότε γνωστό κόσμο και άφησε ένα ολοκληρωμένο σύστημα ζωής για την αντιμετώπιση κάθε ανθρώπινης ανάγκης. Το Ισλάμ δεν αντιτίθεται, αντιβαίνει, ούτε απορρίπτει οποιαδήποτε από τις νόμιμες, χρηστές και ουσιαστικές απαιτήσεις της ύπαρξης του ανθρώπου, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη συνέχεια της ζωής του.

Για να κατανοήσουμε τις αλλαγές που έφερε το Ισλάμ για τις γυναίκες, πρέπει να εξετάσουμε εν συντομία την κατάσταση των γυναικών πριν από την έλευση του Ισλάμ στην αραβική κοινωνία και σε άλλους πολιτισμούς στον κόσμο.

Η Θέση των Γυναικών Ανά τους Αιώνες

Οι Γυναίκες στις Προ-Ισλαμικές Κοινωνίες και Πολιτισμούς:

Οι γυναίκες υπέστησαν μεγάλες αδικίες στην ειδωλολατρική Αραβική κοινωνία και εκτέθηκαν σε διάφορα είδη ταπείνωσης πριν από την αποστολή του Αγγελιοφόρου Του Αλλά(χ) (ﷺ). Αντιμετωπίζονταν ως υλική ιδιοκτησία προς διάθεση ανάλογα με τις επιθυμίες του άνδρα κηδεμόνα. Δεν είχαν δικαίωμα να κληρονομήσουν από τους γονείς ή τους συζύγους τους. Οι Άραβες πίστευαν ότι η κληρονομιά πρέπει να χορηγείται μόνο σε εκείνους που είχαν στρατιωτικές ικανότητες, όπως να είναι σε θέση να ιππεύσουν άλογο, να πολεμήσουν, να αποκτήσουν λάφυρα πολέμου και να συμβάλλουν στην προστασία του εδάφους και της φυλή τους. Δεδομένου ότι οι γυναίκες στην ειδωλολατρική Αραβική κοινωνία δεν είχαν γενικά αυτές τις ιδιότητες, κληροδοτούνταν οι ίδιες όπως κάθε κινητό αγαθό, μετά το θάνατο ενός χρεωμένου συζύγου. Αν ο νεκρός σύζυγος είχε ενήλικους γιους από άλλους γάμους, ο μεγαλύτερος γιος είχε το δικαίωμα να την προσθέσει στην οικογένειά του, ακριβώς όπως ένας γιος κληρονομεί ακίνητη περιουσία από το νεκρό πατέρα του. Δεν μπορούσε να φύγει από το σπίτι του θετού γιου της, εκτός κι αν κατέβαλε λύτρα.

Ως γενική πρακτική, οι άνδρες ήταν ελεύθεροι να αποκτούν όσες συζύγους ήθελαν χωρίς καθορισμένο όριο. Δεν υπήρχε νομικό σύστημα δικαιοσύνης που απαγόρευε σε έναν άνδρα να διαπράξει οποιαδήποτε αδικία σε βάρος των συζύγων του. Οι γυναίκες δεν είχαν δικαίωμα επιλογής, ούτε συγκατάθεσης στο γάμο· απλά παραδίδονταν ως νύφες. Οι γυναίκες απαγορευόταν να παντρευτούν ξανά αν κάποιος άνδρας τις χώριζε.

Στην προ-Ισλαμική περίοδο της Αραβίας, οι πατέρες εξαγριώνονταν συχνά και δυσανεστούνταν με τη γέννηση ενός θηλυκού παιδιού στην οικογένεια. Κάποιοι το θεωρούσαν κακό οινό. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, περιγράφει την υποδοχή των νέων, από τον πατέρα, για τη γέννηση κόρης τους:

﴿Όταν τα νέα (της γέννησης) θηλυκού έρχονται σε κάποιον από αυτούς, το πρόσωπό του μένει (από εκείνη τη στιγμή) σκοτεινιασμένο, και γεμίζει με θλίψη μέσα του! Κρύβεται από τους ανθρώπους λόγω του κακού (και της ντροπής) για αυτό που πληροφορήθηκε. Να την κρατήσει με ατίμωση, ή να την θάψει στο χώμα; Τι άθλιο είναι αυτό που αποφασίζουν.﴾

[Κοράνιο 16:58-59]

Οι γυναίκες δεν μπορούσαν καν να ασκήσουν κάποια από τα πιο φυσικά δικαιώματά τους. Για παράδειγμα να τρώνε συγκεκριμένα είδη φαγητού, τα οποία επιτρέπονταν μόνο στους άνδρες. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, καταγράφει αυτό στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και είπαν: “Ό,τι υπάρχει στις μήτρες αυτών των κοπαδιών επιτρέπεται μόνο για τους άνδρες (για φαγητό) και είναι απαγορευμένο στις συζύγους μας”. Και όμως, αν το νεογέννητο ήταν νεκρό τότε δικαιούνται όλοι να φάνε το μερίδιό τους σε αυτό. ﴾

[Κοράνιο 6:139]

Το μίσος για τα θηλυκά βρέφη ωθούσε τους Άραβες στο να τα θάψουν ζωντανά. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, δηλώνει στο Ιερό Κοράνιο κατά την αναφορά Του στην Ημέρα της Ανταπόδοσης:

﴿ Και όταν το θηλυκό που θάφτηκε ζωντανό θα ερωτηθεί: για ποια αμαρτία δολοφονήθηκε; ﴾

[Κοράνιο 81:8-9]

Μερικοί πατέρες έθαβαν τις κόρες τους ζωντανές αν το παιδί ήταν λεπρό, κουτσό ή είχε κάποιο ελάττωμα εκ γενετής. Ο Αλλά(χ) δηλώνει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και μην σκοτώνετε τα παιδιά σας από το φόβο της φτώχειας. Εμείς είμαστε που παρέχουμε τα αγαθά (που ορίζουμε για κάθε άνθρωπο) σ' αυτά και σε σας. Σίγουρα, η δολοφονία τους είναι μεγάλη αμαρτία. ﴾

[Κοράνιο 17:31]

Η μοναδική τιμή που παρεχόταν σε μια γυναίκα κατά τη διάρκεια της προ-ισλαμικής εποχής ήταν η προστασία της ίδιας, της οικογένειας και της φυλής της, και η εκδίκηση εναντίον οποιουδήποτε την ταπείνωνε ή την ατίμαζε, αλλά ακόμα και αυτό γινόταν περισσότερο λόγω της ανδρικής υπερηφάνειας, της αξιοπρέπειας και της τιμής των φυλών, παρά της ανησυχία για το γυναικείο φύλο.

Η κατάσταση των γυναικών στην Αραβική κοινωνία οδήγησε τον ‘Ούμαρ ιμπν Αλ-Χαττάμπ, το δεύτερο Χαλίφη των Μουσουλμάνων (ﷺ) να πει, όπως αναφέρεται από τον Μόσλεμ:

«Μα Τον Αλλά(χ), στην περίοδο πριν το Ισλάμ δεν υπολογίζαμε τις γυναίκες καθόλου, μέχρι που Ο Αλλά(χ) αποκάλυψε σχετικά με αυτές όσα αποκάλυψε στο Κοράνιο, και διένειμε σ' αυτές όσα διένειμε...»

[Αλ-Μπουχάρι]

Οι Γυναίκες στην Ινδική Κοινωνία:

Στην Ινδική κοινωνία οι γυναίκες αντιμετωπίζονταν γενικά ως υπηρέτριες ή σκλάβες, σαν να μην είχαν δική τους βούληση και επιθυμίες. Έπρεπε να ακολουθούν τους συζύγους τους σε όλα τα ζητήματα. Γυναίκες δίνονταν ως πληρωμή στον αντίπαλο, αν κάποιος έχανε σε τυχερά παιχνίδια. Ως ένδειξη αφοσίωσης αναγκάζονταν να καούν ζωντανές πηδώντας από μόνες τους στη νεκρική πυρά των συζύγων τους μετά το θάνατό τους. Η πρακτική αυτή, που ονομάζεται «σούττι» συνεχίστηκε μέχρι το τέλος του 17^{ου} αιώνα όταν το έθιμο τέθηκε εκτός νόμου, παρά την απογοήτευση που προκάλεσε στους ηγέτες της ινδουιστικής θρησκείας. Αν και απαγορεύτηκε επίσημα, το σούττι ασκούταν ευρέως μέχρι τα τέλη του 19^{ου} αιώνα και συνεχίζεται ακόμη σε μερικές απομακρυσμένες περιοχές της Ινδίας. Σε ορισμένες περιοχές της Ινδίας οι γυναίκες προσφέρονται σε ιερείς ως παλλακίδες ή ως ιερόδουλες προς εκμετάλλευση. Σε άλλες περιπτώσεις προσφέρονταν ως θυσία στους ινδουιστές θεούς για να τους ευχαριστήσουν ή να ζητήσουν βροχή.

Ορισμένοι **νόμοι του Ινδουισμού** δηλώνουν ότι:

«Η προκαθορισμένη υπομονή, ο άνεμος που φυσά ή οι ανεμοστρόβιλοι, ο θάνατος, το Πυρ της Κολάσεως, το δηλητήριο, τα φίδια και η φωτιά δεν είναι λιγότερο σατανικά από τις γυναίκες.»

Αναφέρεται επίσης σε **θρησκευτικά βιβλία του Ινδουισμού** ότι:

«Όταν ο *Μάννα* [ο Ινδός θεός της δημιουργίας] δημιούργησε γυναίκες επέβαλε σε αυτές την αγάπη του κρεβατιού, τις θέσεις, το στολισμό [μακιγιάζ], τη βρώμικη λαγνεία (όλων των ειδών), το θυμό, την εξέγερση ενάντια στην τιμή και την αξιοπρέπεια, και τις κακές νοοτροπίες, την κακή συμπεριφορά και στάση.»

Στις διδασκαλίες του **Μάννα Χέρμα Σίστρα** σχετικά με τις γυναίκες, μπορεί κανείς να διαβάσει:

«Μια γυναίκα μπορεί να ζήσει χωρίς επιλογή ανεξάρτητα από το αν αυτή είναι ένα μικρό κορίτσι, μια νεαρή κοπέλα ή μια ώριμη γυναίκα. Ένα νεαρό κορίτσι βρίσκεται υπό τις διαταγές και τις επιλογές του πατέρα της. Μια παντρεμένη γυναίκα βρίσκεται υπό τις διαταγές και τις επιλογές του συζύγου της. Μία χήρα βρίσκεται υπό τις διαταγές και τις επιλογές των αρσενικών παιδιών της, και ποτέ δεν μπορεί να γίνει ανεξάρτητη (μετά το θάνατο του συζύγου της). Μία χήρα δεν μπορεί ποτέ να ξαναπαντρευτεί μετά το θάνατο του συζύγου της, αντίθετα, πρέπει να παραμελήσει όλα όσα της αρέσουν όσον αφορά το φαγητό, τα ρούχα και το μακιγιάζ μέχρι να πεθάνει. Μια γυναίκα δεν μπορεί να κατέχει ή να διαθέτει τίποτα, καθώς ό,τι μπορεί να κερδίσει ή να αποκτήσει θα πάει κατ'ευθείαν και άμεσα στην ιδιοκτησία του συζύγου της.»

Σε ορισμένες σπάνιες περιπτώσεις, μια γυναίκα είχε πολλούς άνδρες ταυτόχρονα¹. Αναμφίβολα, αυτό την καθιστούσε ιερόδουλη στην κοινωνία της.

Οι Γυναίκες στην Κινεζική Κοινωνία:

Οι γυναίκες στην κινεζική κοινωνία κατείχαν χαμηλή και υποβαθμισμένη θέση. Συνήθως αναλάμβαναν τις περισσότερο περιφρονημένες και λιγότερο σημαντικές εργασίες και θέσεις. Το αρσενικό παιδί εκλαμβάνονταν ως θεϊκό δώρο και λάμβανε ανάλογη αντιμετώπιση. Όσο για το κορίτσι, έπρεπε να υπομείνει πολλά δεινά, όπως το δέσιμο των ποδιών προκειμένου να παραλύσουν για να μην τρέξει και άλλα έθιμα.

Μια κινεζική παροιμία λέει:

«Να ακούς τη σύζυγό σου, αλλά ποτέ να μην πιστεύεις όσα λέει.»

Η θέση των γυναικών στην κινεζική κοινωνία δεν ήταν πολύ καλύτερη από αυτών στις ειδωλολατρικές προ-Ισλαμικές Αραβικές και Ινδικές κοινωνίες.

Οι Γυναίκες στην Ελληνική Κοινωνία:

Μεταξύ των Ελλήνων, οι γυναίκες ήταν υποβαθμισμένες, στο βαθμό που οι άνδρες ισχυρίστηκαν ότι οι γυναίκες δεν ήταν παρά η επιτομή του κακού. Δεν υπήρχε κανένα σύστημα για την προστασία τους στην κοινωνία αυτή. Στερούνταν των δικαιωμάτων στην εκπαίδευση· αγοράζονταν και πωλούνταν όπως και κάθε άλλο εμπόρευμα· στερούνταν του δικαιώματος της κληρονομιάς· και θεωρούνταν υποδεέστερες χωρίς δικαιώματα για πραγματοποίηση οποιονδήποτε συναλλαγών σχετικά με την περιουσία και τον πλούτο. Οι γυναίκες υποτάσσονταν στη βούληση των ανδρών σε ολόκληρη τη ζωή τους. Το διαζύγιο ήταν απόλυτο δικαίωμα των ανδρών. Η κοινή θέση των γυναικών στην κοινωνία οδήγησε μερικούς Έλληνες στοχαστές να πουν:

«Το όνομα μιας γυναίκας πρέπει να κλειδώνεται στο σπίτι, πράγμα που ισχύει και για το σώμα της.»

Ο Γκουστάβ λε Μπον, ο Γάλλος στοχαστής, είπε σχετικά με τη θέση των γυναικών στην ελληνική κοινωνία στο βιβλίο του «Αραβικός Πολιτισμός»:

“Οι Έλληνες γενικά θεωρούσαν τις γυναίκες ως τα κατώτερα πλάσματα. Δεν ήταν χρήσιμες για τίποτα άλλο εκτός από αναπαραγωγή και φροντίδα για τις δουλειές του νοικοκυριού. Αν μια γυναίκα γεννούσε ένα «άσχημο, καθυστερημένο ή με ειδικές ανάγκες» παιδί, ο άνδρας είχε δικαίωμα να σκοτώσει (το ανεπιθύμητο) παιδί.”

Ο Δημοσθένης, ο γνωστός Έλληνας ρήτορας και στοχαστής, είπε:

¹ Αναφορά στον «Γάμο μεταξύ ατόμων της ίδιας κοινωνικής ομάδας στην Ινδία», κεφάλαιο 3 [Μορφές Γάμου] μέρος 2 [Πολυανδρία], από την Χαριτάντα Χακραμπόρτι.

“Εμείς οι Έλληνες απολαμβάνουμε τη συντροφιά ιεροδούλων για σεξουαλική ευχαρίστηση· «φιλενάδες» και «ερωμένες» για να φροντίζουν τις καθημερινές μας ανάγκες, και παντρευόμαστε για να αποκτήσουμε «νόμιμα» παιδιά.”

Από αυτό το έκφυλο, διαχωριστικό τρόπο αντιμετώπισης, και τη διεφθαρμένη ηθική, μπορούμε να δούμε τι τύχη είχαν οι γυναίκες σε μια τέτοια κοινωνία με βάση τη δήλωση ενός ανθρώπου που ανήκε σε μια από τις κορυφαίες τάξεις, αυτή των γνωστών στοχαστών.

Οι Γυναίκες στη Ρωμαϊκή Κοινωνία:

Μια γυναίκα στη ρωμαϊκή κοινωνία αντιμετωπιζόταν επίσης ως υποδεέστερο ον που δεν μπορούσε να διευθετήσει τις υποθέσεις της. Όλη η εξουσία βρισκόταν στα χέρια των ανδρών, οι οποίοι είχαν την απόλυτη κυριαρχία σε όλες τις ιδιωτικές και δημόσιες υποθέσεις. Οι άνδρες είχαν ακόμη την δικαιοδοσία να καταδικάζουν τις συζύγους τους σε θάνατο σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν κατηγορούνταν για συγκεκριμένα εγκλήματα. Η εξουσία ενός άνδρα πάνω σε μια γυναίκα στη ρωμαϊκή κοινωνία περιελάμβανε το δικαίωμα να την πουλήσει, να την τιμωρήσει με βασανιστικές τιμωρίες, να την στείλει στην εξορία ή να την σκοτώσει. Η γυναίκα στη ρωμαϊκή κοινωνία έπρεπε να ακούει και να υπακούει σε όλες τις εντολές που δίνονταν από τον άνδρα. Στερούνταν επίσης το δικαίωμα της κληρονομιάς.

Οι Γυναίκες στην Εβραϊκή Κοινωνία:

Οι γυναίκες στην παραδοσιακή εβραϊκή κοινωνία δεν είχαν καλύτερη τύχη από αυτές που περιγράφηκαν προηγουμένως. Στην Παλαιά Διαθήκη οι γυναίκες περιγράφονται ως εξής:

"Εγώ περιδιάβηκα στην καρδιά μου για να μάθω, και να ανιχνεύσω, και να αναζητήσω σοφία, και τον λόγο των πραγμάτων, και να γνωρίσω την ασέβεια της αφροσύνης, και την ηλιθιότητα της ανοησίας· και βρήκα ότι πικτότερη και από το θάνατο είναι η γυναίκα τής οποίας η καρδιά είναι παγίδες και δίχτυα και τα χέρια της δεσμά. Όποιος είναι αρεστός στο Θεό θα της ξεφύγει, αλλά ο αμαρτωλός θα πέσει στα δίχτυα της."

[Εκκλησιαστής 7:25-26]

Στη μετάφραση των Εβδομήκοντα [Εξοδος] λέει:

"Και αν κάποιος πουλήσει τη θυγατέρα του για δούλη, δεν θα αφεθεί όπως αφήνονται οι δούλοι. Αν δεν αρέσει στο αφεντικό της, που την αρραβωνιάστηκε για τον εαυτό του, τότε θα την απολυτρώσει· δεν έχει εξουσία να την πουλήσει σε ξένο έθνος, επειδή της φέρθηκε άπιστα. Αν, όμως, την αρραβώνιασε με τον γιο του, θα κάνει σ' αυτή σύμφωνα με το

δικαίωμα των θυγατέρων. Αν πάρει για τον εαυτό του μια άλλη, δεν θα της στερήσει την τροφή, τα ενδύματά της, και το χρέος του γάμου σ' αυτή. Αν, όμως, δεν της κάνει τα τρία αυτά, τότε θα φύγει δωρεάν, χωρίς χρήματα."

[Εξοδος 21:7-11]

Συνεπώς, αν μια Εβραία παντρευόταν, η κηδεμονία της μεταφερόταν από τον πατέρα στο σύζυγό της και εντασσόταν στην περιουσία του, όπως το σπίτι, ο δούλος, η υπηρέτρια, τα χρήματα ή ο πλούτος του.

Οι διδασκαλίες και οι νόμοι των Εβραίων στερούσαν από το κορίτσι την κληρονομιά του πατέρα του αν υπήρχαν άλλα αρσενικά παιδιά. Στην Παλαιά Διαθήκη από τους Εβδομήκοντα, αναφέρεται:

"Θα πεις στους Ισραηλίτες: Αν κάποιος πεθάνει χωρίς να έχει γιο, η περιουσία του θα μεταβιβάζεται στην κόρη του."

[Αριθμοί 27:8]

Επιπλέον, οι Εβραίοι δεν κοιμόνταν ποτέ στο ίδιο κρεβάτι με μια γυναίκα που είχε έμμηνο ρύση, ούτε έτρωγαν, ούτε έπιναν μαζί της. Συνήθιζαν να απομονώνονται πλήρως από αυτές, μέχρι να απαλλάσσονταν τελείως από την έμμηνο ρύση τους.

Οι Γυναίκες στη Χριστιανική Κοινωνία:

Οι Χριστιανοί ιερείς έφταναν στα άκρα, θεωρώντας τη γυναίκα ως αιτία του «προπατορικού αμαρτήματος» και πηγή όλων των καταστροφών από τις οποίες υπέφερε όλος ο κόσμος. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, η σωματική επαφή ενός άνδρα και μίας γυναίκας χαρακτηριζόταν κατά παράδοση ως «ακάθαρτη» ή «βρώμικη», ακόμη κι αν τελούταν στα πλαίσια ενός νόμιμου συμβολαίου γάμου.

Ο Άγιος Τερτυλλιανός λέει:

“Η γυναίκα είναι το μονοπάτι του Σατανά για την καρδιά ενός άνδρα. Η γυναίκα ωθεί τον άνδρα στο «Καταραμένο Δέντρο.» Η γυναίκα παραβιάζει τους νόμους του Θεού και διαστρεβλώνει την εικόνα του (δηλ. την εικόνα του άντρα)”

Ο Γουίθ Κνούντεσεν, ένας Δανός συγγραφέας, περιέγραψε τη θέση της γυναίκας στο μεσαίωνα λέγοντας:

"Σύμφωνα με την Καθολική πίστη, η οποία αντιμετώπιζε τη γυναίκα ως πολίτη δεύτερης κατηγορίας, πολύ λίγη φροντίδα και προσοχή δινόταν σε αυτήν."

Το 1586 πραγματοποιήθηκε συνέδριο στη Γαλλία για να αποφασίσει εάν οι γυναίκες θα πρέπει να θεωρούνται ανθρώπινα όντα ή όχι. **Το συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι:**

"Η γυναίκα είναι ένα ανθρώπινο ον, αλλά δημιουργήθηκε για να υπηρετεί τον άνδρα."

Έτσι, το συνέδριο ενέκρινε τα δικαιώματα των γυναικών ως ανθρώπινα όντα, ένα θέμα που βρισκόταν προηγουμένως υπό αμφισβήτηση και δεν είχε διευκρινιστεί! Επιπλέον, όσοι συμμετείχαν στο συνέδριο δεν αποφάσισαν για τα πλήρη δικαιώματα της γυναίκας, αλλά αντίθετα, αυτή θεωρήθηκε ακόλουθος του άνδρα και υπηρέτρια του χωρίς ατομικά δικαιώματα. Η απόφαση αυτή ήταν σε ισχύ μέχρι το 1938, όταν, για πρώτη φορά, εκδόθηκε διάταγμα για την κατάργηση όλων των νόμων που απαγόρευαν σε μια γυναίκα να διεξάγει η ίδια τις δικές της οικονομικές υποθέσεις καθώς και το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού στο όνομά της.

Οι Ευρωπαίοι εξακολούθησαν να κάνουν διακρίσεις σε βάρος των γυναικών και να τους στερούν τα δικαιώματά τους κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα. Προκαλεί επίσης έκπληξη το γεγονός ότι η αγγλική νομοθεσία εθελουφλούσε κατά την πώληση μιας γυναίκας από το σύζυγό της! Το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων, ανδρών και γυναικών, συνέχισε να μεγαλώνει τόσο πολύ, ώστε οι γυναίκες τέθηκαν πλήρως υπό τον έλεγχο των ανδρών. Οι γυναίκες απογυμνώθηκαν εντελώς από όλα τα δικαιώματά τους και ό,τι τους ανήκε. Όλα όσα είχε μια γυναίκα στην κατοχή της ανήκαν στο σύζυγό της. Για παράδειγμα, μέχρι πολύ πρόσφατα, οι γυναίκες, σύμφωνα με τη γαλλική νομοθεσία, δεν θεωρούνται ικανές να λάβουν οικονομικές αποφάσεις για την ατομική ιδιοκτησία τους. Μπορούμε να διαβάσουμε το *άρθρο 217 του Γαλλικού νόμου* που αναφέρει:

«Μια παντρεμένη γυναίκα δεν έχει το δικαίωμα να χορηγεί, να μεταφέρει, να υποθηκεύει, να έχει στην κατοχή της με ή χωρίς πληρωμή οτιδήποτε, χωρίς τη συμμετοχή του συζύγου της στο συμβόλαιο πώλησης, ή τη γραπτή συγκατάθεσή του σε αυτό, ανεξάρτητα από το αν το συμβόλαιο γάμου όριζε ότι θα πρέπει να υπάρξει πλήρης διαχωρισμός μεταξύ της περιουσίας και της ιδιοκτησίας διαφόρων αντικειμένων του συζύγου και της συζύγου.»

Παρ' όλες τις τροποποιήσεις και τις αλλαγές, που πραγματοποιήθηκαν σε αυτούς τους γαλλικούς νόμους, μπορούμε ακόμα να δούμε πώς εκείνοι επηρεάζουν τις παντρεμένες γυναίκες στη Γαλλία. Πρόκειται για μια μορφή πολιτισμένης δουλείας.

Επιπλέον, μια παντρεμένη γυναίκα χάνει το πατρικό της όνομα μόλις εισέρχεται σε ένα συμβόλαιο γάμου. Μια παντρεμένη γυναίκα πρέπει να φέρει το όνομα της οικογένειας του συζύγου της. Αυτό, βέβαια, σημαίνει ότι θα είναι μόνο μία ακόλουθος του συζύγου της και θα χάσει ακόμη και την προσωπική της ταυτότητα.

Ο Μπενάρντ Σό, ο γνωστός Άγγλος συγγραφέας, λέει:

«Τη στιγμή που μια γυναίκα παντρεύεται, όλα τα προσωπικά της αντικείμενα ανήκουν στον άνδρα της σύμφωνα με τον Αγγλικό νόμο.»

Τέλος, υπάρχει μία ακόμη αδικία που έχει επιβληθεί στη γυναίκα της Δυτικής κοινωνίας, η οποία είναι ότι ένας γαμήλιος δεσμός διαρκεί για πάντα, σύμφωνα με τις νομικές και θρησκευτικές διδασκαλίες. Δεν υπάρχει το δικαίωμα διαζυγίου (σύμφωνα με τον Καθολικισμό, τουλάχιστον). Ο σύζυγος και η σύζυγος χωρίζονται μεταξύ τους μόνο σωματικά. Ο διαχωρισμός αυτός μπορεί να συνέβαλε σε όλα τα είδη της κοινωνικής αποσύνθεσης και της διαφθοράς, όπως στις εξωσυζυγικές σχέσεις, τις ερωμένες, τους/τις ερωτικούς/-ές συντρόφους, καθώς και, ενδεχομένως, στην πορνεία, και σε ομοφυλοφιλικές και λεσβιακές σχέσεις. Επιπλέον, σε μια χήρα δεν δίνεται η ευκαιρία να ξαναπαντρευτεί και να ζήσει μια φυσιολογική έγγαμη ζωή μετά το θάνατο του συζύγου της.

Χωρίς αμφιβολία, αυτό που ονομάζεται σύγχρονος δυτικός πολιτισμός και που προσπαθεί να κυριαρχήσει στην υφήλιο, οφείλει τα πολιτικά του θεμέλια στις ελληνικές και ρωμαϊκές παραδόσεις, και τα ιδεολογικά και θρησκευτικά της θεμέλια στις ιουδαϊκές και χριστιανικές παραδόσεις. Οι κακομεταχειρίσεις που αναφέρονται παραπάνω οδήγησαν συνολικά, λόγω των σταδιακών και πιθανών επιπτώσεων του τεχνολογικού και κοινωνικού εκσυγχρονισμού, στην αναμενόμενη και φυσιολογική αντίδραση: κινήματα που απαιτούν τα δικαιώματα των γυναικών στην κοινωνία, με επικεφαλής στοχαστές, εκπαιδευτικούς, εκπροσώπους των ομάδων συμφερόντων και ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των γυναικών. Το εκκρεμές ορίστηκε να ταλαντεύεται προς την άλλη κατεύθυνση, και απαιτούσαν πλέον απολύτως ίσα δικαιώματα και την απελευθέρωση από τον ανδρικό σοβινισμό και τις κακομεταχειρίσεις. Σε πολλές από τις σύγχρονες κοσμικές κοινωνίες, στις γυναίκες δίνονται πράγματι πολλά ίσα δικαιώματα, αλλά την ίδια στιγμή, η ισότητα τις έχει εκθέσει στην κακοποίηση και στην άνιση μεταχείριση που μαστίζει τον ανήθικο υλιστικό πολιτισμό, ο οποίος τις εμπορεύεται ως αντικείμενο σεξουαλικής επιθυμίας προς πώληση, σύμβαση ή ενοικίαση. Η επακόλουθη κατάρρευση της οικογενειακής ενότητας, και η εκτεταμένη σεξουαλική ανηθικότητα, η άμβλωση, η ομοφυλοφιλία, και οι εγκληματικές αποκλίνουσες συμπεριφορές λόγω της σεξουαλικής απελευθέρωσης, έφεραν ορισμένες αντίθετες αντιδράσεις στην κοινωνία, ειδικά από τους συντηρητικούς φιλόθρησκους, αλλά προφανώς, οι τάσεις της εποχής είναι πάρα πολύ ισχυρές για να αναστραφεί η κατάσταση αυτή.

Σε αυτό το παγκόσμιο πλαίσιο, και από αυτή την ιστορική κληρονομιά, θα παρουσιάσουμε τα κυριότερα χαρακτηριστικά των δικαιωμάτων των γυναικών στο Ισλάμ και θα αποφασηνίσουμε ορισμένες κοινές παρανοήσεις προκειμένου να αποδειχτεί η ανωτερότητα του να ακολουθεί κανείς την καθοδήγηση Του Αλλά(χ) αντί ενός άντρα και μίας γυναίκας που καθοδηγεί ο ένας τον άλλον από ιδιοτροπία ή επιθυμία.

Τα δικαιώματα των γυναικών στο Ισλάμ: γενικά· ως παιδιά και κόρες· αδελφές· σύζυγοι· Ως μητέρες, ως συγγενείς και γειτόνισσες.

Το Ισλάμ αναφέρεται στη γυναίκα με έναν τρόπο ολοκληρωμένο και κατανοητό, στα πλαίσια της σχέσης της με Τον Αλλά(χ), Τον Κύριο και Δημιουργό της, με τον εαυτό της ως μέρος του ανθρώπινου γένους, και με τον άνδρα, τον σύντροφό της και το σύζυγό της στην οικογένεια. Κατά την παρουσίαση που ακολουθεί, να έχετε κατά νου τα δικαιώματα που χορηγούν στις γυναίκες άλλες κοινωνίες, συγκριτικά με τα δικαιώματα που τους παραχωρεί το Ισλάμ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα Ισλαμικά διδάγματα παρουσιάζουν με προσεκτικό τρόπο τις ανάγκες και τα δικαιώματα του ασθενούς φύλου κατά τη διάρκεια της ζωής της: ως κόρη, αδελφή, σύζυγο, μητέρα, και ως μέλος της Ισλαμικής κοινωνίας.

Ισότητα ανδρών και γυναικών στο Ισλάμ, και η συμπληρωματική φύση του ενός προς τον άλλον:

Κατά μία έννοια, η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι πιθανή και εύλογη, επειδή και οι δυο είναι άνθρωποι, με παρόμοιες ψυχές, εγκεφάλους, καρδιές, πνεύμονες, άκρα κλπ. Κατά μια άλλη έννοια, η ισότητα μεταξύ άνδρα και γυναίκας είναι απίθανη και παράλογη, λόγω των διαφορών τους στην σωματική, πνευματική, συναισθηματική και ψυχολογική φύση, τις κλίσεις και τις ικανότητές τους. Ανάμεσα στα δύο, εμείς πρέπει να προσπαθήσουμε να δια φωτίσουμε σε ποια σημεία είναι ίσοι, και σε ποια σημεία αλληλοσυμπληρώνονται.

Αν η ισότητα μεταξύ όλων των μελών του ίδιου γένους είναι απίθανη, λόγω των φυσικών διαφορών τους στη σωματική δύναμη και σε διάφορες άλλες ικανότητες, ανεξαρτήτως του αν αναφερόμαστε στο αρσενικό ή στο θηλυκό γένος, τότε είναι απολύτως αδύνατη η ισότητα μεταξύ των δύο φυλών. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος και Παντοδύναμος, λέει στο Ιερό Κοράνιο:

«Και απ' όλα δημιουργήσαμε ζευγάρια, μήπως και θυμηθείτε [τη Χάρη Του Αλλά(χ)].»

[Κοράνιο 51:49]

Ακόμα και τα άτομα παρουσιάζουν αυτή τη δυικότητα με τους συσχετιζόμενους και αλληλοσυμπληρούμενους ρόλους που διαδραματίζουν τα αρνητικά και θετικά φορτισμένα σωματίδια και ιόντα, και παρ' όλα αυτά το

καθένα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του συνόλου του συστήματος που ονομάζεται δυαδική βάση όλης της ζωής. Τα περισσότερα έμβια όντα χωρίζονται σε αρσενικά και θηλυκά, κάτι που εξυπηρετεί την αναπαραγωγή. Όπως μας διδάσκει η επιστήμη της βιολογίας, όλα τα θηλαστικά παρουσιάζουν παρόμοια χαρακτηριστικά στη μοριακή και αδενική δομή, που καθορίζουν τις διαφορές στο γένος. Αυτά τα βασικά σωματικά, ψυχολογικά και σεξουαλικά χαρακτηριστικά έχουν επιπτώσεις σε όλες τις πτυχές της ζωής.

Είναι φυσικό ένας άνδρας να χρειάζεται και ταυτόχρονα να έχει το αίσθημα της ολοκλήρωσης με μια γυναίκα και μια γυναίκα με έναν άνδρα, καθώς δημιουργούνται ο ένας από τον άλλον και ο ένας για τον άλλον. Καθένας είναι αχώριστα δεμένος στον άλλον. Δε μπορούν να βρουν την ολοκλήρωση, παρά μόνο με τη συντροφιά του άλλου ως νόμιμου/-ης και αξιότιμου συζύγου και συντρόφου, όπως λέει Ο Αλλά(χ) στο Μεγαλειώδες Βιβλίο Του, το Κοράνιο:

﴿ Ω Εσείς οι άνθρωποι! Σας έχουμε πλάσει από ένα αρσενικό και ένα θηλυκό, και σας κάναμε σε λαούς και φυλές για να γνωρίζετε μεταξύ σας (κι όχι να καταφρονεί ο ένας τον άλλον). Βέβαια, ο πιο τιμημένος από σας –στα μάτια του Αλλά(χ) –είναι ο πιο ευσεβής (ανάμεσά σας). Κι ο Αλλά(χ) είναι ‘Αλείμ (Παντογνώστης) και Χαμπείρ (=Γνωρίζει πλήρως) (για όλα τα πράγματα). ﴾

[Κοράνιο 49:13]

Σε πολλές περιπτώσεις, το Ισλάμ αντιμετωπίζει τις γυναίκες ως ίσες με τους άνδρες. Μερικές από αυτές τις περιπτώσεις παρατίθενται παρακάτω. Στις επόμενες ενότητες, θα επεκταθούμε σε αυτά τα ζητήματα σε διάφορα πλαίσια.

1) Οι άνδρες και οι γυναίκες είναι ίσοι όσον αφορά την ανθρώπινη υπόστασή τους. Το Ισλάμ δεν κατηγοριοποιεί τις γυναίκες, για παράδειγμα ως την πηγή κάθε κακού στον κόσμο λόγω κάποιου «προπατορικού αμαρτήματος» που στάθηκε η αιτία να εκδιωχθεί ο Αδάμ από τον Παράδεισο, ή λόγω του ότι άνοιξε το κουτί της Πανδώρας, όπως διδάσκουν κάποια άλλα δόγματα και μύθοι.

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος και Παντοδύναμος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Ω, άνθρωποι! Να φοβάσθε Τον Κύριό σας, Ο Οποίος σας έπλασε από ένα (και μόνο) άτομο (τον Αδάμ), και από αυτόν (τον Αδάμ) έπλασε τη σύζυγό του (την Εύα), και από αυτούς τους δύο έπλασε πολλούς άνδρες και γυναίκες, και να φοβάσθε Τον Αλλά(χ), στο Όνομα (Χάρη) του Οποίου ζητάτε ο ένας από τον άλλο (δηλ. όταν κάποιος ζητάει κάτι από κάποιον άλλον, και του λέει στο Όνομα του Αλλάχ να κάνει αυτό) και (μην διακόπτετε τους δεσμούς) της μήτρας (συγγενικούς). Στ’ αλήθεια, Ο Αλλά(χ) είναι Παρατηρητής πάνω σας. ﴾

[Κοράνιο 4:1]

Επίσης, Ο Αλλά(χ) αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Νομίζει ο άνθρωπος (που δυσπιστεί για την Ανάσταση) ότι θα παραμεληθεί (χωρίς να τιμωρηθεί ή να ανταμειφθεί, ή πιστεύει ότι θα ζει σε αυτόν τον κόσμο χωρίς εντολές ή απαγορεύσεις); □ Δεν ήταν μια Νούτφα (μείγμα ανδρικών και γυναικείων εκκρίσεων) σπέρματος που χύθηκε; □ Έπειτα έγινε Άλακα (κρεμάμενος θρόμβος αίματος)· έπειτα (Ο Αλλά(χ)) τον έπλασε και του έδωσε μορφή σε αρμονικές αναλογίες, □ και έκανε από αυτόν τα δύο φύλα, αρσενικό και θηλυκό. □ Δεν είναι, λοιπόν, Ικανός να αναστήσει τους νεκρούς; ﴾

[Κοράνιο 75:36-40]

Ο Αλλά(χ) επεξήγησε σε αυτά τα Εδάφια ότι έπλασε και τα δύο φύλα από μια μοναδική πηγή. Δεν υπάρχει καμία διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά την ανθρώπινη υπόσταση, και το καθένα συμπληρώνει το άλλο ως τα δύο γένη του ίδιου είδους. Το Ισλάμ κατήργησε και ακύρωσε όλους τους προηγούμενους άδικους νόμους που υποβίβαζαν τις γυναίκες, ορίζοντάς τες ως κατώτερες ποιοτικά και κατά τη φύση. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπεν:

«Στ' αλήθεια, οι γυναίκες είναι τα δίδυμα των ανδρών.»

[Άμπου Νταούντ.]

2) Ίσα θρησκευτικά καθήκοντα και τελετουργικά απαιτούνται από τις γυναίκες και τους άνδρες. Η Μαρτυρία της Πίστης (Σαχάντα), η Προσευχή (Σαλά), η Υποχρεωτική Ελεημοσύνη (Ζακά), η Νηστεία (Σάουμ) και το Προσκύνημα (Χατζ) απαιτούνται εξίσου και από τους δύο. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι απαιτήσεις είναι λίγο ευκολότερες για τις γυναίκες, ώστε να απαλυνθούν οι ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Για παράδειγμα, αναφορικά με την υγεία και τη σωματική τους κατάσταση, οι γυναίκες που βρίσκονται στην εμμηνόρροια ή οι γυναίκες που αιμορραγούν και αναρρώνουν μετά τον τοκετό, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της προσευχής και της νηστείας. Η γυναίκα πρέπει να αναπληρώσει τις ημέρες που έχασε από τη νηστεία λόγω των προαναφερθέντων, μα όχι και τις προσευχές καθώς κάτι τέτοιο θα ήταν πολύ επαχθές.

3) Οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν παρόμοιες αμοιβές για την υπακοή και ποινές για την ανυπακοή, σε αυτόν τον κόσμο και στη Μέλλουσα Ζωή. Ο Αλλά(χ) αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Όποιος εκτελεί ενάρετες πράξεις, είτε άνδρας είτε γυναίκα, ενώ είναι πιστός, στ' αλήθεια θα τον κάνουμε να ζήσει μια καλή ζωή, και θα τους ανταμείψουμε σίγουρα με αμοιβή ανάλογα με τα καλύτερα απ' όσα έκαναν. ﴾

[Κοράνιο 16:97]

Και Ο Κύριος, Ο Πιο Μεγαλειώδης, λέει:

﴿ Σίγουρα, για τους Μουσουλμάνους και για τις Μουσουλμάνες, για τους πιστούς και τις πιστές, για τους υπάκουους (με υποταγή) και τις υπάκουες (με υποταγή), για τους ειλικρινείς άνδρες και τις ειλικρινείς γυναίκες, για τους υπομονετικούς και τις υπομονετικές, για τους ευλαβείς άνδρες και τις ευλαβείς γυναίκες, για τους άνδρες που δίνουν ελεημοσύνη και τις γυναίκες που δίνουν ελεημοσύνη, για τους άνδρες που νηστεύουν και για τις γυναίκες που νηστεύουν, για τους άνδρες που διαφυλάσσουν την αγνότητά τους και τις γυναίκες που τη διαφυλάσσουν, για τους άνδρες που μνημονεύουν Τον Αλλά(χ) πολύ και για τις γυναίκες που (Τον) μνημονεύουν, για όλους αυτούς Ο Αλλά(χ) έχει ετοιμάσει συγχώρεση και μια σπουδαία αμοιβή. ﴾

[Κοράνιο 33:35]

4) Οι γυναίκες έχουν τις ίδιες ηθικές υποχρεώσεις και τα ίδια γενικά δικαιώματα με τους άνδρες αναφορικά με τη διαφύλαξη της αγνότητας, την ακεραιότητα, και την προσωπική τιμή και το σεβασμό κλπ. Δεν επιτρέπεται να κρίνονται με δύο μέτρα και δύο σταθμά. Για παράδειγμα, όσοι κατηγορούν ψευδώς μια αγνή γυναίκα για μοιχεία ή παράνομη συνουσία, τιμωρούνται δημοσίως. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο.

﴿ Και εκείνοι που συκοφαντούν τις αγνές γυναίκες, και δεν παρουσιάζουν τέσσερις μάρτυρες, τότε χτυπήστε τους με ογδόντα μαστιγώματα, και απορρίψτε μη δέξεστε ποτέ καμία μαρτυρία απ' αυτούς για πάντα. Πράγματι, εκείνοι είναι οι Φάσικούν (ψεύτες, αποκλίνοντες από το Δρόμο του Αλλάχ). ﴾

[Κοράνιο 24:4]

5) Οι γυναίκες έχουν τις ίδιες ικανότητες και επιτρέπεται να ασχολούνται με οικονομικά ζητήματα και με ζητήματα ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με τον Ισλαμικό νόμο, οι γυναίκες μπορούν να κατέχουν περιουσία, να αγοράζουν, να πωλούν, και να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή, χωρίς την ανάγκη της επίβλεψης από κηδεμόνα και χωρίς κανέναν περιορισμό – κατάσταση ανήκουστη σε πολλές κοινωνίες μέχρι τη σύγχρονη εποχή.

6) Το Ισλάμ υποδεικνύει ότι ένας άνδρας που τιμά, σέβεται και αντιμετωπίζει τις γυναίκες με δικαιοσύνη και ακεραιότητα, διαθέτει μια υγιή και ενάρετη προσωπικότητα, ενώ κάποιος που συμπεριφέρεται άσχημα και κακομεταχειρίζεται τις γυναίκες αποτελεί έναν ανήθικο και ανάξιο σεβασμού άνδρα. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Ο πιο ολοκληρωμένος πιστός είναι ο καλύτερος στον χαρακτήρα (τρόπους, ηθική κλπ), και ο καλύτερος από σας είναι αυτός που έχει τον καλύτερο χαρακτήρα προς τις γυναίκες του.»

[Τιρμιδέι]

7) Το Ισλάμ παραχωρεί στις γυναίκες τα ίδια δικαιώματα με τους άνδρες στην παιδεία και την καλλιέργεια. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Η αναζήτηση της γνώσης είναι υποχρεωτική για κάθε Μουσουλμάνο. (δηλ. Και για τους άνδρες και για τις γυναίκες).»

[Ιμπν Μάτζα]

Οι Μουσουλμάνοι λόγιοι συμφωνούν ομόφωνα ότι η λέξη «Μουσουλμάνος» όταν χρησιμοποιείται σε αποκαλυφθείσες Γραφές αναφέρεται και στις γυναίκες και στους άνδρες, όπως αναφέραμε στην παρένθεση στο παραπάνω χαντίθ. Έτσι, το Ισλάμ αναγνωρίζει στις γυναίκες τα ίδια δικαιώματα στην εκπαίδευση, προκειμένου να κατανοήσουν τις θρησκευτικές και κοινωνικές υποχρεώσεις, και υποχρεώνει και αυτές και τους άνδρες να αναθρέψουν τα παιδιά τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, σύμφωνα με την ορθή Ισλαμική καθοδήγηση. Φυσικά, οι γυναίκες έχουν κάποιες συγκεκριμένες υποχρεώσεις στην ανατροφή των παιδιών, που ταιριάζουν στις ικανότητές τους, και οι άνδρες έχουν συμπληρωματικές υποχρεώσεις, δηλαδή να συνεισφέρουν οικονομικά, να προστατεύουν και να συντηρούν σύμφωνα με τις επιπρόσθετες ευθύνες τους την οικογένεια.

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

«Όποιος φροντίζει δύο κορίτσια μέχρι να φτάσουν στην εφηβεία, αυτός κι εγώ θα είμαστε την Ημέρα της Ανάστασης έτσι.» Έπειτα ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) ένωσε τα δάχτυλά του (το δείκτη και το μέσο) για να το απεικονίσει.

[Μόσλεμ]

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε, επίσης:

«Όποιος έχει μία κόρη και δεν την έθαψε ζωντανή (όπως κάνανε οι Άραβες πριν το Ισλάμ), και δεν την πρόσβαλε, και δεν προτίμησε το γιο του από αυτήν, τότε ο Αλλάχ θα τον εισάγει στον παράδεισο.»

Σχετικά με τις σκλάβες, ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

«Όποιος κατέχει μια σκλάβα, και την εκπαιδεύει στο να έχει τους καλύτερους και ηθικότερους τρόπους. Τη διδάσκει (γνώσεις) καλά, κι έπειτα την ελευθερώνει και την παντρεύεται, τότε θα λάβει διπλή αμοιβή.»

[Αλ-Μπουχάρι]

8) Οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν παρόμοιες υποχρεώσεις και ευθύνες για την αναμόρφωση και τη διόρθωση της κοινωνίας, σύμφωνα με το μέγιστο των δυνατοτήτων τους. Οι γυναίκες και οι άνδρες επωμίζονται εξ' ίσου την ευθύνη του να προάγουν το καλό και να απαγορεύουν το κακό, όπως αναφέρει Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος στο ιερό Κοράνιο:

﴿ Οι πιστοί, άνδρες και γυναίκες, είναι Αουλία' (κηδεμόνες, βοηθοί, υποστηρικτές και προστάτες) ο ένας για τον άλλο, διατάζουν το καλό και απαγορεύουν το κακό, εκτελούν τις προσευχές τους, και παραχωρούν Ζακά

(υποχρεωτική ελεημοσύνη) και υπακούν Τον Αλλά(χ) και τον Αγγελιαφόρο Του. Ο Αλλά(χ) θα τους ελεήσει. Στ' αλήθεια, Ο Αλλά(χ) είναι 'Αζείζ (Παντοδύναμος, Ανίκητος) Χακείμ (Πάνσοφος). ﴿

[Κοράνιο 9:71]

9) Οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν καθορισμένα δικαιώματα, όσον αφορά το μερίδιο του πλούτου τους, όπως ακριβώς είναι υποχρεωμένοι να παραχωρούν τη Ζακά (υποχρεωτική ελεημοσύνη) σύμφωνα με το μερίδιο που τους αντιστοιχεί. Όλοι οι Μουσουλμάνοι λόγιοι συμφωνούν ομόφωνα σ' αυτό. Μια γυναίκα έχει το δικό της καθορισμένο μερίδιο στην κληρονομιά, κάτι που θα συζητηθεί αργότερα με περισσότερη λεπτομέρεια, δικαίωμα αδιανόητο σε πολλές κοινωνίες.

Ο Αλλά(χ) λέει:

﴿ Υπάρχει μερίδιο για τους άνδρες από όσα αφήνουν οι γονείς τους και οι κοντινοί συγγενείς, και υπάρχει μερίδιο για τις γυναίκες από όσα αφήνουν οι γονείς τους και οι κοντινοί συγγενείς, είτε ο πλούτος είναι μικρός, είτε μεγάλος: ένα νόμιμο υποχρεωτικό μερίδιο. ﴾

[Κοράνιο 4:7]

10) Μια γυναίκα, όπως κι ένας άνδρας, μπορεί να δώσει σε κάποιον το δικαίωμα της αναζήτησης ασφάλειας και προστασίας ανάμεσα στους Μουσουλμάνους. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει:

﴿ Και αν κάποιος από τους πολυθειστές σου ζητήσει καταφύγιο (προστασία), προστάτεψέ τον, μήπως και ακούσει τα λόγια Του Αλλά(χ), έπειτα πήγαινέ τον μέχρι να φτάσει στο ασφαλές μέρος του. ﴾

[Κοράνιο 9:6]

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) ﴿﴾ είπε:

«Η υπόσχεση για ασφάλεια (ή η προστασία) των Μουσουλμάνων είναι μία, και αν ο κατώτερος απ' αυτούς (ως αριθμό δηλ. μόνο ένας, ή ως θέση δηλ. σκλάβος ή φτωχός) έδωσε υπόσχεση για ασφάλεια είναι σαν όλοι να δώσανε· και όποιος (μουσουλμάνος) παραβαίνει την υπόσχεση που έδωσε ένας (άλλος) μουσουλμάνος (δηλ. επιτέθηκε σε έναν ξένο μη-μουσουλμάνο ή του στέρησε τα δικαιώματα του αφού ένας μουσουλμάνος του έδωσε υπόσχεση ασφάλειας), τότε η κατάρα Του Αλλά(χ) και των αγγέλων Του και όλων των ανθρώπων πέφτει πάνω του, και καμιά προσευχή ή αρετή δεν θα γίνουν αποδεκτά από αυτόν...»

[Αλ-Μπουχάρι]

Είναι επίσης αποδεδειγμένο από τη γνωστή ιστορία της Ουμ Χάνι' (Μητέρας του Χάνι'), όταν έδωσε προστασία σ' έναν πολυθειστή την ημέρα της

κατάκτησης της Μέκκας, αφού κάποιος συγγενείς της είχε απειλήσει να τον σκοτώσει (λόγω παλιάς εχθρότητας). Τότε, ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Προστατεύουμε και δίνουμε άσυλο σε όποιον δίνεις, Ω Ουμ Χάνι' .»

[Αλ-Μπουχάρι]

Τα παραπάνω είναι μόλις κάποια από τα δικαιώματα των γυναικών, κι αναφέρονται εδώ ως παραδείγματα για να συνοψιστεί η ολοκληρωμένη φύση του Ισλαμικού Νόμου.

Οι γυναίκες ως νεογνά, παιδιά και κόρες:

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο σχετικά με την αναγκαιότητα και τη σπουδαιότητα της φροντίδας των νεογέννητων παιδιών, το πρώτο δικαίωμα του παιδιού:

﴿ Και μην σκοτώνετε τα παιδιά σας από το φόβο της φτώχειας. Εμείς είμαστε που παρέχουμε τα αγαθά (που ορίζουμε για κάθε άνθρωπο) σ' αυτά και σε σας. Σίγουρα, η δολοφονία τους είναι μεγάλη αμαρτία. ﴾

[Κοράνιο 17:31]

Το Ισλάμ απαιτεί οι γονείς να δίνουν στα παιδιά τους όμορφα ονόματα, να τους δίνουν σωστή ανατροφή, να φροντίζουν να ικανοποιούν όλες τους τις ανάγκες, να τους παρέχουν τα προς το ζην σε λογικά πλαίσια, ανάλογα με το εισόδημά τους, και να εξασφαλίσουν γι' αυτά μια αξιοπρεπή, σεβαστή και έντιμη ζωή.

Ο Προφήτης (ﷺ) λέει σε ένα αυθεντικό χαντίθ:

«Στ' αλήθεια, Ο Αλλά(χ) σας έχει απαγορέψει να είστε ανυπάκουοι προς τις μητέρες σας, και να θάβετε ζωντανές τις κόρες σας ...»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Αλλά(χ), ο Ύψιστος, λέει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Οι μητέρες θα θηλάσουν τα παιδιά τους για δύο ολόκληρα χρόνια, για όσους (γονείς) θέλουν να ολοκληρώσουν την πρόπευσα περίοδο του θηλασμού, και ο πατέρας του παιδιού υποχρεούται να καλύψει το κόστος του φαγητού και του ρουχισμού της μητέρας, σε λογικά πλαίσια. ﴾

[Κοράνιο 2:233]

Η φροντίδα και η προστασία του παιδιού είναι το πιο σημαντικό δικαίωμά του μετά το θηλασμό από τη μητέρα. Στη μητέρα ανήκει η κηδεμονία του παιδιού, υιού ή κόρης, στα πρώτα στάδια της ζωής του, από την ηλικία του ενός μέχρι τα δεκατρία ή τα δεκατέσσερα. Κάτι τέτοιο εφαρμόζεται κυρίως σε

περιπτώσεις διαζυγίου, που οφείλεται σε ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των δύο γονέων. Το Ισλάμ προσδίδει στη μητέρα την κηδεμονία του παιδιού της κατά την παιδική ηλικία, γιατί αυτή, σε γενικές γραμμές, είναι πιο προσεκτική και επιμελής για την κάλυψη των αναγκών του παιδιού. Ο ‘Αμπντ Αλλάχ μπιν ‘Αμρ αφηγήθηκε πως μια γυναίκα πήγε με τον γιό της στον Προφήτη (ﷺ), παραπονούμενη για τον άνδρα της, και του είπε:

«Ω, Αγγελιαφόρε του Αλλάχ, η μήτρα μου ήταν στέγη για αυτό (το παιδί), το στήθος μου ήταν πηγή τροφής για αυτό, και τα πόδια μου (σε στάση οκλαδόν) ήταν κρεβάτι για αυτόν. Τώρα ο πατέρας του (με χώρισε και) θέλει να πάρει το παιδί μακριά από εμένα!»

Εκείνος (ﷺ) είπε: “Έχεις προτεραιότητα στην κηδεμονία του παιδιού, εφόσον δεν ξαναπαντρευτείς.”»

[Αμπου Νταούντ]

Οι γονείς υποχρεούνται να συμπεριφέρονται στα παιδιά τους με έλεος και συμπόνοια. Ο Άμπου Χουράιρα (رضي الله عنه) κατέγραψε:

«Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) φίλησε τον Αλ-Χάσαν ιμπν ‘Αλί (τον εγγονό του) υπό την παρουσία του Αλ-Άκρα‘ ιμπν Χάμπις Ατ-Ταμείμι, ο οποίος είπε: “Έχω δέκα παιδιά και ποτέ δεν φίλησα κανένα απ’ αυτά.” Ο Προφήτης (ﷺ) τον κοίταξε και του είπε: “Όποιος δε δείχνει έλεος δε θα λάβει έλεος.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Ισλαμικός νόμος ορίζει ότι οι γονείς πρέπει να ενδιαφέρονται και να προσέχουν τα παιδιά τους, ειδικά τα κορίτσια για τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε επίσης:

«Όποιος φροντίζει δύο κορίτσια μέχρι να φτάσουν στην εφηβεία, αυτός κι εγώ θα είμαστε την Ημέρα της Ανάστασης έτσι.» Έπειτα ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) ένωσε τα δάχτυλά του (το δείκτη και το μέσο) για να το απεικονίσει.

[Μόσλεμ]

Οι διδασκαλία του Ισλαμικού νόμου υποχρεώνει τους γονείς να μεγαλώνουν τα παιδιά τους με τους καλύτερους τρόπους, και να τους δώσουν μια ωφέλιμη και υγιή εκπαίδευση. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Αρκεί για τον άνθρωπο η αμαρτία του να αμελεί εκείνους για τη φροντίδα των οποίων είναι υπεύθυνος.»

[Μόσλεμ]

Ο Ιμπν ‘Ούμαρ (رضي الله عنه) κατέγραψε ότι ο Αγγελιαφόρος του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Ο καθένας από σας είναι φύλακας και υπεύθυνος για αυτά που είναι υπό τη φύλαξή του. Ο κυβερνών είναι ο φύλακας των υπηκόων του και είναι

υπεύθυνος για αυτούς, ο σύζυγος είναι ο φύλακας της οικογένειάς του και είναι υπεύθυνος για αυτήν, η σύζυγος είναι ο φύλακας του σπιτικού και των παιδιών του άνδρα της και είναι υπεύθυνη για αυτά και ο δούλος είναι ο φύλακας της παρουσίας του αφεντικού του και είναι υπεύθυνος γι' αυτήν. Όλοι σας λοιπόν είστε φύλακες και υπεύθυνοι για την υπακοή σας.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Το Ισλάμ διατάσει τη δικαιοσύνη σε όλα τα θέματα και αυτός ο γενικός κανόνας εφαρμόζεται σε όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως του φύλου τους. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Ο Αλλά(χ) διατάζει το Αλ-‘Αντλ (δηλ.τη δικαιοσύνη), και το Αλ-Ιχσάν (δηλ. την εκτέλεση των καθηκόντων προς Τον Αλλά(χ) με τον καλύτερο τρόπο) και το Ιτά’ι δη Ελ-Κόρμπα (το να δίνεις στους συγγενείς σου τα δικαιώματά τους, με το να τους συμπεριφέρεστε κάλλιστα και με το να διατηρείς στενούς δεσμούς μαζί τους) και απαγορεύει το Αλ-Φαχσά’ (κάθε αισχρή πράξη) και το Αλ-Μούνκαρ (οτιδήποτε απαγορεύεται κατά τον Ισλαμικό Νόμο) και το Αλ-Μπάγη (κάθε είδους καταπίεση και άδικο). Σας νουθετεί ώστε να το λάβετε σοβαρά υπόψη. ﴾

[Κοράνιο 16:90]

Η Αϊσα, σύζυγος του Προφήτη και μητέρα των πιστών (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ’ αυτής), είπε:

«Μια φτωχή γυναίκα ήρθε στην πόρτα μου με δύο μικρά παιδιά. Τους προσέφερα τρεις χουρμάδες (εφ’ όσον δεν είχα κάτι άλλο). Έδωσε σε καθένα από τα κοριτσάκια ένα χουρμά, και σήκωσε τον τρίτο στο στόμα της για να τον φάει. Και τα δύο κορίτσια ήθελαν να φάνε περισσότερο, έτσι έκοψε τον τελευταίο χουρμά στα δύο και έδωσε από μισό σε κάθε μία από τις κόρες της. Θαύμασα την πράξη της γυναίκας, κι έτσι είπα την ιστορία στον Προφήτη Του Αλλά(χ) (ﷺ), ο οποίος είπε μόλις την άκουσε:

“Στ’ αλήθεια, Ο Αλλά(χ) έκανε υποχρεωτικό τον Παράδεισο γι’ αυτήν, λόγω αυτής της πράξης της”.»

[Μόσλεμ]

Και σε μια άλλη αυθεντική αφήγηση, είπε στο τέλος:

«Όποιος δοκιμάζεται στο πόσο νοιάζεται για τις κόρες του, αυτές (οι κόρες) θα γίνουν σκέπασμα γι’ αυτόν από το Πυρ της Κολάσεως.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Το Ισλάμ καλεί για υλική και συναισθηματική δικαιοσύνη και για δίκαιη φροντίδα από τους δύο γονείς στα παιδιά τους, ανεξαρτήτως του φύλου τους.

Δεν πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προτίμηση σε ένα αγόρι, σε σχέση με ένα κορίτσι, ούτε το αντίστροφο.

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε σε έναν από τους συντρόφους του, ο οποίος έδωσε δώρο μόνο σε ένα από τα παιδιά του (του ίδιου):

«Έδωσες σε όλα τα παιδιά σου, όπως σε αυτό;» Εκείνος είπε: “Όχι.” Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: “Τότε να μην με κάνεις να μαρτυρώ σε μία αδικία.»

[Μόσλεμ]

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) επίσης είπε:

«Όταν χαρίζετε δώρα στα παιδιά σας, να τα μοιράζετε δίκαια μεταξύ τους. Στ’ αλήθεια αν θα προτιμούσα έναν από τον άλλον, θα προτιμούσα τα κορίτσια από τα αγόρια.»

Το Ισλάμ δίνει έμφαση στη σημασία της φροντίδας των ορφανών. Το να είναι ένα παιδί ορφανό έχει πολύ μεγάλες αρνητικές επιπτώσεις στην πνευματική και τη συναισθηματική κατάστασή του. Αυτό μπορεί να οδηγήσει το ορφανό σε αποκλίνουσα συμπεριφορά ή σε διαφθορά, ειδικά αν ζει σε μια κοινωνία που δεν του παρέχει τη φροντίδα που του αναλογεί, δεν του εκπληρώνει τις ανάγκες του και δεν το αντιμετωπίζει με ευγένεια και συμπόνια.

Το Ισλάμ δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην ευημερία των ορφανών, είτε είναι αγόρια, είτε κορίτσια. Απαιτεί από τους άμεσους συγγενείς του να του παράσχουν σωστή φροντίδα. Αν δεν υπάρχουν συγγενείς, τότε η φροντίδα του και η διευθέτηση των προβλημάτων του γίνονται χρέος της Ισλαμικής κοινωνίας. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Επομένως, μην καταπιέζετε τα ορφανά. ﴾

[Κοράνιο 93:9]

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει επίσης στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Εκείνοι που καταναλώνουν άδικα την περιουσία των ορφανών, στ’ αλήθεια, καταναλώνουν μόνο μια φωτιά στις κοιλιές τους, και θα καούν στο Φλογερό Πυρ! ﴾

[Κοράνιο 4:10]

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Να φοβάστε Τον Αλλάχ ώστε να μην αδικήσετε τα δικαιώματα των δύο αδύναμων ατόμων: των ορφανών και των γυναικών.»

[Αχμαντ]

Εδώ υποδεικνύει τη μεγάλη αμαρτία του να διαπράξει κανείς κακό ή αδικία σε αυτούς τους δύο, που, λόγω της φυσικής τους αδυναμίας μέσα στην κοινωνία, συχνά παραμελούνται ή στερούνται των δικαιωμάτων τους.

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε, επίσης:

«“Αποφύγετε τις επτά θεμελιώδεις αμαρτίες που οδηγούν στην καταστροφή.”

Οι Σύντροφοι ρώτησαν: “Ω, Προφήτη Του Αλλά(χ)! Ποιες είναι οι επτά αμαρτίες;”

Εκείνος είπε: “Η απόδοση εταίρων στον Αλλά(χ) στη λατρεία, η δολοφονία μια ανθρώπινης ψυχής χωρίς δίκαιο λόγο, η διάπραξη μοιχείας, η λήψη τόκων, ο σφετερισμός του πλούτου ενός ορφανού, η ψευδορκία, και η κατηγορία μιας αθώας, αγνής, πιστής γυναίκας για μοιχεία.”

[Αλ-Μπουχάρι]

Έχουν καταγραφεί πολλές άλλες δηλώσεις του Προφήτη (ﷺ), που παροτρύνουν τους πιστούς Μουσουλμάνους να γίνονται ανάδοχοι ορφανών, να τα φροντίζουν σωστά, να είναι ευγενικοί απέναντί τους, και να επιδεικνύουν σ’ αυτά αγάπη και στοργή. Για παράδειγμα, είπε:

«Εγώ και ο κηδεμόνας ενός ορφανού είμαστε σαν αυτά τα δύο στον Παράδεισο.” Έπειτα ένωσε τα δυο δάχτυλά του, το δείκτη και το μέσο, για να απεικονίσει αυτό που εννοούσε.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Το Ισλάμ ενδιαφέρεται για τα νόθα παιδιά, που, χωρίς να είναι δικό τους το φταίξιμο, δεν αναγνωρίζονται από τους γονείς τους. Απαιτείται από την Ισλαμική κυβέρνηση η σωστή φροντίδα αυτών των παιδιών, όπως ακριβώς κάθε ορφανού, ώστε να γίνουν, με το Θέλημα Του Αλλά(χ), φυσιολογικά και ωφέλιμα μέλη της κοινωνίας. Όπως είπε ο Προφήτης (ﷺ) ως γενικό κανόνα φιλανθρωπίας:

«...έχετε αμοιβή για (την αγαθοεργία σε) κάθε ζωντανό ον.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Ισλαμικός νόμος υποχρεώνει τους πατέρες (ή τους κηδεμόνες) να ζητούν τη γνώμη της κόρης τους όσον αφορά το γάμο, καθώς η γνώμη της κόρης αποτελεί θεμέλιο για την εγκυρότητα του γάμου. Είναι ελεύθερη από κάθε εξαναγκασμό, και μπορεί να αποδεχτεί ή να απορρίψει μια πρόταση γάμου.

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«“Μια διαζευγμένη γυναίκα ή χήρα δεν πρέπει να παντρευτεί χωρίς τη συγκατάθεσή της, και μια παρθένα δεν πρέπει να παντρευτεί χωρίς την άδειά της.”

Τον ρώτησαν: “Και πώς δίνει την έγκρισή της, Ω Αγγελιαφόρε Του Αλλά(χ);”

Εκείνος είπε: “Μένει σιωπηλή (από συστολή, και δεν εκφράζει την αντίθεσή της).»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Ιμάμ Άχμαντ και άλλοι κατέγραψαν ότι η Αϊσα (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ’ αυτής) είπε:

«Μια γυναίκα πήγε στον Προφήτη του Αλλά(χ) (ﷺ) και είπε: “Ω, Προφήτη Του Αλλά(χ)! Ο πατέρας μου με πάντρεψε στον ανιψιό του για να ανέβει η κοινωνική του θέση.”

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) της έδωσε το ελεύθερο να αποφασίσει αν θα δεχτεί ή αν θα απορρίψει το γάμο. Εκείνη είπε:

“Τώρα εγκρίνω αυτό που μού έκανε ο πατέρας μου, μα ήθελα να διδάξω τις υπόλοιπες γυναίκες ότι ο πατέρας τους δεν έχει κανένα δικαίωμα πάνω σ’ αυτό το θέμα (να τις αναγκάσουν να παντρευτούν όποιον θέλουν εκείνοι).»

[Άχμαντ]

Οι γυναίκες ως σύζυγοι:

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και από τα Σημεία Του είναι και το ότι έπλασε για σας συζύγους από εσάς τους ίδιους, για να βρείτε ειρήνη και ανάπαυση σ’ αυτές, και έχει θέσει μεταξύ σας στοργή και έλεος. Στ’ αλήθεια, σ’ αυτό υπάρχουν Σημεία για τους ανθρώπους που συλλογίζονται. ﴾

[Κοράνιο 30:21]

Ένα από τα μεγαλύτερα Σημεία της Φιλανθρωπίας, του Ελέους και της Δύναμης Του Αλλά(χ), Του Ύψιστου, είναι ότι έπλασε για τους ανθρώπους συντρόφους, τον έναν από τον άλλον, ώστε να παρηγορούνται, να ικανοποιούνται και να βοηθούνται ο ένας από τον άλλον.

Το βασικό θεμέλιο της κοινωνίας είναι η οικογένεια, και οι δύο σύζυγοι είναι σύντροφοι–συνέταιροι στην οικογένεια πάνω στην οποία βασίζεται το Μουσουλμανικό σπίτι. Για την επιτυχία της οικογένειας και την ηρεμία του σπιτιού, το Ισλάμ παραχωρεί σε καθέναν από τους συζύγους συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Στην ενότητα που ακολουθεί, θα επικεντρωθούμε μόνο στα δικαιώματα της συζύγου.

Προίκα:

Η προίκα αποτελεί δικαίωμα κάθε νύφης κατά το γάμο. Το συμφωνητικό γάμου δε θεωρείται νόμιμο και ολοκληρωμένο, παρά μόνο μέχρι να καθοριστεί μια προίκα. Αυτό το δικαίωμα δε μπορεί να της στερηθεί, μπορεί η νύφη να το εγκρίνει, μετά την ολοκλήρωση του συμφωνητικού του γάμου. Η προίκα ανήκει στη γυναίκα που έρχεται σε γάμο, και εκείνη έχει την ελευθερία να πράξει όπως θέλει με αυτή μετά την ολοκλήρωση του συμφωνητικού. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και δώστε στις γυναίκες (που παντρεύεστε) την προίκα τους μέσα από την καρδιά σας. Μα αν σας παραχωρήσουν κάποιο μέρος της, από τη δική τους καλή θέληση, να το πάρετε και να το απολαύσετε (χωρίς κανέναν φόβο) αφού ο Αλλάχ σάς το επέτρεψε. ﴾

[Κοράνιο 4:4]

Ο σύζυγος δεν έχει δικαίωμα να πάρει πίσω τίποτα από την προίκα, αν στο μέλλον αποφασίσει να πάρει διαζύγιο. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Αν θελήσετε να αντικαταστήσετε μια σύζυγο με μια άλλη, και της έχετε δώσει μια τεράστια προίκα, μην πάρετε πίσω ούτε το ελάχιστο απ' αυτήν· θα την παίρνατε μέσω ψεύδους και προφανής αμαρτίας; Και πώς μπορείτε να την πάρετε πίσω, ενώ έχετε έρθει σε στενή σχέση ο ένας με τον άλλο, και εκείνες (σύζυγοι) έχουν πάρει από σας ένα αυστηρό και δυνατό συμβόλαιο; ﴾

[Κοράνιο 4:20-21]

Αυτό το Εδάφιο υποδεικνύει την ιερότητα των γαμήλιων όρκων και την οικειότητα της σχέσης του γάμου, καθώς και το δικαίωμα της διατήρησης του δώρου της προίκας στην περίπτωση διαζυγίου. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει, επίσης, στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Ω, σεις που πιστεύετε! Απαγορεύεται να παίρνετε τις συζύγους των πατέρων σας ως κληρονομιά (για να τις μεταχειριστείτε όπως θέλετε, ή για να τις αποτρέψετε από το να παντρευτούν άλλον άνδρα, ή να τις κάνετε να παντρευτούν άλλον άνδρα) παρά τη θέλησή τους. Και να μην αντιμετωπίζετε (τις συζύγους σας) με σκληρότητα, ώστε να παίρνετε μέρος της προίκας που τους έχετε δώσει, εκτός κι αν διαπράξουν φανερή Φάχισα (παράνομη σεξουαλική σχέση) (σ' αυτήν την περίπτωση επιτρέπεται να πάρετε πίσω την προίκα). Να ζείτε μαζί τους με τον καλύτερο τρόπο. Αν τις μισείτε, είναι σαν να μισείτε κάποιο πράγμα, και Ο Αλλά(χ) φέρει μέσω αυτού πολλά καλά. ﴾

[Κοράνιο 4:19]

Αυτό το Εδάφιο εξασφαλίζει τα δικαιώματα της συζύγου και την πλήρη δικαιοσύνη για τις γυναίκες, ακόμη και αν ο άνδρας την απεχθάνεται για οποιοδήποτε λόγο. Αυτό αναφέρεται επίσης σε ένα αυθεντικό χαντίθ, όπου ο Αμπού Χουράιρα (رضي الله عنه) ανέφερε ότι ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ), δήλωσε:

«Ένας πιστός δεν πρέπει να μισεί μια πιστή γυναίκα (δηλ. τη σύζυγό του): αν μισεί κάποιο από τα χαρακτηριστικά της, θα τον ευχαριστεί κάποιο άλλο.»

[Μόσλεμ]

Οικονομική Υποστήριξη:

Ο σύζυγος πρέπει να παρέχει αξιότιμη και επαρκή τροφή για την οικογένειά του, σύμφωνα με την κατάσταση και τα μέσα του. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει:

«Ας ξοδεύει ο ευκατάστατος άνδρας (για τη χωρισμένη γυναίκα του και για το παιδί του) ανάλογα με τα μέσα που διαθέτει· και αυτός που τα μέσα του είναι περιορισμένα, ας ξοδεύει από ό,τι τού έχει δώσει Ο Αλλά(χ). Ο Αλλά(χ) δεν τοποθετεί βάρος σε κανέναν, περισσότερο απ' ό,τι (αγαθά) τού έχει δώσει. Ο Αλλά(χ) θα φέρει μετά από τη δυσκολία διευκόλυνση.»

[Κοράνιο 65:7]

Εάν ένας αρκετά πλούσιος άνδρας αρνείται να δαπανήσει για την οικογένειά του, σύμφωνα με το επίπεδο των πόρων του, η σύζυγος μπορεί να λάβει ένα μέρος του πλούτου του, χωρίς εκείνος να το γνωρίζει, εκείνο που ικανοποιεί τις βασικές ανάγκες της και αυτές των παιδιών της, αποφεύγοντας σπατάλες και πολυτέλειες. Η Χιντ μπινετ 'Ούτμπα ήρθε στον Προφήτη (ﷺ) διαμαρτυρούμενη για το σύζυγό της, λέγοντας:

“Ο σύζυγός μου είναι τσιγκούνης και δεν μου δίνει αρκετά χρήματα έτσι ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες τις δικές μου και του γιού μου. Εκτός από αυτά που παίρνω χωρίς να ξέρει.”

Εκείνος απάντησε: “Πάρε ό,τι είναι αρκετό για σένα και το παιδί σου, μέσα σε λογικά πλαίσια.”

[Αλ-Μπουχάρι]

Εάν ένας άντρας περιήλθε υπό μεγάλη οικονομική πίεση και δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει τις οικονομικές ανάγκες της οικογένειάς του ή εάν εγκατέλειψε τη σύζυγό του για μια εκτεταμένη χρονική περίοδο, κατά την οποία η σύζυγος είχε υποστεί ζημία λόγω αυτής της απουσίας, η σύζυγος έχει το δικαίωμα να ζητήσει την παρέμβαση δικαστηρίου, αν επιθυμεί να ακυρώσει αυτό το γάμο, όπως υποδεικνύεται από τις ετυμηγορίες των νομικών σύμφωνα με τον Ισλαμικό Νόμο.

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε στο σύντροφό του, Σά'ντ μπιν Αμπί Ουακκάς (رضي الله عنه):

«Στ' αλήθεια δεν θα ξοδεύεις τίποτε χωρίς να λάβεις την αμοιβή σου από Τον Αλλάχ, αφού θα το ξοδέψεις για χάρη του Αλλάχ, ακόμη και αν πρόκειται για μια μπουκιά φαγητού που βάζεις στο στόμα της συζύγου σου.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Δικαιοσύνη, Ισότητα και Αμεροληψία:

Από τους άνδρες που είναι παντρεμένοι με περισσότερες από μία γυναίκες απαιτείται να ενεργούν με δικαιοσύνη, αμεροληψία και ισότητα απεναντί τους. Αυτό συμπεριλαμβάνει πρόνοια, ένδυση, στέγαση και κατανομή του χρόνου τους, του ενδιαφέροντός τους και των σεξουαλικών επαφών. Ο Αλλά(χ), Ο Πιο Ευεργετικός, λέει:

﴿ Και αν φοβάσθε ότι δεν θα μπορέσετε να αντιμετωπίσετε δίκαια τα ορφανά κορίτσια (που είναι υπό την κηδεμονία σας, και θέλετε να τις παντρευτείτε λόγω του πλούτου τους έτσι ώστε να τις στερείσετε από τα δικαιώματά τους και από τις προίκες τους, όπως κάνατε πριν τον ερχομό του Ισλάμ), τότε (αφήστε τες και) παντρευτείτε (άλλες, εκτός από αυτές) γυναίκες της επιλογής σας, δύο ή τρεις, ή τέσσερις· αλλά αν φοβάσθε ότι δεν θα μπορέσετε να (τις) αντιμετωπίσετε δίκαια, τότε μόνο μία ή (τις σκλάβες) που έχει το δεξί σας χέρι. Αυτό προσεγγίζει περισσότερο στο να σας αποτρέψει από τη διάπραξη αδικίας. ﴾

[Κοράνιο 4:3]

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Όποιος έχει δύο συζύγους και κλίνει προς τη μία σε αντίθεση με την άλλη, θα έρθει την Ημέρα της Ανάστασης με το ένα από τα πλευρά του πεσμένο.»

[Αμπού Νταούντ]

Αυτό υποδεικνύει ότι ο σύζυγος οφείλει να επιδείξει δικαιοσύνη, αμεροληψία και ισότητα απέναντι σε όλες τις συζύγους του. Έχει προειδοποιηθεί για αυτήν την τρομερή τιμωρία της παράλυσης και της παραμόρφωση στη Μέλλουσα Ζωή, όπως ακριβώς και ο ίδιος παρέλυσε και παραμόρφωσε τα δικαιώματα μιας από τις συζύγους του σε αυτόν τον κόσμο.

Είναι παράνομο για έναν άνδρα να κακομεταχειρίζεται τη σύζυγό του με οποιονδήποτε τρόπο, όπως κακοποίηση, κακουχίες, παρενόχληση, αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις, ύβρεις, ξυλοδαρμούς, κατάχρηση του πλούτου και των κεφαλαίων της, απαγόρευσή της από τα νόμιμα έξοδα, κλπ, σε μια προσπάθεια να την αναγκάσει να πληρώσει όλα όσα έχει ως λύτρα στο σύζυγό της ώστε να μπορέσει να την απαλλάξει μέσω διαζυγίου. Οι Ισλαμικοί Νόμοι επιτρέπουν ο σύζυγος να επιβάλει ορισμένους περιορισμούς στη γυναίκα, εάν αυτή εμφανίζει κάποια ανήθικη και επαίσχυντη συμπεριφορά, υποτιμητική για τον ίδιο και την οικογένειά του, και επιβλαβή για το σύνολο της κοινωνίας και της κοινωνικής τάξης. Σκοπός αυτών των περιορισμών είναι η επιδίωξη επιστροφής στην σωστή συμπεριφορά. Σε όσες εξακολουθούν να ενεργούν αδιάκριτα, οδηγώντας σε καχυποψία πραγματικής απιστίας, ο σύζυγος μπορεί να προσφέρει διαζύγιο, όπως βέβαια και μια γυναίκα μπορεί να ζητήσει

"Χούλ", κατά το οποίο ζητά διάλυση του συμβολαίου γάμου λόγω της ανάρμοστης συμπεριφοράς του συζύγου της.

Προστασία και Συντήρηση:

Ενας άντρας πρέπει να προστατεύει και να αποτρέπει τη γυναίκα και τα παιδιά του από κάθε πιθανή βλάβη ή ανηθικότητα σύμφωνα με το βέλτιστο των δυνατοτήτων του. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει:

«Ω, εσείς που πιστεύετε! Προστατεύσετε τον εαυτό σας και τις οικογένειές σας (μέσω της υπακοής προς Τον Αλλά(χ)) από ένα Πυρ του οποίου το καύσιμο είναι άνθρωποι και πέτρες, πάνω από το οποίο θα βρίσκονται άγγελοι αυστηροί και ισχυροί (των οποίων δουλειά είναι να βασανίζουν τους κατοίκους του πυρός), που δε δείχνουν ανυπακοή προς Τον Αλλά(χ) σε ό,τι τους διατάζει, και κάνουν ό,τι διαταζονται.»

[Κοράνιο 66:6]

Όλα όσα προστατεύουν από παράνομες και επαίσχυντες πράξεις είναι αξιόπαινα, αλλά ο εξτρεμισμός δεν είναι.

Συντροφικότητα, φροντίδα και προσωπικές σχέσεις:

Ενας άντρας πρέπει να ζει με τη σύζυγό του, έντιμα, ευγενικά και με σεβασμό. Θα πρέπει να διατηρεί μια αξιοπρεπή, καθαρή και αποδεκτή εμφάνιση, όταν χαλαρώνει στο σπίτι του, όπως ακριβώς θέλει και η σύζυγός του να κάνει γι 'αυτόν στο σπίτι, δεδομένου ότι αυτό μόνο αποτελεί τον αμοιβαίο σεβασμό και ευπρέπεια που πρέπει να δείχνει ο ένας απέναντι στον άλλο. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ), δήλωσε, ενθαρρύνοντας και εξηγώντας την αρχή για τον ολοκληρωτικά καλό χαρακτήρα και τη συμπεριφορά:

«Οι πιο ολοκληρωμένοι πιστοί είναι εκείνοι που διαθέτουν τους καλύτερους χαρακτήρες, και οι καλύτεροι από εσάς είναι εκείνοι που φέρονται καλύτερα στις γυναίκες τους.»

[Τιρμιδέι]

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) συνήθιζε να ράβει τα ρούχα ή τα παπούτσια του και να βοηθάει τις συζύγους του με τις καθημερινές δουλειές τους. Η σύζυγός του, Αΐσα (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ' αυτής) ρωτήθηκε κάποτε:

«Τι έκανε συνήθως ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) όταν ήταν σπίτι?»

Εκείνη απάντησε: «Βοηθούσε την οικογένειά του, και όταν άκουγε το Αδάν εγκατέλειπε [τα πάντα και κατευθυνόταν για το Τζαμί].»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) ήταν πάντα ευχάριστος, ευγενικός και φρόντιζε για όλα, και περιστασιακά έπαιζε και αστειευόταν ευγενικά με τα μέλη της οικογένειάς του. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Όλα όσα δεν περιλαμβάνουν τη μνημόνευση Του Αλλά(χ) είναι μόνο διασκέδαση και παιχνίδι, εκτός από τέσσερα: το να αστειεύεται και να παίζει κανείς με τη συζυγό του, η εκπαίδευση του αλόγου του, το περπάτημα ανάμεσα σε δύο προορισμούς, και η εκμάθηση κολύμβησης.»

[Νασά'ι]

Αυτό το χαντίθ υποδεικνύει ότι οι περισσότερες ενασχολήσεις και διασκέδασεις έχουν κατασκευαστεί μόνο για παιχνίδι, είναι δηλαδή χάσιμο χρόνου και ως εκ τούτου δεν τυγχάνουν κάποιας ανταμοιβής, εκτός από αυτές που αναφέρονται παραπάνω οι οποίες είναι χρήσιμες, νόμιμες, και εξυπηρετούν έγκυρους ωφέλιμους σκοπούς. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είναι επίσης γνωστός για το ότι ήταν πρόσχαρος και ευπρεπής στους αστεϊσμούς και το παιχνίδι με την οικογένειά του. Ένα παράδειγμα αυτής της διασκεδαστικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου τους είναι αυτό που περιγράφει η Αΐσα (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ' αυτής), η μητέρα των πιστών:

«Αγωνίστηκα με τον Προφήτη (ﷺ) στο τρέξιμο και τον κέρδισα, και όταν πήρα λίγο βάρος, αγωνίστηκε ξανά μαζί μου και κέρδισε εκείνος. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ), μετά τη νίκη του αγώνα, μου είπε:

“Αυτή (η δική μου νίκη) έναντι εκείνης (της δικής σου νίκης).»

[Αχμαντ]

Αναφέρεται ότι ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) καθόταν για λίγο στο σπίτι με την οικογένειά του, τους μιλούσε, τους παρείχε συντροφιά και έδειχνε καλοσύνη προς αυτούς, και πριν πάει να κοιμηθεί, προσέφερε την τελευταία νυχτερινή προσευχή. Σε ένα αυθεντικό χαντίθ, ο Ιμπν 'Αμπάς (رضي الله عنه) αφηγήθηκε:

«Κοιμήθηκα ένα βράδυ στο σπίτι της Μαϋμούνα (θεία του και σύζυγο του Προφήτη) για να δω τη λατρεία του Προφήτη στη βραδινή προσευχή. Μίλησε με τη σύζυγό του για κάποιο χρονικό διάστημα, και έπειτα κοιμήθηκε. Αργότερα τη νύχτα ξύπνησε, και προσευχήθηκε για αυτά που Ο Αλλά(χ) είχε γράψει για εκείνον.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, δηλώνει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Στ' αλήθεια, στον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) έχετε ένα εξαιρετικό παράδειγμα να ακολουθήσετε, για όποιον εναποθέτει τις ελπίδες του στον Αλλάχ και στην Τελική Ημέρα, και μνημονεύει πολύ Τον Αλλάχ. ﴾

[Κοράνιο 33:21]

Ως εκ τούτου, ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είναι το καλύτερο παράδειγμα προς μίμηση για όλους εμάς, τους πιστούς Μουσουλμάνους. Οι Μουσουλμάνοι οφείλουν να ακολουθούν το πρότυπο του Προφήτη Του Αλλά(χ) (ﷺ) σε όλες τις υποθέσεις τους, προσωπικές και δημόσιες, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Όλα τα μυστικά της συζύγου θα πρέπει να διατηρούνται και να διαφυλάσσονται και οι αδυναμίες της να κρύβονται. Καμιά ιδιωτική υπόθεση δεν θα πρέπει να δημοσιοποιείται ή να μοιράζονται ως αντικείμενο συζήτησης, ακόμη και μεταξύ των πιο στενών φίλων. Ο Αγγελιοφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ), δήλωσε:

«Ένας από τους χειρότερους ανθρώπους στη θέα Του Αλλά(χ) την Ημέρα της Ανάστασης είναι ένας άνδρας που έχει σεξουαλικές επαφές με τη σύζυγό του και μετά μεταδίδει αυτό σε άλλους.»

[Μόσλεμ]

Αποτελεί δικαίωμα της παντρεμένης γυναίκας το να περάσει τη νύχτα με τον άντρα της και να έχει σεξουαλική ολοκλήρωση, ικανοποίηση και ευχαρίστηση. Το δικαίωμα αυτό είναι ένα από τα πιο υπογραμμισμένα δικαιώματα στο Ισλάμ και ισούται με την αντιστοιχη ανάγκη του άνδρα για ικανοποίηση. Ο σύζυγος οφείλει και υποχρεούται από τον ισλαμικό νόμο να εκπληρώνει τα σεξουαλικά δικαιώματα της συζύγου του, και να εξασφαλίζει την ικανοποίησή της, έτσι ώστε να την αποτρέπει από το να τείνει προς επαίσχυντες πράξεις, τις οποίες απαγορεύει Ο Αλλά(χ). Μια σύζυγος, όπως και κάθε γυναίκα, έχει μεγάλη ανάγκη να αγαπιέται και να λατρεύεται, να νοιάζονται γι' αυτήν και να εκπληρώνουν τις φυσικές και σωματικές επιθυμίες της.

Το Ισλάμ απαγορεύει στους συζύγους να αποκόπτουν τον εαυτό τους από την εγκόσμια ζωή, με το να αφοσιώνονται αποκλειστικά στις προσευχές και στις νηστείες, με τρόπο που μπορεί να τους αποσπά από το να ικανοποιήσουν τις σωματικές, σεξουαλικές και κοινωνικές ανάγκες των συζύγων τους. Σε ένα γνωστό περιστατικό ο Αμπου Τζουχάιφα (رضي الله عنه) ανέφερε:

«Ο Σαλμάν Αλ-Φάρεσέι πήγε να επισκεφτεί τον αδελφό του στην πίστη, τον Αμπού Αντ-Νταρντά' και μόλις έφτασε, είδε τη σύζυγό του, την Ουμ Αντ-Νταρντά', η οποία (εμφανισιακά) ήταν απεριποίητη. Βλέποντας αυτό, τη ρώτησε, 'Τι σου συμβαίνει;'

Εκείνη είπε: 'Ο αδερφός σου, ο Αμπού Αντ-Νταρντά' δεν ενδιαφέρεται καθόλου γι' αυτόν τον κόσμο και τις υποθέσεις του!'

Κατά την άφιξη του Αμπού Αντ-Νταρντά', ο οποίος καλωσόρισε τον Σαλμάν και του έφτιαξε φαγητό, και του είπε: 'Φάε, επειδή εγώ νηστεύω'. Ο

Σαλμάν είπε: 'Δεν θα φάω μέχρι να φας και εσύ' και έτσι ο Αμπού Αντ-Νταρντά' διέκοψε τη νηστεία του και έφαγε με το Σαλμάν.

Όταν άρχισε η νύχτα, ο Αμπού Αντ-Νταρντά' ήθελε να εκτελέσει την νυχτερινή προσευχή με σκοπό να προσεύχεται όλη την νύχτα, αλλά ο Σαλμάν τον σταμάτησε και του είπε: 'Κοιμήσου' και έτσι ο Αμπού Αντ-Νταρντά' πήγε να κοιμηθεί. Μετά από λίγο καιρό ο Αμπού Αντ-Νταρντά' σηκώθηκε για να προσευχηθεί, αλλά ο Σαλμάν τον ξανασταμάτησε λέγοντάς του: 'Κοιμήσου' και έτσι Αμπού Αντ-Νταρντά' πήγε να κοιμηθεί.

Όταν έφτανε το τέλος της νύχτας, τότε ο Σαλμάν είπε στον Αμπού Αντ-Νταρντά' τώρα σήκω, και έτσι πήγανε για να προσευχηθούν μαζί.

Αφού εκτέλεσαν την προσευχή ο Σαλμάν είπε στον Αμπού Αντ-Νταρντά': 'Στ' αλήθεια, Ο Κύριός σου έχει δικαίωμα πάνω σου, επίσης και ο εαυτός σου έχει δικαίωμα πάνω σου, επίσης και η γυναίκα σου έχει δικαίωμα πάνω σου, τότε δώσε σε κάθε έναν από αυτούς τα δικαιώματά του.

Έπειτα ο Αμπού Αντ-Νταρντά' πήγε και ανέφερε στον Προφήτη το περιστατικό. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) ﷺ είπε: 'Ο Σαλμάν είπε την αλήθεια.'»

[Αλ-Μπουχάρι]

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της συζύγου του, ένας άντρας δεν πρέπει να μένει μακριά από το σπίτι για μια εκτεταμένη χρονική περίοδο. Ο Χαλίφης 'Ούμαρ ιμπν Αλ-Χαττάμπ (رضي الله عنه), συμβουλευόμενος την κόρη του Χάφσα σχετικά με τη διάρκεια της περιόδου που μια γυναίκα μπορεί να αντέξει υπομονετικά την απουσία του συζύγου της, καθόρισε αυτήν την περίοδο στους έξι μήνες.

Ο 'Αμπντ Αρ-Ραζάκ και άλλοι αφηγήθηκαν μια γνωστή ιστορία, κατά την οποία:

«Ο 'Ούμαρ ιμπν Αλ-Χαττάμπ (رضي الله عنه) έκανε νυχτερινό περίπατο, όταν άκουσε μια γυναίκα να θρηνεί:

Η νύχτα έχει μεγαλώσει, και το τέλος της είναι σκοτεινό και μαύρο.

Είμαι άγρυπνη αφού δεν έχω τον αγαπημένο μου για να μου κρατάει παρέα.

Αν δεν υπήρχε (Ο Κύριος), Του Οποίου ο Θρόνος είναι πάνω από τους Ουρανούς.

Οι πλευρές αυτού του κρεβατιού θα έτρεμαν!

Το πρωί έστειλε κάποιον σε αυτήν, ζητώντας της να έρθει. Ο Ούμαρ της είπε: 'Εσύ που είπες εχτές αυτά τα λόγια;', και αυτή απάντησε: 'Ναι'. Και την ρώτησε: 'Για πιο λόγο'. Εκείνη τότε του απάντησε: 'Ο άντρας μου έφυγε με τους στρατιώτες για μια εκστρατεία.' Ο 'Ούμαρ τότε ρώτησε τη Χάφσα, την

κόρη του, σχετικά με το πόσο καιρό μπορεί μια γυναίκα να περιμένει για την επιστροφή του συζύγου της. Εκείνη απάντησε: ‘έξι μήνες.’

Μετά απ’ αυτό ο ‘Ούμαρ έληγε κάθε εκστρατεία μέσα σε έξι μήνες, έτσι ώστε να μπορέσουν να επιστρέψουν στις συζύγους τους, μετά από αυτό το χρονικό διάστημα.»

[μουσάναφ ‘Αμπντ Αρ-Ραζάκ]

Αυτή η περίοδος ορίζεται κατά προσέγγιση, καθώς οι συνθήκες μπορεί να επιτρέψουν ώστε να είναι μικρότερη, ή να την αναγκάσουν να είναι μεγαλύτερη. Μια γυναίκα μπορεί να ανεχθεί την απουσία του συζύγου της για περισσότερο από έξι μήνες, ή μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή του πριν από αυτό το διάστημα.

Ο σύζυγος δεν μπορεί να αρνηθεί το νόμιμο αίτημα της γυναίκας του, εκτός κι αν έχει κάποια έγκυρη δικαιολογία. Επίσης δεν μπορεί να λάβει καμία οικονομική απόφαση εκ μέρους της συζύγου του, εκτός κι αν εκείνη του δώσει την άδεια. Διαφορετικά δεν έχει το δικαίωμα να πάρει κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της συζύγου του χωρίς την έγκρισή της.

Πρέπει επίσης να συμβουλευτείται τη σύζυγό του για τις σημαντικότερες οικογενειακές αποφάσεις, τα θέματα που αφορούν τα παιδιά και άλλες κοινές υποθέσεις. Δεν είναι σοφό ένας άνδρας να επιβάλλει την άποψη του στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας χωρίς να ακούει τη γνώμη της συζύγου του, εφόσον εκείνη είναι σοφή και ορθή. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) μας έδωσε ένα πρακτικό παράδειγμα σχετικά με αυτό το θέμα. Την «Ημέρα της Συνθήκης της Συμφιλίωσης της Αλ-Χουνταϊμπια» με τη φυλή των Κουράις, με την οποία οι Κουράις επέβαλαν δύσκολους όρους, όπως ότι ο Προφήτης πρέπει να επιστρέψει πίσω στην Μεντίνα και να μην εισέλθει στη Μέκκα αυτή τη χρονιά για προσκύνημα. Συνεπώς, ο Προφήτης (ﷺ) διέταξε τους συντρόφους του να ξυρίσουν τα κεφάλια τους και να εξέλθουν από την κατάσταση του «*Ιχράμ* = Προετοιμασία κατάστασης για το προσκύνημα», αλλά εκείνοι αισθάνθηκαν άσχημα από τους όρους της συνθήκης, και γι’ αυτό χρονοτριβούσαν και δεν επέσπευδαν για να εκπληρώσουν τη διαταγή του. Η *Ουμ Σάλαμα* (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ’ αυτής), η σύζυγός του, πρότεινε να τα κάνει πρώτος ο Προφήτης και να ξεκινήσει πριν από τους συντρόφους του. Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) ενήργησε βάσει της πρότασης της συζύγου του, κάνοντας αυτό που πρότεινε, και όταν οι σύντροφοι είδαν αυτό, έσπευσαν όλοι να υπακούσουν.

Ένας άνδρας θα πρέπει να αποφεύγει την καταμέτρηση κάθε αθώου λάθους που μπορεί να διαπράξει η σύζυγός του. Για παράδειγμα, ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Ένας άνδρας δεν πρέπει να επιστρέφει σπίτι του από ταξίδι αργά τη νύχτα (δηλ. χωρίς να ανακοινώνει την άφιξή του εκ των προτέρων).»

[Αλ-Μπουχάρι]

Η σύσταση αυτή δίνεται, έτσι ώστε η γυναίκα να μπορεί να χτενίσει τα μαλλιά της ή να πλυθεί και ο σύζυγος να μην βρει τη σύζυγό του απροετοίμαστη, πράγμα που θα μπορούσε να αποτελέσει αιτία για τη δυσαρέσκεια του. Φυσικά με τις σύγχρονες τεχνολογίες και τις διευκολύνσεις που μας παρέχονται, στις μέρες μας, οι άνδρες έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνουν τις συζύγους τους πολύ νωρίτερα, είτε η άφιξη είναι κατά τη διάρκεια της ημέρας ή αργά το βράδυ.

Αποτελεί υποχρέωση για έναν άντρα να είναι ευγενικός, προσεκτικός, να φροντίζει και να μοιράζεται με τη σύζυγό του. Πρέπει να της συμπεριφέρεται με ειλικρίνεια, αξιοπρέπεια, υπομονή και φροντίδα, και να λαμβάνει υπόψη του την ανθρώπινη φύση της. Οι γυναίκες εκτιμούν την τρυφερή αγάπη και την καλή φροντίδα. Ένας σύζυγος πρέπει να δείχνει στοργή, αγάπη, εκτίμηση, φροντίδα, ενδιαφέρον, σεβασμό και πραγματικό ζήλο απέναντι στη γυναίκα του.

Το σύστημα του διαζυγίου στο Ισλάμ έχει σχεδιαστεί για να προστατεύει τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των γυναικών, και επιτρέπει άφθονες ευκαιρίες και χρόνο για συμφιλίωση. Θα το συζητήσουμε με περισσότερες λεπτομέρειες παρακάτω, αλλά εδώ αναφέρουμε μόνο ότι στο διαζύγιο, όπως και στο γάμο, πρέπει κανείς να δρα αξιοπρεπώς με πολιτισμένη συμπεριφορά για να εξασφαλιστεί το δικαίωμα και των δύο πλευρών, όπως Ο Αλλά(χ), Ο Πάνσοφος, λέει:

﴿ Το διαζύγιο δίνεται δύο φορές: έπειτα είτε διατηρεί κανείς (το γάμο του) με τον καλύτερο τρόπο, είτε (τον) αφήνει με καλοσύνη. ﴾

[Κοράνιο 2:229]

Οι γυναίκες ως μητέρες:

Ο Αλλά(χ), Ο Πιο Ευεργετικός, έχει επανειλημμένα τονίσει το δικαίωμα των γονέων γενικότερα και των μητέρων ειδικότερα. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, δηλώνει στο Κοράνιο:

﴿ Και Ο Κύριός σου διέταξε να μην λατρεύετε κανέναν εκτός Αυτού. Και την καλοσύνη στους γονείς. Αν ένας απ' αυτούς, ή και οι δύο, φθάσουν σε μεγάλη ηλικία στη ζωή σου, να μην τους πεις 'Ωχ' (δηλ. καμιά λέξη που να δηλώνει έλλειψη σεβασμού ούτε καν 'Ωχ'), ούτε να τους φωνάξεις, αλλά να τους πεις καλά λόγια. ﴾

[Κοράνιο 17:23]

Σε αυτό το Εδάφιο, το δικαίωμα Του Αλλά(χ) να λατρεύεται, τοποθετείται δίπλα στο δικαίωμα των γονέων, και όλοι οι λόγιοι συμφωνούν ότι τα

δικαιώματα των γονέων στο Ισλάμ είναι σημαντικότερα και τοποθετούνται πριν από όλα τα άλλα, εκτός Του Αλλά(χ).

Η υπακοή στους γονείς αποτελεί προτεραιότητα συγκριτικά με όλους τους υπόλοιπους, συμπεριλαμβανομένης και της συζύγου. Αυτό δεν σημαίνει ότι η σύζυγος πρέπει να ταπεινώνεται ή να προσβάλλεται με οποιοδήποτε τρόπο, αλλά μόνο ότι η υπακοή στους γονείς πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα σε σχέση με όλους τους άλλους, υπό τον όρο ότι δεν παρακούν Τον Αλλά(χ), Τον Ύψιστο, και τον Προφήτη Του (ﷺ).

Η ευαρέστηση ή η δυσαρέστηση Του Αλλά(χ) με τον άνθρωπο, γίνεται μέσω της ευαρέστησης των γονέων από το γιο ή την κόρη τους, όπως υπέδειξε ο Προφήτης (ﷺ), όταν είπε:

«Η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) με τον άνθρωπο γίνεται μέσω της ευαρέστησης των γονέων και η οργή Του μέσω της οργής των γονέων.»

[Ιμπν Χιμπάν]

“Μπιρ αλ-Ουάλιντεϊν” σημαίνει να είσαι υπάκουος, καλός και ευγενικός απέναντί τους, να τους ευχαριστείς και να φροντίζεις τις ανάγκες τους, ειδικά σε μεγάλη ηλικία. Το να τους υπηρετείς θεωρείται υποχρεωτική υπηρεσία και προτιμάται από τη συμμετοχή σε διάφορες ενέργειες εθελοντικής υπηρεσίας, όπως σε κάποια είδη Τζιχάντ (αγώνας για την υπεράσπιση του Ισλάμ).

Ο ‘Αμπντ Αλλάχ μπιν ‘Αμρ ανέφερε:

«Ένας άνδρας ήρθε στον Προφήτη και του είπε: «Ω, Αγγελιαφόρε του Αλλάχ, θέλω να αγωνιστώ στο δρόμο του Αλλάχ (Τζιχάντ)» ο Προφήτης (ﷺ) τον ρώτησε: «Οι γονείς σου είναι ζωντανοί;», του απάντησε: “Ναι”. Έπειτα είπε στον άνδρα: “Αγωνίσου, λοιπόν στο να τους κάνεις ευτυχισμένους.”»

[Αλ-Μπουχάρι]

Αυτό επιβεβαιώνεται και από μία αυθεντική παράδοση που αφηγήθηκε ο Ιμπν Μασ‘ούντ (رضي الله عنه).

«Ρώτησα Τον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ): 'Ω, Προφήτη Του Αλλά(χ): Ποια είναι η πιο αγαπητή πράξη στα μάτια Του Αλλά(χ);' Εκείνος είπε: “Το να εκτελείς την προσευχή την καθορισμένη ώρα της.”

Τον ρώτησα: 'Και ποια ακολουθεί;' Είπε: “Μπιρ Αλ-Ουαλιντάιν (δηλ. Το να είσαι υπάκουος, ευγενικός, σεβαστικός στους γονείς σου και να νοιάζεσαι γι’ αυτούς).”

Εγώ συνέχισα: 'Και ποια ακολουθεί;' Είπε: “Το να αγωνίζεσαι στο Δρόμο Του Αλλά(χ).”»

[Αλ-Μπουχάρι]

Σε ένα άλλο χαντίθ, ο ‘Αμπντ Αλλάχ μπιν ‘Αμρ μπιν Αλ-‘Άς (رضي الله عنه), αφηγήθηκε:

«Κάποιος άνδρας πήγε στον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ) και του είπε: 'Ω, Αγγελιαφόρε Του Αλλά(χ), σου υπόσχομαι υποταγή, αφοσίωση, ότι θα γίνω σύμμαχός σου στη μετανάστευση και ότι θα αγωνιστώ στο Δρόμο Του Αλλά(χ), αναζητώντας μόνον την αμοιβή Του.'

Αφού άκουσε αυτό, ο Προφήτης (ﷺ) είπε: “Είναι ένας από τους δυο γονείς σου ακόμα ζωντανός;” Ο άνδρας είπε: 'Ναι, ω, Προφήτη Του Αλλά(χ), ζουν και οι δύο.'

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: “Επιδιώκεις την αμοιβή Του Αλλά(χ);” Εκείνος είπε: 'Ναι.' Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: “Τότε πήγαινε πίσω στους γονείς σου και να είσαι ο καλύτερος και ο πιο ευγενικός σύντροφος γι’ αυτούς.»

[Μόσλεμ]

Και σε ένα άλλο αυθεντικό χαντίθ, ο Τζάχιμα Ασ-Σάλαμεϊ είπε στον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ):

«Θέλω να πάω για Τζιχάντ στο Δρόμο Του Αλλά(χ), και ήρθα να σας συμβουλευτώ για αυτό.'

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) ρώτησε: “Ζει η μητέρα σου;” Εκείνος είπε: 'Ναι.'

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε: “Μείνε στην υπηρεσία της και να προσέχεις όλες τις υποθέσεις της, γιατί η Τζάννα (Παράδεισος) είναι κάτω από τα πόδια της.”»

[Αχμαντ]

Αυτή η έκφραση δείχνει το βαθμό του σεβασμού και της υπακοής που πρέπει να επιδεικνύουν τα παιδιά στη μητέρα τους για να κερδίσουν την ευαρέστησή της, με τη συνεχή φροντίδα και εξυπηρέτηση, κάτι που οδηγεί στην ευαρέστηση Του Αλλά(χ) και τον Παράδεισό Του, την αμοιβή που έχει υποσχεθεί σε όλους τους σωστά καθοδηγημένους και αφοσιωμένους πιστούς.

Οι μητέρες έχουν μεγαλύτερα δικαιώματα, αξίζουν περισσότερη ευγένεια, βοήθεια, καλή συμπεριφορά και συντροφιά απ’ ότι οι πατέρες, γιατί η μητέρα είναι η πρώτη που φροντίζει το παιδί και υποφέρει πιο άμεσα από τις καθημερινές δυσκολίες της ανατροφής τους. Ο Αλ-Μπουχάρι και άλλοι κατέγραψαν ότι ο Άμπου Χουράιρα (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) απ’ αυτού) αφηγήθηκε:

«Κάποιος άνδρας πήγε στον Προφήτη (ﷺ) και τον ρώτησε: 'Ω, Προφήτη Του Αλλά(χ)! Ποιος απ’ όλους τους ανθρώπους αξίζει την καλύτερη συμπεριφορά, την καλοσύνη μου και τη συντροφιά μου;'

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) απάντησε: “Η μητέρα σου.” Ο άνδρας ρώτησε: 'Και μετά, ποιος;' Εκείνος είπε: “Η μητέρα σου.” Ο άνδρας ρώτησε πάλι: 'Και μετά, ποιος;' Εκείνος είπε: “Η μητέρα σου.” Ο άνδρας ρώτησε πάλι: 'Και μετά, ποιος;' Τότε ο Προφήτης απάντησε: “Ο πατέρας σου.”

[Αλ-Μπουχάρι]

Αυτό το περιεκτικό μάθημα αποτελεί μια σύνοψη που αποδεικνύει ότι οι μητέρες αξίζουν στο έπακρο την υπακοή, την αγαθοεργία και το ενδιαφέρον σε όλη τη ζωή τους.

Αυτό το χαντίθ δείχνει ότι η μητέρα έχει τρεις φορές τα δικαιώματα του πατέρα, λόγω του ότι υποφέρει πολύ περισσότερο στα διάφορα στάδια της ζωής του παιδιού· κατά την εγκυμοσύνη, τον τοκετό, το θηλασμό, και κατά την ανατροφή του παιδιού.

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και διατάξαμε τον άνθρωπο να προσέχει τους γονείς του. Η μητέρα του τον κουβαλούσε με δυσκολία και αδυναμία (δηλ. την αδυναμία της εγκυμοσύνης και του τοκετού). Και ο απογαλακτισμός γίνεται μετά από δύο χρόνια. Έτσι, ευχαρίστησε Εμένα και τους γονείς σου· σε Μένα ανήκει ο τελευταίος προορισμός. ﴾

[Κοράνιο 31:14]

Προτεραιότητα δίνεται στις μητέρες έναντι των πατέρων όσον αφορά την ιδιαίτερη ευγένεια, το καθήκον, τη βοήθεια και την υπακοή. Σύμφωνα με τα διδάγματα και τις αρχές του Ισλάμ, κανείς πρέπει να υπακούει και να σέβεται και τους δύο γονείς του, και να μην τους φέρνει αντίρρηση, εφόσον οι εντολές ή οι οδηγίες που δίνουν στα παιδιά τους δεν είναι να μην υπακούουν το Δημιουργό τους. Αν πουν στα παιδιά τους να διαπράξουν ανυπακοή προς Τον Αλλάχ, αυτά πρέπει να τους δείξουν ανυπακοή μόνο στο συγκεκριμένο θέμα, και να συνεχίσουν να εκτελούν τα υπόλοιπα καθήκοντά τους προς αυτούς. Πρέπει να τους υπηρετούν, να τους βοηθούν στα εγκόσμια ζητήματα, και να τους σώζουν όταν το χρειάζονται. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Κι αν (οι γονείς σου) αγωνίζονται για να σε κάνουν να αποδώσεις σε Μένα (εταίρους) κάτι για το οποίο δεν έχεις γνώση, τότε να μην τους υπακούσεις, μα να τους συντροφεύεις στην εγκόσμια ζωή με τον καλύτερο τρόπο, και να ακολουθείς το δρόμο εκείνου που στρέφεται σε Μένα με μετάνοια και υπακοή. Έπειτα, σε Μένα θα ανήκει η επιστροφή σας, και θα σας πω για ό,τι κάνατε (σε όλη τη ζωή σας). ﴾

[Κοράνιο 31:15]

Στους γονείς πρέπει να επιδεικνύεται σεβασμός, υπακοή, και να προσφέρεται οικονομική βοήθεια από τα παιδιά, ακόμα κι αν έχουν διαφορετική θρησκεία ή πίστη, εφόσον δεν απαιτούν ο γιος ή η κόρη τους να ασκήσει πράξη ανυπακοής προς Τον Αλλά(χ). Η Ασμά' μπινετ Άμπου Μπακρ (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ' αυτής) είπε:

«Η μητέρα μου, που ήταν ακόμα ειδωλολάτρισσα, ήρθε για να με επισκευτεί. Πήγα στον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ) και τον ρώτησα: “Να διατηρήσω στενή σχέση μαζί της;”

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε: “Ναι, διατήρησε στενή σχέση με τη μητέρα σου.”»

[Αλ-Μπουχάρι]

Η ενθάρρυνση του Ισλάμ στους γιους και τις κόρες να συμπεριφέρονται στις μητέρες τους με ευγένεια, υπακοή και φροντίδα –και να σπεύδουν να βοηθήσουν με όποιο τρόπο μπορούν τους γονείς τους στις διάφορες καθημερινές εργασίες του σπιτιού –απεικονίζεται στο ακόλουθο εκτενές χαντίθ, κατά το οποίο ο Άμπου Χουράιρα (رضي الله عنه) αφηγήθηκε ότι ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

«Μόνο τρία νεογνά μίλησαν ενώ ακόμα ήταν βρέφη. Το πρώτο ήταν ο Ιησούς, υιός της Μαρίας (ειρήνη σ’ αυτούς). Το δεύτερο ήταν ένας Ισραηλινός την εποχή του Τζουράιτζ. Ο Τζουράιτζ ήταν λάτρης του Αλλάχ, συνήθιζε να απομονώνεται σε ένα δωμάτιο και να αφοσιώνεται στην προσευχή και τη λατρεία Του Αλλά(χ). Μια μέρα η μητέρα του ήρθε σε αυτόν και τον κάλεσε: “Ω, Τζουράιτζ”, ενώ αυτός προσευχόταν. Εκείνος είπε: ‘Ω, Αλλά(χ)! Βρίσκομαι σε σύγχυση όσον αφορά το σε ποιον θα πρέπει να δώσω προτεραιότητα: στην προσευχή μου ή στη μητέρα μου.’

Συνέχισε τις προσευχές του, και παραμέλησε το κάλεσμα της μητέρας του· μετά απ’ αυτό η μητέρα του έφυγε. Την επόμενη μέρα η μητέρα του έκανε το ίδιο, και ο Τζουράιτζ συνέχισε πάλι την προσευχή του και αμέλησε το κάλεσμα της μητέρας του. Την επόμενη μέρα, η μητέρα του ήρθε πάλι σ’ αυτόν και τον κάλεσε, όπως είχε κάνει και τις προηγούμενες δύο μέρες. Ο Τζουράιτζ δεν απάντησε. Βλέποντας αυτό, η μητέρα είπε: ‘Ω, Αλλά(χ)! Κάνε το Τζουράιτζ να κοιτάξει τα πρόσωπα των ιεροδούλων πριν πεθάνει.’

Εκείνον τον καιρό οι Ισραηλίτες θαύμαζαν τη λατρεία, τις προσευχές και την απομόνωση του Τζουράιτζ όσον αφορά τη συχνότητα και τον τρόπο. Μια πολύ όμορφη και ελκυστική ιερόδουλη που ήταν πολύ δημοφιλής ανάμεσα στο λαό, πρότεινε στους Ισραηλίτες: ‘Αν θέλετε, μπορώ να δελεάσω τον Τζουράιτζ.’

Η ιερόδουλη ξεκίνησε για να εκτελέσει το σχέδιό της, βάζοντας τα δυνατά της για να παρασύρει τον Τζουράιτζ στην παράνομη συνουσία μαζί της, μα οι προσπάθειές της απέβησαν άκαρπες. Έπειτα πλησίασε έναν βοσκό που έβοσκε το κοπάδι κοντά στο δωμάτιο του Τζουράιτζ και προσέφερε τον εαυτό της σ’ αυτόν, ο οποίος δεν έδειξε δισταγμό. Η ιερόδουλη έμεινε έγκυος και μετά τη γέννα κατηγόρησε τον Τζουράιτζ ότι ήταν ο πατέρας του παιδιού. Οι Ισραηλίτες πήγαν στο δωμάτιο του Τζουράιτζ, τον έβγαλαν έξω, κατέστρεψαν το δωμάτιο και άρχισαν να τον χτυπούν.

Εκείνος ρώτησε: "Τι συμβαίνει; Γιατί με χτυπάτε;"

Του είπαν: "Συνουσιάστηκες μ’ αυτήν την ιερόδουλη και γέννησε το παιδί σου, ενώ παριστάνεις τον ευσεβή."

Ο Τζουράιτζ είπε: "Πού είναι το παιδί;". Οι άνθρωποι τότε φέρανε το παιδί και στη συνέχεια του είπε: «Αφήστε με μέχρι να προσευχηθώ».

Όταν ο Τζουράιτζ τελείωσε την προσευχή πλησίασε το παιδί και με το δάχτυλό του χτύπησε την κοιλιά του παιδιού, λέγοντας: «Ποιός είναι ο πατέρας σου;».

Το μωρό είπε: «Ο βοσκός.»

Οι άνθρωποι τότε άρχισαν να φιλούν το Τζουράιτζ ζητώντας την συγχώρεσή του, και είπαν: "Να σου ξαναχτίσουμε το δωμάτιο από χρυσό;"

Εκείνος είπε: "Όχι. Απλά ξαναχτίστε το από πηλό και λάσπη, όπως ήταν και πριν."

Κι έτσι έκαναν.

Το τρίτο παιδί που μίλησε στην κούνια ήταν ένα νεογνό που θήλαζε στο στήθος της μητέρας του, τη στιγμή που ένας ιππότης με φανταχτερά ρούχα πέρασε από εκείνο το μέρος πάνω σε ένα όμορφο άλογο. Η μητέρα είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Ας είναι στο μέλλον το παιδί μου σαν αυτόν τον ιππότη.'

Ακούγοντας την ικεσία, το μωρό άφησε το στήθος της μητέρας του και είπε, κοιτάζοντας τον ιππότη: 'Ω, Αλλά(χ)! Μη με κάνεις στο μέλλον σαν αυτόν τον ιππότη.' Έπειτα το μωρό συνέχισε να θηλάζει.

[Ο αφηγητής του Χαντίθ, ο Άμπου Χουράιρα (رضي الله عنه)] είπε:

'Θυμάμαι τον Προφήτη (ﷺ) να μιμείται το θηλασμό του μωρού στο στήθος της μητέρας του, βάζοντας το δείκτη του στο στόμα και ρουφώντας το.'

Τότε η μητέρα και το μωρό της πέρασαν δίπλα από μια υπηρέτρια, την οποία χτυπούσαν κάποιοι άνθρωποι, κατηγορώντας την για παράνομη συνουσία και κλοπή. Η υπηρέτρια έλεγε συνεχώς: 'Ο Αλλά(χ) μου επαρκεί και είναι ο καλύτερος Προστάτης!'

Η μητέρα είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Μην κάνεις το παιδί μου σαν αυτή την γυναίκα στο μέλλον.'

Ακούγοντας τα λόγια της μητέρας του, το μωρό άφησε το στήθος της και είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Στο μέλλον κάνε με να είμαι σαν αυτή τη γυναίκα!'

Η μητέρα, ακούγοντας τα λόγια του μωρού της, απευθύνθηκε σ' αυτό λέγοντας: 'Γιε μου! Τι συμβαίνει με σένα; Ένας καλοντυμένος ιππότης πέρασε, πάνω σ' ένα όμορφο άλογο, που έχει πολύ υψηλή θέση και μεγάλη δύναμη, και ευχήθηκα να γίνεις σαν αυτόν στο μέλλον, μα εσύ αρνήθηκες να γίνεις σαν αυτόν. Έπειτα, όταν περάσαμε δίπλα απ' αυτή την υπηρέτρια, την οποία χτυπούσαν, κατηγορώντας την για παράνομη συνουσία και κλοπή, και προσευχήθηκα στον Αλλά(χ) να μην πάθεις ότι και αυτή, εσύ είπες: 'Ω, Αλλά(χ)! Στο μέλλον κάνε με να είμαι σαν αυτή τη γυναίκα!'

Το μωρό είπε: 'Ω, μητέρα, όσο για τον ιππότη, ήταν τύραννος, και έτσι ζήτησα από Τον Αλλά(χ) να μην με κάνει σαν κι αυτόν. Όσον αφορά την υπηρέτρια, την οποία χτυπούσαν και κατηγορούσαν, δεν είχε διαπράξει ούτε παράνομη συνουσία, ούτε κλοπή. Έτσι ζήτησα από Τον Αλλά(χ) να με κάνει αγνό και αθώο σαν κι αυτή!'"»

[Αλ-Μπουχάρι]

Η ανυπακοή προς τους γονείς, η ασέβεια προς αυτούς και η μη εκπλήρωση των δικαιωμάτων τους είναι η μεγαλύτερη απ' τις αμαρτίες. Η τιμωρία από Τον Αλλά(χ) γι' αυτήν την αμαρτία δε βρίσκεται μόνο στη Μέλλουσα Ζωή, μα και σε αυτή τη ζωή, όπως είπε ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ):

«(Για) Δύο (είδη αμαρτιών) Ο Αλλά(χ) θα κάνει (την τιμωρία τους) να είναι σε αυτόν τον κόσμο (και επίσης και στον άλλον, δηλ. Δεν θα περιμένουν την τιμωρία τους μέχρι την άλλη ζωή): την αδικία και την ανυπακοή των παιδιών προς τους γονείς τους.»

[Τιρμιδέι]

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε, επίσης:

«Στ' αλήθεια, Ο Αλλά(χ) σας έχει απαγορεύσει να δείχνετε ανυπακοή στις μητέρες σας και να θάβετε τα κορίτσια σας ζωντανά.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Ο Προφήτης (ﷺ) διευκρίνισε ότι το να είναι κανείς καλός και ευγενικός με τους γονείς του αποτελεί βασική προϋπόθεση για να γίνουν αποδεκτές οι προσευχές και οι ικεσίες ενός ανθρώπου κατά τη διάρκεια της ζωής του, όπως κατέγραψε ο Ιμπν 'Ούμαρ (رضي الله عنه) ότι είπε ο Προφήτης (ﷺ) σε ένα εκτενές χαντίθ:

«Τρεις άνδρες από τα έθνη πριν από σας ξεκίνησαν για ένα ταξίδι. Όταν πλησίαζε η νύχτα, κοιμήθηκαν σε μία σπηλιά στη βάση ενός βουνού. Μόλις μπήκαν στη σπηλιά, ένας ογκόλιθος κύλησε από το βουνό και έκλεισε τελείως την είσοδο της σπηλιάς. Σκέφτηκαν στο τι θα κάνουν και κατέληξαν ότι δεν υπήρχε διέξοδος, παρά μόνο μέσα από ικεσίες και προσευχές. 'Καλύτερα να αναζητήσουμε τη βοήθεια Του Αλλά(χ) αναφέροντας τις καλύτερες πράξεις που έχουμε κάνει στις ζωές μας.'

Ο πρώτος άνδρας είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! είχα δύο ηλικιωμένους γονείς και δεν προσέφερα ποτέ στη γυναίκα μου και στα παιδιά μου γάλα για να πιουν το βράδυ, προτού να προσφέρω σ' αυτούς. Μια μέρα απασχολήθηκα με κάτι και όταν πήγα στο σπίτι, είδα ότι και οι δύο γονείς μου είχαν ήδη αποκοιμηθεί και επειδή δεν ήθελα να δώσω γάλα σε κάποιον άλλον πριν από αυτούς, έμεινα όλο το βράδυ κρατώντας την κανάτα με το γάλα, μέχρι που ξυπνήσανε το ξημέρωμα και είπιανε το γάλα τους. Ω, Αλλά(χ)! Αν έκανα αυτό επιδιώκοντας την ευχαρίστησή Σου, σώσε μας από αυτήν τον ογκόλιθο.'

Μετά από αυτό, ο βράχος κινήθηκε λίγο, μα όχι αρκετά για να μπορέσουν να βγουν.

Ο δεύτερος άνδρας είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Είχα μία ξαδέλφη, από την πλευρά του πατέρα μου, η οποία ήταν η πιο αγαπημένη γυναίκα για μένα στη γη. Έτρεφα έντονο πόθο γι' αυτήν, μα εκείνη αρνήθηκε. Κάποτε βρέθηκε σε οικονομική δυσχέρεια. Ήρθε σε μένα ζητώντας βοήθεια. Της προσέφερα εκατόν είκοσι χρυσά Δηνάρια για να με αφήσει να πάρω ό,τι ήθελα από αυτήν. Λόγω της επείγουσας ανάγκης της και της οικονομικής της κατάστασης, δέχτηκε. Όταν ήμουν έτοιμος να ξεκινήσω να την πλησιάζω, εκείνη είπε: 'Ω, εξάδελφε! Φοβού Τον Αλλά(χ)! Και μην αφαιρέσεις τη σφραγίδα της παρθενίας, παρά με νόμιμο τρόπο.' Μόλις το άκουσα, σηκώθηκα και δεν την άγγιξα, παρότι ήταν η πιο ποθητή γυναίκα για μένα. Δεν πήρα πίσω το χρυσό που της είχα δώσει.'

Τότε σήκωσε τα χέρια του στον ουρανό και είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Αν έκανα αυτό επιδιώκοντας την ευχαρίστησή Σου, σώσε μας από αυτήν τον ογκόλιθο.'

Μετά από αυτό, ο βράχος κινήθηκε λίγο, μα όχι αρκετά για να μπορέσουν να βγουν.

Ο τρίτος άνδρας είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Κάποτε είχα στη δούλεψή μου κάποιους εργάτες και στο τέλος των εργασιών πλήρωσα τα ημερομίσθιά τους, εκτός από έναν που είχε φύγει χωρίς να εισπράξει την πληρωμή του. Επένδυσα αυτά τα χρήματα στην επιχείρησή μου και κρατούσα ειδικό λογαριασμό γι' αυτά. Τα χρήματα που ανήκαν σ' αυτόν τον εργάτη αυξάνονταν με τα χρόνια, και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα ο εργάτης ήρθε και μου ζήτησε τα χρήματα που δεν είχε πάρει για τις ημέρες που είχε δουλέψει. Του έδειξα μεγάλα κοπάδια από πρόβατα, καμήλες, αγελάδες και δούλους και υπηρέτες, και του είπα: 'Όλα όσα βλέπεις είναι δικά σου! Αυτά είναι τα ημερομίσθια που σου χρωστάω!' Ο φτωχός εργάτης έμεινε εμβρόντητος και είπε: 'Σε παρακαλώ, μη με γελοιοποιείς και μη με κοροϊδεύεις! Σου ζητώ μόνο την πληρωμή της εργασίας μου.' Τού είπα: 'Ούτε σε γελοιοποιώ, ούτε σε κοροϊδεύω. Είναι όλα δικά σου!' Ο Εργάτης πήρε όλα όσα του έδειξα κι έφυγε.'

Τότε σήκωσε τα χέρια του στον ουρανό και είπε: 'Ω, Αλλά(χ)! Αν έκανα αυτό επιδιώκοντας την ευχαρίστησή Σου, σώσε μας από αυτήν τον ογκόλιθο.'

Μετά απ' αυτό, ο βράχος κύλησε από την είσοδο του σπηλαίου και οι τρεις άνδρες έφυγαν από τη σπηλιά, ελεύθεροι και πάλι.'»

[Αλ-Μπουχάρι]

Το Ισλάμ διδάσκει ότι η αναζήτηση της ευαρέστησης των γονέων, και το να είναι κανείς καλός, ευγενικός και εξυπηρετικός απέναντί τους, καθώς και το να επιδεικνύει σ' αυτούς σεβασμό και να τους φροντίζει κατά τη διάρκεια της ζωής τους, αποτελεί έναν σπουδαίο τρόπο να εξιλεωθεί και να ελαφρύνει το φορτίο των αμαρτιών του σε αυτόν τον κόσμο. Ο 'Αμπντ Αλλάχ Ιμπν 'Ούμαρ (ؓ) είπε:

«Ένας άνδρας ήρθε στον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ) και είπε: 'Ω, Προφήτη του Αλλάχ! Διέπραξα μια μεγάλη αμαρτία. Πιστεύεις πως μπορώ να εξιλεωθώ από αυτήν;'

Εκείνος ρώτησε: "Ζουν οι γονείς σου;" Ο άνδρας απάντησε: "Όχι".

Ο Προφήτης (ﷺ) ρώτησε τον άνδρα: "Έχεις κάποια θεία από την πλευρά της μητέρας σου που να ζει;" Ο άνδρας απάντησε καταφατικά.

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) του είπε: "Να είσαι καλός και ευγενικός απέναντί της."»

[Τιρμιδέι]

Αυτό το χαντίθ υποδηλώνει το δικαίωμα της θείας από την πλευρά της μητέρας, καθώς αυτή, κατά τον Ισλαμικό Νόμο, έχει σε κάποια θέματα την ίδια θέση με τη μητέρα, όπως είπε ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ):

«Η αδελφή της μητέρας έχει παρόμοια θέση με αυτήν της μητέρας.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Αυτές οι ευρείες κατευθυντήριες γραμμές δείχνουν τα σπουδαία δικαιώματα των γονέων γενικά, και των μητέρων ιδιαίτερα, και διευκρινίζουν ότι οι μητέρες τυγχάνουν μοναδικού σεβασμού στα Ισλαμικά διδάγματα.

Οι γυναίκες ως συγγενείς και γειτόνισσες:

Κατά τον Ισλαμικό νόμο, τα ίδια γενικά δικαιώματα θεσμοθετούνται για τις γυναίκες, όπως και για τους άνδρες. Η ευημερία και η αλληλοϋποστήριξη, αποτελούν μια γενική ανησυχία για τον κόσμο, ενώ αποτελούν το σήμα κατατεθέν του Ισλαμικού κοινωνικού συστήματος. Ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

«Η ομοιότητα για τους πιστούς όσον αφορά την αγάπη, το έλεος και την αλληλοφροντίδα είναι όμοια με αυτήν του ανθρωπίνου σώματος: αν ένα όργανο πονά, αυτό οδηγεί το υπόλοιπο σώμα να είναι εμπύρετο και να παραμένει σε εγρήγορση.»

[Μόσλεμ]

Είπε, επίσης:

«Οι πιστοί, ο ένας για τον άλλον, είναι σαν μια σταθερή δομή, υποστηρίζοντας ο ένας τον άλλον.» Έπειτα περιέπλεξε τα δάχτυλά του.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Μια γυναίκα ως θεία, ανιψιά, εξαδέλφη, ή σαν οποιαδήποτε άλλη μορφή συγγένειας, ανεξαρτήτως του πόσο μακρινή είναι, συμπεριλαμβάνεται στο σόι, απέναντι στο οποίο Ο Αλλά(χ) διέταξε να είμαστε καλοί, ευγενικοί και να το υποστηρίζουμε. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Αν, λοιπόν, σας δινόταν η εξουσία, θα καταστρέφατε στη γη, και θα αποκόπτατε τους δεσμούς με το σόι σας; ﴾

[Κοράνιο 47:22]

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

“Δεν θα εισέλθει στον Παράδεισο ποτέ αυτός που αποκόπτει τους δεσμούς με το σόι του.”

[Μόσλεμ]

Είπε, επίσης:

“Η ελεημοσύνη σε κάποιον φτωχό αποτελεί μία ελεημοσύνη, και σε έναν (φτωχό) συγγενή δύο ελεημοσύνες: μια ελεημοσύνη και μια καλή σχέση με το συγγενή.”

[Τιρμιδέι]

Μια Μουσουλμάνα, ως γειτόνισσα, έχει δύο δικαιώματα: το δικαίωμα του Ισλάμ, και το δικαίωμα της γειτόνισσας. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

«Και να λατρεύετε τον Αλλά(χ) και μην Του αποδίδετε συνέταιρους (στη λατρεία). Φερθείτε κάλλιστα στους γονείς, τους συγγενείς, τα ορφανά, τους άπορους, τους γείτονες που συνδέεστε με συγγένεια και τους γείτονες που δεν είναι συγγενείς σας, τους φίλους που είναι δίπλα σας (τις συζύγους σας και τους συντρόφους σας στο ταξίδι), τους οδοιπόρους που συναντάτε και σε όσους βρίσκονται κάτω από το δεξί σας χέρι (σκλάβους). Γιατί ο Αλλά(χ) δεν αγαπά εκείνον που είναι υπερήφανος και ματαιόδοξος.»

[Κοράνιο 4:36]

Το Ισλάμ υποχρεώνει έναν Μουσουλμάνο να είναι καλός απέναντι στους γείτονές του. Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«Ο Τζιμπρείλ (Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ) συνέχισε να μου συνιστά να προσέχω το γείτονά μου, σε τέτοιο βαθμό που νόμισα ότι ο γείτονάς μου θα γινόταν νόμιμος κληρονόμος.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Επίσης, είπε:

«Μα Τον Αλλά(χ), δεν είναι πιστός, μα Τον Αλλά(χ), δεν είναι πιστός, μα Τον Αλλά(χ), δεν είναι πιστός!» Ρώτησαν: «Ποιος, Ω, Αγγελιαφόρε Του Αλλά(χ);»

Εκείνος είπε: «Εκείνος από το κακό του οποίου δεν είναι ασφαλής ο γείτονάς του.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Έχει επίσης καταγραφεί από τον Ασφαχάνι στο Χιλγιατούλ-Αουλιά' ότι ο Τάλχα (رضي الله عنه) είπε:

«Ο 'Ούμαρ ιμπιν Αλ-Χαττάμπ (رضي الله عنه) βγήκε απ' το σπίτι του μια νύχτα. Αποφάσισα να τον ακολουθήσω για να δω τι έκανε τη νύχτα. Τον είδα να μπαίνει σε κάποιο σπίτι, και μετά από λίγο τον είδα να βγαίνει και να μπαίνει σε κάποιο άλλο σπίτι. Το πρωί πήγα στο πρώτο σπίτι και όταν μπήκα μέσα είδα μια πολύ ηλικιωμένη, τυφλή και κατάκειτη γυναίκα. Τη ρώτησα: 'Τι ήθελε από σένα ο άνδρας που ήρθε σπίτι σου χτες το βράδυ;'

Εκείνη είπε: 'Αυτός ο άνδρας με φροντίζει από καιρό, με εξυπηρετεί, καθαρίζει το σπίτι μου και απομακρύνει τις ακαθαρσίες από μένα.'

Ο Τάλχα μονολόγησε: 'Γιατί να ερευνησω τις πράξεις του 'Ούμαρ;»

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

“Αυτός που επιδιώκει να καλύπτει τις ανάγκες των χήρων και των φτωχών είναι σαν αυτόν που αγωνίζεται στο Δρόμο Του Αλλά(χ), και σαν αυτόν που περνάει όλη τη νύχτα προσευχόμενος και το πρωί νηστεύει από το ξημέρωμα μέχρι τη δύση.”»

[Αλ-Μπουχάρι]

Αυτές είναι κάποιες διακριτές πλευρές της τιμής, του σεβασμού, της φροντίδας και της υποστήριξης των γυναικών σύμφωνα με τα Ισλαμικά διδάγματα, που δείχνουν συνοπτικά τα δικαιώματα των γυναικών. Πιστεύουμε ότι οι γυναίκες δεν έτυχαν ποτέ ανάλογου σεβασμού και τιμής κατά τη διάρκεια της ιστορίας της ανθρωπότητας. Μερικές παραδόσεις δείχνουν ότι ο Ισλαμικός νόμος ποτέ δεν ανέχτηκε εγκλήματα ή καταπιέσεις εναντίον μιας γυναίκας, σε κανένα στάδιο της ζωής της.

Παρανοήσεις σχετικά με τις γυναίκες στο Ισλάμ

Υπάρχουν κάποιες παρανοήσεις που διαδίδονται για τις γυναίκες και τα δικαιώματά τους στο Ισλάμ. Αυτές οι παρανοήσεις επαναλαμβάνονται συχνά από κάποιους που κακόβουλα θέλουν να δυσφημήσουν το Ισλάμ και τους Μουσουλμάνους. Οι γυναίκες κατά τους προηγούμενους αιώνες του Ισλάμ αντιμετώπιζονταν με τιμή, σεβασμό και αξιοπρέπεια. Τα εγκλήματα κάποιων με αποκλίνουσα συμπεριφορά δεν αντανakλούν τις αρχές και τους νόμους όπου στηρίζεται το Ισλάμ. Παρακάτω θα παρουσιάσουμε απαντήσεις σε μερικές από τις κοινές παρανοήσεις που έχουν δημοσιευτεί κατά καιρούς σχετικά με τα δικαιώματα των γυναικών στο Ισλάμ και γενικά με τη θέση της γυναίκας στο Ισλάμ.

Η πολυγαμία στο Ισλάμ:

Ο γάμος με περισσότερες από μία γυναίκες ταυτόχρονα - πολυγαμία - αποτελεί πρακτική τόσο παλαιά όσο η ανθρώπινη ιστορία, και επιτρέπεται στο Ισλάμ. Μεταξύ άλλων, η πολυγαμία ήταν πολύ διαδεδομένη στους Εβραίους, Αιγυπτίους, Έλληνες, Πέρσες, Ασύριους, Ιάπωνες, Ινδούς, Ρώσους και Γερμανούς.

Όλες οι προηγούμενες αποκαλυφθείσες θρησκείες ασκούσαν και ανέχονταν την πολυγαμία. Η Παλαιά και η Καινή Διαθήκη βρίσκονται στην κορυφή της λίστας των θρησκευτικών Βιβλίων που τη θεσμοθετούσαν και την ασκούσαν. Πολλοί από τους Προφήτες του Αλλά(χ) πριν από τον Προφήτη Μωχάμμαντ (ﷺ) είχαν πολλές συζύγους. Ο Προφήτης Αβραάμ είχε δύο

συζύγους· Ο Προφήτης Ιακώβ είχε τέσσερις συζύγους· ο Προφήτης Δαβίδ είχε ενενήντα εννέα συζύγους. Ο Προφήτης Σολομών είχε επτακόσιες συζύγους, οι οποίες ήταν ελεύθερες και ευγενείς γυναίκες, και ακόμη τριακόσιες που ήταν παλλακίδες. Πουθενά δεν καθορίζει ο νόμος του Προφήτη Μωσή έναν καθορισμένο αριθμό συζύγων που δικαιούται κάθε άνδρας. Οι μεταγλωττιστές του Ταλμούδ, οι οποίοι έζησαν γύρω από την Ιερουσαλήμ, κατάληξαν σε έναν συγκεκριμένο αριθμό συζύγων για έναν άνδρα, και κάποιοι Εβραίοι λόγιοι επέτρεψαν μια δεύτερη γυναίκα ή περισσότερες μόνον στην περίπτωση που η πρώτη γυναίκα είχε κάποια ανίατη ασθένεια ή ήταν στείρα. Μερικοί Εβραίοι λόγιοι δεν επέτρεψαν σε καμία περίπτωση περισσότερες από μία συζύγους.

Στην Καινή Διαθήκη της Βίβλου, στον Ιησού έχει ανατεθεί να τηρήσει τους νόμους του Μωσή και να τους ολοκληρώσει, και δεν υπάρχει καμία αναφορά στη Βίβλο που να απαγορεύει το γάμο με περισσότερες από μία γυναίκες ταυτόχρονα. Η απαγόρευση της πολυγαμίας στο Χριστιανισμό επήλθε μόνο ως αποτέλεσμα της νομοθεσίας που ορίστηκε από συγκεκριμένα τμήματα της Χριστιανικής εκκλησίας, και όχι από τα ίδια τα διδάγματα του Χριστιανισμού.

Γι' αυτόν το λόγο βρίσκουμε πολλά παραδείγματα Χριστιανών που είχαν περισσότερες από μία συζύγους. Για παράδειγμα, ο Ιρλανδός Βασιλιάς Ditharmet, είχε δύο συζύγους. Ο Βασιλιάς Φρειδερίκος ο Β' είχε δύο συζύγους με την έγκριση της εκκλησίας. Επομένως, πρέπει να καταλάβουμε ότι η απαγόρευση της πολυγαμίας βρισκόταν στα χέρια των ιερέων της εκκλησίας, και δεν βασιζόταν σε κάποιον παγκοσμίως αναγνωρισμένο νόμο του ιδίου του Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν). Ο Μαρτίνος Λούθηρος, ο Γερμανός ιερέας που ίδρυσε την Προτεσταντική αίρεση, θεωρούσε αποδεκτή την πολυγαμία και τάχθηκε υπέρ της σε πολλές περιπτώσεις.

Η πολυγαμία ήταν ευρέως διαδεδομένη ανάμεσα στις ειδωλολατρικές Αραβικές φυλές πριν την άνοδο του Ισλάμ, μα δεν υπήρχε περιορισμός στον αριθμό των συζύγων, όπως στις περιπτώσεις κάποιων Προφητών οι οποίοι αναφέρθηκαν παραπάνω. Με την άνοδο του Ισλάμ, ο Ισλαμικός νόμος ανέχτηκε την πολυγαμία, μα έθεσε περιορισμό μέχρι τέσσερις συζύγους, με συγκεκριμένους κανόνες να διέπουν αυτούς τους γάμους. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα σε αυθεντικά χαντίθ στα οποία ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) υποχρέωσε όσους είχαν περισσότερες από τέσσερις γυναίκες, αφού ασπάστηκαν το Ισλάμ, να διαλέξουν τέσσερις και να πάρουν διαζύγιο με έντιμο τρόπο από τις υπόλοιπες.

Ο Αλλά(χ), Ο Παντελεήμονας, είπε:

﴿ Και αν φοβάσθε ότι δεν θα μπορέσετε να αντιμετωπίσετε δίκαια τα ορφανά κορίτσια (που είναι υπό την κηδεμονία σας, και θέλετε να τις παντρευτείτε λόγω του πλούτου τους έτσι ώστε να τις στερείσετε από τα δικαιώματά τους και από τις προίκες τους, όπως κάνατε πριν τον ερχομό του

Ισλάμ), τότε (αφήστε τες και) παντρευτείτε (άλλες, εκτός από αυτές) γυναίκες της επιλογής σας, δύο ή τρεις, ή τέσσερις· αλλά αν φοβάσθε ότι δεν θα μπορέσετε να (τις) αντιμετωπίσετε δίκαια, τότε μόνο μία ή (τις σκλάβες) που έχει το δεξί σας χέρι. Αυτό προσεγγίζει περισσότερο στο να σας αποτρέψει από τη διάπραξη αδικίας. ﴿

[Κοράνιο 4:3]

Βλέπουμε λοιπόν, ότι η ακριβής δικαιοσύνη στη μεταχείριση, καθώς επίσης και η αποφυγή κάθε αδικίας και κακομεταχείρισης απέναντι σε όλες τις συζύγους, ορίζεται και αποτελεί προϋπόθεση για όσους επιθυμούν να αποκτήσουν περισσότερες από μία συζύγους.

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) προειδοποίησε κατά της εύνοιας σε κάποια ή κάποιες από τις συζύγους έναντι των υπολοίπων λέγοντας:

«Όποιος έχει δύο συζύγους και κλίνει προς τη μία σε αντίθεση με την άλλη, θα έρθει την Ημέρα της Ανάστασης με το ένα από τα πλευρά του πεσμένο.»

[Αμπού Νταούντ]

Η δικαιοσύνη και η αμεροληψία, στο πλαίσιο αυτό, ισχύει και για τα υλικά πράγματα, όπως οι δαπάνες, η δίκαιη κατανομή του πλούτου, τα δώρα, ο χρόνος, κτλ. Όσο για τα συναισθηματικά θέματα, όπως η αγάπη και η κλίση της καρδιάς προς μια γυναίκα σε βάρος μίας άλλης, αναγνωρίζεται ότι ο άνθρωπος δεν έχει κανέναν έλεγχο στην καρδιά και τα συναισθήματά του, καθώς αυτά είναι ακούσια. Ο Αλλά(χ), Ο Παντελεήμονας, δήλωσε:

﴿ Και δε θα μπορέσετε να είστε δίκαιοι μεταξύ των συζύγων ακόμα κι αν το προσπαθήσετε (με όλη σας τη δύναμη), επομένως μην κλίνετε υπερβολικά υπέρ μίας εξ' αυτών (προσφέροντάς της περισσότερο χρόνο και πρόνοια), αφήνοντας την άλλη να κρέμεται (όντας ούτε διαζευγμένη, ούτε παντρεμένη). Και αν φτιάξετε (τις πράξεις σας, ώστε να είστε δίκαιοι ανάμεσα στις συζύγους σας), και φοβάστε Τον Αλλά(χ) (δηλαδή να φοβάστε το να ξεπεράσετε τα όρια που έθεσε ο Αλλάχ σχετικά με τις συζύγους σας), τότε Ο Αλλά(χ) είναι Γαφούρ (Συγχωρεί τα πάντα), Ραχίμ (Παντελεήμων). ﴾

[Κοράνιο 4:129]

Η 'Αϊσα, η μητέρα των πιστών και η σύζυγος του Προφήτη (ﷺ), αφηγήθηκε:

«Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) διένειμε τα πάντα δίκαια ανάμεσα στις συζύγους του, έπειτα έλεγε:

‘Ω, Αλλά(χ)! Αυτή είναι η κατανομή μου για όσα κατέχω, Ω, Αλλά(χ)! Μην κατηγορείς εμένα για όσα κατέχεις μόνο Εσύ, ενώ εγώ όχι (δηλ. συναισθήματα της καρδιάς).’»

[Αμπού Νταούντ]

Ένας άνδρας που είναι σεξουαλικά ανίκανος, δεν πρέπει να συνάπτει κανένα γάμο, καθώς δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις βασικές του απαιτήσεις. Όποιος γνωρίζει ότι σίγουρα δεν μπορεί να στηρίξει οικονομικά μία ακόμη σύζυγο και οικογένεια, δεν επιτρέπεται να συνάψει άλλο γάμο, όπως και ο εργένης που θέλει να παντρευτεί, θα πρέπει να μοχθήσει για να εξασφαλίσει τα μέσα, και να είναι σε θέση να συντηρήσει τη σύζυγο και τα μελλοντικά παιδιά του. Όπως λέει Ο Αλλά(χ), και μπορεί να ληφθεί και ως γενικός κανόνας:

﴿ Και να μείνουν αγνοί εκείνοι που δεν έχουν (τα οικονομικά μέσα) για να παντρευτούν, μέχρι Ο Αλλά(χ) να τους εμπλουτίσει από τη Γενναιοδωρία Του. ﴾

[Κοράνιο 34:33]

Ας ρίξουμε μια ματιά σε ορισμένες συνθήκες που συμβαίνουν σε ανθρώπους κάθε κοινωνίας, και στη συνέχεια ας εκτιμήσουμε εάν η πολυγαμία αποτελεί μια καλή λύση για τα προβλήματα που προκύπτουν, και επιπλέον εάν η πρακτική αυτή ευνοεί μια γυναίκα ή τίθεται σε βάρος της! Τα παρακάτω σημεία αποδεικνύουν ότι η μονογαμία σε πολλές περιπτώσεις οδηγεί στην ακολασία, την πορνεία, ή το διαζύγιο:

1) Αν μία γυναίκα είναι στείρα και ο σύζυγος ενδιαφέρεται να αποκτήσει παιδιά, πρέπει να χωρίσει τη γυναίκα και να παντρευτεί μία δεύτερη σύζυγο; Ή, αν εκείνη επιλέξει να μείνει παντρεμένη μαζί του, εκείνος πρέπει να αποκτήσει μία δεύτερη σύζυγο, και να παραχωρεί και στις δύο ίσα δικαιώματα ως νόμιμες συζύγους του; Ή να στερηθεί ο άντρας το δικαίωμα να αποκτήσει τέκνα;

2) Αν μία γυναίκα είναι χρονίως ασθενής και δεν μπορεί να διατηρήσει τις συζυγικές σχέσεις της με το σύζυγό της, εκείνος πρέπει να την κρατήσει και να αποκτήσει μία δεύτερη σύζυγο, οπότε εκείνη να διατηρήσει απόλυτα την τιμή, το ενδιαφέρον και την φροντίδα του συζύγου της; Ή πρέπει να τη χωρίσει;

3) Κάποιοι άνδρες είναι οικονομικά ισχυροί, και σεξουαλικά απαιτητικοί και δραστήριοι με υψηλότερα επίπεδα ορμονικής τεστοστερόνης. Μία σύζυγος μπορεί να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τη νόμιμη και φυσιολογική σεξουαλική του επιθυμία. Αν η έμμηνος ρύση ή η περίοδος μετά τον τοκετό διαρκεί πολύ περισσότερο από το κανονικό, ή αν η γυναίκα δεν έχει καμία φυσική σεξουαλική επιθυμία που να ταιριάζει με αυτή του συζύγου, ή σε ανάλογες περιπτώσεις, τι είναι καλύτερο τόσο για τον άντρα όσο και τη γυναίκα σε μια τέτοια περίπτωση; Είναι καλύτερο για τον άνδρα να παραμείνει απογοητευμένος και συγκρατημένος, ή να αναζητήσει παράνομη σεξουαλική ικανοποίηση έξω από το γάμο; Ή μήπως να αποκτήσει άλλες νόμιμες συζύγους, που μπορούν να βοηθήσουν να διατηρηθεί και αγνός και ικανοποιημένος;

4) Σε διάφορα μέρη του κόσμου, παγκόσμιοι και εμφύλιοι πόλεμοι, ή άλλες καταστροφές, συχνά έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο στους άνδρες, παρά στις γυναίκες. Φυσιολογικά λοιπόν, ο δημογραφικός αριθμός των γυναικών, για

διάφορους λόγους, υπερβαίνει συχνά αυτόν των ανδρών στις περισσότερες χώρες. Το καλύτερο παράδειγμα γι' αυτό είναι η περίπτωση του Πρώτου και Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, οι οποίοι κόστισαν τις ζωές ενός αστρονομικού αριθμού ανδρών που συμμετείχαν στη μάχη, αφού δέκα εκατομμύρια άνδρες έχασαν τη ζωή τους. Σε άλλες περιπτώσεις τα δυσανάλογα ποσοστά θανάτων είναι παρόμοια. Σε μια τέτοια περίπτωση, εάν ένας άνδρας είχε μία μόνο γυναίκα, ποια θα ήταν η αναπόφευκτη μοίρα των γυναικών που θα έμεναν χωρίς νόμιμο γάμο για να ικανοποιεί τις κοινωνικές, οικονομικές και σεξουαλικές ανάγκες τους; Μερικές γυναίκες θα έμπαιναν ίσως στον πειρασμό να ικανοποιήσουν τις σεξουαλικές τους επιθυμίες με παράνομους τρόπους, όπως η μοιχεία, οι ομοφυλοφιλικές δραστηριότητες ή η πορνεία, ένας αποσταθεροποιητικός παράγοντας για κάθε κοινωνία. Η αφθονία των γυναικών χωρίς σύζυγο ή κάποιον άνδρα συγγενή να ενδιαφέρεται για την προστασία των συμφερόντων τους, αποτελεί παράγοντα που συμβάλει στην εξάπλωση της διαφθοράς και των παράνομων σεξουαλικών δραστηριοτήτων στις κοινωνίες. Τι είναι καλύτερο για μια κοινωνία και για αυτές τις γυναίκες στην προκειμένη: να παραμείνουν μόνες και να υποφέρουν όλες τις συνέπειες του άγαμου βίου; Ή να δεχτούν το να γίνουν δεύτερη σύζυγος ενός ειλικρινούς, προστατευτικού, έντιμου και αγνού άνδρα;

Η ακολασία δυστυχώς υπάρχει σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες, αλλά πρέπει να νομιμοποιείται και να γίνεται αποδεκτή, όπως συμβαίνει με τους νόμους που φτιάχνουν οι άνθρωποι, με όλες τις κοινωνικές επιπτώσεις; Στις περισσότερες σύγχρονες κοινωνίες μόνο η μονογαμία είναι νόμιμη, **άλλα οι εξωσυζυγικές σχέσεις επιτρέπονται ως κοινωνικά αποδεκτό υποκατάστατο για τις περιπτώσεις που αναφέρονται παραπάνω, με τη μορφή ερωμένων, φιλενάδων, υπηρεσίες συνοδών, πορνεία και πολιτικούς γάμους.** Αυτά τα είδη σχέσεων δεν έχουν από μόνα τους κάποια οφέλη, κι αν το ζευγάρι δεν παντρευτεί τελικά νόμιμα, η παράνομη σχέση οδηγεί συχνά σε κακοποίηση και διαμάχη. Αυτές οι παράνομες σχέσεις αποσκοπούν μόνο στην εκπλήρωση του σεξουαλικού ενδιαφέροντος των δύο πλευρών που εμπλέκονται, χωρίς ευθύνες, και στην κατάχρηση των δικαιωμάτων των γυναικών γενικότερα. Νομικά δεν επιβάλει καμία οικονομική, κοινωνική, ή συναισθηματική υποχρέωση, **και στην περίπτωση που η γυναίκα μείνει έγκυος, το πρόβλημα είναι δικό της, με το παράνομο παιδί να μένει χωρίς την υποστήριξη της οικογένειας, και καμιά φορά εγκαταλελειμμένο στο σύστημα κοινωνικής υπηρεσίας.** Οι άνδρες, γενικά, δεν είναι υποχρεωμένοι να παραδεχτούν την πατρότητα του παιδιού, συνεπώς, δεν είναι υποχρεωμένοι να αναλάβουν και την οικονομική του ευθύνη. **Οι αμβλώσεις έχουν πολλαπλασιαστεί σε τέτοιες κοινωνίες.** Σύμφωνα με τον Ισλαμικό Νόμο, μία δεύτερη, τρίτη, ή τέταρτη σύζυγος απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τα προνόμια της πρώτης συζύγου, χωρίς την παραμικρή αδικία ή ατίμωση γι' αυτήν.

Η μοιχεία, η πορνεία και όλες οι εξωσυζυγικές σεξουαλικές σχέσεις είναι αυστηρώς απαγορευμένες στο Ισλάμ, και ο Προφήτης (ﷺ) πήρε όλα τα απαραίτητα μέτρα για να προστατέψει την κοινωνία από τις κοινωνικές ασθένειες, οι οποίες, αν εξαπλωθούν, μόνο κακό και καταστροφή μπορούν να προκαλέσουν στο άτομο, την οικογένεια και το βασικό δεσμό που κρατά ενωμένη την κοινωνία ως σύνολο. Το ακόλουθο χαντίθ δείχνει τη σοφία του Προφήτη (ﷺ) και την υπομονή στο να πείσει, με εύγλωττο τρόπο, ένα νεαρό αρρενωπό άνδρα, για την αδικία της αντιμετώπισης με δύο μέτρα και δύο σταθμά και των κακών που επιφέρουν οι αχαλίνωτοι πόθοι που οδηγούν στη μοιχεία και την πορνεία. **Κανείς δεν θέλει να γίνουν αντικείμενα εκμετάλλευσης οι γυναίκες συγγενείς του, να χρησιμοποιηθούν και να κακοποιηθούν, συνεπώς, πώς επιτρέπουν στους εαυτούς τους να εκμεταλλεύονται άλλους;**

Σύμφωνα με ένα αυθεντικό χαντίθ:

«Ένας νεαρός άνδρας ήρθε στον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ) και τον ρώτησε:

‘Ω, Αγγελιαφόρε Του Αλλά(χ), επέτρεψέ μου (με ειδική άδεια) να διαπράξω μοιχεία.’

Οι άνθρωποι άρχισαν να τον επιπλήττουν δριμύτατα, αλλά ο Προφήτης (ﷺ) του είπε: ‘Έλα εδώ κοντά μου.’ τότε ο νεαρός ήρθε κοντά στον Προφήτη και κάθισε, έπειτα ο Προφήτης τον ρώτησε: ‘Θα το ήθελες αυτό για τη μητέρα σου;’

Εκείνος απάντησε ‘Όχι, μα Τον Αλλά(χ)!’

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε: ‘Έτσι και οι άνθρωποι δεν το θέλουν για τις μητέρες τους.’ και συνέχισε: ‘Θα το ήθελες για την κόρη σου;’

‘Όχι, μα Τον Αλλά(χ).’ απάντησε εκείνος.

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε: ‘Έτσι και οι άνθρωποι δεν το θέλουν για τις κόρες τους.’ και συνέχισε: ‘Θα το ήθελες αυτό για τη θεία σου απ’ το σόι του πατέρα σου;’

‘Όχι, μα Τον Αλλά(χ).’ απάντησε εκείνος.

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε: ‘Έτσι και οι άνθρωποι δεν το θέλουν για τις θείες από το σόι του πατέρα τους.’ και ρώτησε: ‘Θα το ήθελες για τη θεία απ’ το σόι της μητέρας σου;’

‘Όχι, μα Τον Αλλά(χ).’ απάντησε εκείνος.

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε: ‘Έτσι και οι άνθρωποι δεν το θέλουν για τις θείες τους από το σόι της μητέρας τους.’ Έπειτα ο Προφήτης (ﷺ) ακούμπησε το νεαρό με το χέρι του και είπε: ‘Ω, Αλλά(χ), συγχώρεσε την αμαρτία του και εξάγνισε την καρδιά του, και κρατησέ τον μακριά από αυτή την αμαρτία.’»

[Αχμαντ]

Μπορεί κανείς να πει ότι αυτό το χαντίθ αποτελεί πρακτική εφαρμογή του χρυσού κανόνα, όπως αναφέρθηκε από τον Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ):

«Κανείς από σας δεν πιστεύει (ειλικρινά), μέχρι να αγαπήσει για τον αδελφό του αυτά που αγαπά για τον εαυτό του.»

[*Αλ-Μπουχάρι*]

Η πολυγαμία στην Ισλαμική κοινωνία περιορίζεται στις τέσσερις μόνο συζύγους· οι γάμοι τελούνται νόμιμα με το αρμόζον προγαμιαίο συμβόλαιο, μάρτυρες, κλπ. Ο άνδρας πρέπει να αναλάβει όλα τα οικονομικά βάρη και τις ευθύνες που προκύπτουν από το γάμο, απέναντι στις συζύγους και τα παιδιά του. Όλα τα παιδιά είναι νόμιμα και πρέπει να ανατρέφονται και να λαμβάνουν φροντίδα υπό την ευθύνη και των δύο γονέων.

Μπορεί κανείς να θέσει το εξής ερώτημα: εφόσον επιτρέπουμε την πολυγαμία για τους άνδρες, γιατί δεν επιτρέπεται και η πολυανδρία για τις γυναίκες; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι απλή, εφόσον πολλοί φυσικοί και σωματικοί λόγοι, όπως φαίνεται και πιο πάνω, το αποκλείουν ως βιώσιμη εναλλακτική. Οι άνδρες σε όλες σχεδόν τις κοινωνίες του κόσμου κατέχουν το ανώτατο κύρος, την κυριαρχία και την εξουσία της οικογένειας, λόγω της φυσικής κληρονομιάς και δύναμης. Ακόμη και αν, για χάρη του επιχειρήματος, προσπεράσουμε το θέμα της δύναμής τους, και υποθέσουμε ότι μία γυναίκα έχει δύο ή περισσότερους συζύγους, θα προκύψει το ερώτημα: ποιος θα έχει την απόλυτη εξουσία και ηγεσία του σπιτιού –καθώς αυτό θα δημιουργούσε επιβλαβή ανταγωνισμό, φθόνο, θυμό και μίσος ανάμεσα στους συζύγους, και θα κατέληγε σε τεράστια καταστροφή της κοινωνίας. Επιπλέον, αν μία γυναίκα επιτρεπόταν να παντρευτεί περισσότερους από έναν άνδρα, ποιος θα ήταν ο νόμιμος πατέρας του παιδιού που θα κυοφορούσε, και πώς θα καθοριζόταν πειστικά η πατρότητα; Τι θα συνέβαινε στη δημογραφία της κοινωνίας μετά από μερικές γενιές οργανωμένες κατ' αυτόν τον τρόπο; Θα ήταν οι άνδρες σε θέση να παραμείνουν αγνοί στους γαμήλιους όρκους τους σε μια τέτοια συμφωνία, με μία σύζυγο, ή θα παρασυρόντουσαν στην ακολασία; Οι απαντήσεις σε όλα αυτά τα ερωτήματα είναι προφανείς. Από τη στιγμή που μια γυναίκα μπορεί να μείνει έγκυος κατά προσέγγιση μία μόνο φορά το χρόνο, και μπορεί να μείνει έγκυος από έναν μόνο άνδρα κάθε φορά, ενώ ένας άνδρας μπορεί φυσιολογικά να τεκνοποιεί συνεχώς περισσότερες από μία γυναίκες, συνεπάγεται ότι είναι περισσότερο λογικό και φυσιολογικό ότι ο άνδρας μπορεί να έχει περισσότερες από μία συζύγους, και ότι μια γυναίκα δεν μπορεί να παντρευτεί περισσότερους από έναν σύζυγο.

Πάνω απ' όλα, στην πολυγαμία, ο άνδρας είναι υπεύθυνος για όλες τις συζύγους και τα παιδιά του, πράγμα που διατηρεί τα πάντα σε τάξη, ενώ δεν ισχύει το ίδιο με την πολυανδρία, η οποία είναι ανέφικτη από κάθε πιθανή γωνία αντίληψης.

Ακολουθούν οι δηλώσεις κάποιων Δυτικών στοχαστών που απαίτησαν την πολυγαμία και τη θεώρησαν ως τη μοναδική λύση για τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν στις κοινωνίες τους.

Ο Γκουστάβ Λε Μπον, ο γνωστός Γάλλος στοχαστής, λέει στο βιβλίο του, *Ο Αραβικός Πολιτισμός*:

“Η πολυγαμία επιτρέπει στην κοινωνία να περιορίσει την κοινωνική κρίση, να αποτρέψει το πρόβλημα των ερωμένων και να θεραπεύσει την κοινωνία από τα εξώγαμα παιδιά.”

Η Άννυ Μπεσάντ, στο βιβλίο της σχετικά με τις *Ινδικές Θρησκείες* λέει:

“Διάβασα στην Παλαιά Διαθήκη ότι ο πιο κοντινός φίλος Του Αλλά(χ), του οποίου η καρδιά ενεργεί σύμφωνα με τη Βούληση Του Αλλά(χ), ήταν παντρεμένος με περισσότερες από μία γυναίκες. Επιπλέον, η Καινή Διαθήκη δεν απαγόρευσε την πολυγαμία, παρά μόνο για τους ιερείς ή τους υπεύθυνους της εκκλησίας, οι οποίοι έπρεπε να διατηρούν μία μόνο σύζυγο. Παλιά Ινδικά θρησκευτικά βιβλία επέτρεπαν επίσης την πολυγαμία. Είναι, ωστόσο, εύκολο να ασκούμε κριτική στις θρησκευτικές πρακτικές των άλλων. Και αυτό είναι που έκανε τους ανθρώπους να κατηγορήσουν το Ισλάμ ή να του επιτεθούν για την άδειά που δίνει στην πολυγαμία. **Ωστόσο, είναι περίεργο που οι Δυτικοί εναντιώνονται στην περιορισμένη πολυγαμία των Μουσουλμάνων, ενώ υποφέρουν από τεράστια κλίμακα πορνείας και ακολασίας στις δικές τους κοινωνίες.** Μια προσεκτική εξέταση της Δυτικής κοινωνίας δείχνει ότι μόνο ένας μικρός αριθμός αγνών, ενάρετων και ειλικρινών ανδρών σέβονται τις έντιμες συζυγικές σχέσεις τους και τιμούν το γάμο τους με μία μόνο σύζυγο, ενώ δεν έχουν άλλες εξωσυζυγικές σεξουαλικές σχέσεις. **Πρόκειται συνεπώς για λανθασμένη και ανακριβή περιγραφή μιας κοινωνίας ως μονογαμική, στην οποία οι άνδρες συνάπτουν ένα μόνο γάμο, αλλά στην πραγματικότητα έχουν ερωμένες, φιλενάδες και άλλα είδη σεξουαλικών σχέσεων εκτός του γάμου με τη νόμιμη σύζυγό τους.** Για να είμαστε δίκαιοι και αμερόληπτοι, θα μπορούσαμε να δούμε ότι η πολυγαμία στο Ισλάμ προστατεύει, τιμά, συντηρεί και σέβεται τις γυναίκες στην κοινωνία. Η πολυγαμία είναι καλύτερη από την ακολασία των Δυτικών, που επιτρέπει σε έναν άνδρα να έχει ερωμένη ή φιλενάδα για να ικανοποιεί τις σεξουαλικές του επιθυμίες, χωρίς κανένα σεβασμό στα αισθήματα, τις ανάγκες και την τιμή των γυναικών. **Ο άνδρας θα απαρνηθεί τη γυναίκα αμέσως μόλις λάβει την ικανοποίησή του.** Δεν έχει καμιά ηθική δέσμευση ή υποχρέωση απέναντι στην ερωμένη ή τη φιλενάδα. Αυτή προορίζεται μόνο για την ικανοποίηση των στιγμιαίων σεξουαλικών αναγκών του και για να του χαρίσει τη συντροφιά που προσωρινά χρειάζεται. Παρόλο που κάποιοι άνθρωποι απορρίπτουν και την πολυγαμία και την ακολασία ή την πορνεία ως πράξη αισχρή και μη αποδεκτή, είναι ωστόσο άδικο για τους μη Μουσουλμάνους να κατηγορούν ένα Μουσουλμάνο επειδή κάνει το ίδιο πράγμα που κάνουν κι εκείνοι, ενώ οι κοινωνία τους το αποδέχεται και το εγκρίνει.”

Ο Τζαουάντ, ένας γνωστός Άγγλος λόγιος, λέει:

"Το σκληρό βρετανικό σύστημα το οποίο αποτρέπει την πολυγαμία είναι ένα άδικο και απαράδεκτο σύστημα. Πλήττει σημαντικά περίπου δύο εκατομμύρια γυναίκες που έχουν μετατραπεί σε γεροντοκόρες. Αυτές οι γυναίκες έχουν χάσει τη νεότητά τους και έχουν στερηθεί το δικαίωμα απόκτησης παιδιών. Έτσι, οι γυναίκες αναγκάστηκαν να πετάξουν τις ηθικές αξίες όπως πετάει κανείς το κουκούτσι από το χουρμά."

Ο Μόμπεραν, ένα πρώην μέλος της Βουλής των Γάλλων σημείωσε:

"Υπάρχουν σήμερα δύομιση εκατομμύρια Γαλλίδες που δεν μπορούν να βρουν σύζυγο, αν υποθέσουμε ότι κάθε Γάλλος νεαρός θα παντρευτεί μία μόνο γυναίκα. Δηλώνω ειλικρινά πως αυτό που πραγματικά πιστεύω είναι ότι 'μια γυναίκα δεν θα απολαύσει μια υγιή ζωή, εκτός κι αν γίνει μητέρα.' Πιστεύω πως κάθε νόμος που περνά την κρίση ότι ένας τόσο μεγάλος αριθμός μελών μιας κοινωνίας πρέπει να ζήσει ερχόμενος σε αντίθεση και παραμελώντας την εκπλήρωση των φυσικών νόμων ενός ανθρώπου στη Γη, δεν είναι παρά ένας σκληρός και άγριος νόμος που έρχεται σε αντίθεση με την απλή έννοια της δικαιοσύνης και της αμεροληψίας."

Το 1959, τα **Ηνωμένα Έθνη** δημοσίευσαν μια ειδική έκδοση, δηλώνοντας το εξής:

"Αυτή η δημοσίευση απέδειξε, με αριθμητικά στοιχεία και στατιστικές, ότι ολόκληρος ο κόσμος αντιμετωπίζει τώρα ένα αναπτυσσόμενο πρόβλημα εξώγαμων παιδιών, ως αντίθεση στα νόμιμα παιδιά. Ο αριθμός των εξώγαμων παιδιών έχει αυξηθεί κατά 60% σε ορισμένες χώρες. Στον Παναμά, για παράδειγμα, το ποσοστό των παράνομων γεννήσεων ανήλθε στο 75% του συνολικού αριθμού γεννήσεων της χώρας. Αυτό σημαίνει ότι τρία στα τέσσερα παιδιά είναι εξώγαμα, έχουν γεννηθεί εκτός γάμου. Τα υψηλότερα ποσοστά παράνομων γεννήσεων αναφέρεται ότι παρουσιάζονται στη Λατινική Αμερική."

Παράλληλα, η δημοσίευση αποδεικνύει και υποδεικνύει ότι ο αριθμός γεννήσεων εξώγαμων παιδιών στον Ισλαμικό κόσμο είναι σχεδόν μηδενικός (σε σύγκριση με άλλες χώρες). Ο εκδότης της δημοσίευσης συνεχίζει, λέγοντας ότι οι Ισλαμικές χώρες προστατεύονται από τέτοια κοινωνικά προβλήματα και ασθένειες, εξαιτίας του γεγονότος ότι οι άνθρωποι εφαρμόζουν την πολυγαμία.

Η Δύναμη της Κηδεμονίας στο Συμβόλαιο του Γάμου:

Σύμφωνα με την Ισλαμική νομοθεσία, μία προϋπόθεση για έναν υγιή γάμο είναι η απόλυτη συμφωνία της γυναίκας.

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε:

«“Μια διαζευγμένη γυναίκα ή χήρα δεν πρέπει να παντρευτεί χωρίς τη συγκατάθεσή της, και μια παρθένα δεν πρέπει να παντρευτεί χωρίς την άδεια της.”

Τον ρώτησαν: “Και πώς δίνει την έγκρισή της, Ω Αγγελιαφόρε Του Αλλά(χ);”

Εκείνος είπε: “Μένει σιωπηλή (από συστολή, και δεν εκφράζει την αντίθεσή της).»

[Αλ-Μπουχάρι]

Εάν μια γυναίκα εξαναγκαστεί να δεχτεί έναν ανεπιθύμητο γάμο, δικαιούται να παρουσιάσει την υπόθεσή της ενώπιον ενός Μουσουλμάνου δικαστή για να ζητήσει ακύρωση. Μια γυναίκα με το όνομα Αλ-Χανσά’ μπινετ Τζουδάμ ήρθε στον Αγγελιοφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ) να παραπονεθεί επειδή ο πατέρας της την είχε αναγκάσει να παντρευτεί κάποιον που η ίδια απεχθανόταν. Αυτός απέρριψε το γάμο και τον ακύρωσε.

Μια ακόμη προϋπόθεση είναι ότι μια γυναίκα δεν προβαίνει σε γάμο με κανέναν χωρίς κηδεμονία. Ο πατέρας της, ή σε περίπτωση που αυτός δεν είναι εν ζωή, ο παππούς της, ή ο θείος της από το σόι του πατέρα της, ή ο αδελφός της ή ακόμη και ώριμης ηλικίας γιος της, ή ο δικαστής ή ο δήμαρχος, πρέπει να ενεργήσει ως κηδεμόνας της σε αυτή την υπόθεση, ώστε να διασφαλιστεί ότι προστατεύονται τα δικαιώματά της, και να υπογράψει το συμβόλαιο γάμου, μαζί με τη δική της βέβαια υπογραφή. Ο ρόλος του είναι να βεβαιωθεί ότι ο γαμπρός είναι ειλικρινής και τυπικός, ότι η γυναίκα λαμβάνει μια αρμόζουσα προίκα, και ότι οι δύο μάρτυρες επιβεβαιώνουν το συμβόλαιο που εκείνη δέχεται εκούσια. Όλα αυτά τα μέτρα έχουν ως στόχο την προστασία των δικαιωμάτων της και της ιερότητας του γάμου.

Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) έκανε αυτό απολύτως σαφές, όταν είπε:

«Δεν υπάρχει γάμος χωρίς κηδεμόνα και δύο μάρτυρες.»

[Αμπού Νταούν]

Και κατά μία άλλη εκδοχή:

«Δεν υπάρχει γάμος χωρίς κηδεμόνα, και ο κυβερνήτης είναι ο κηδεμόνας για όσες δεν έχουν κηδεμόνα.»

[Αχμαντ]

Ως εκ τούτου, αν κλεφτεί και παντρευτεί, αυτός ο γάμος θεωρείται παράνομος, όπως δήλωσε ο Προφήτης (ﷺ):

«Όποια γυναίκα παντρεύεται χωρίς τη συγκατάθεση του κηδεμόνα της, τότε ο γάμος της είναι άκυρος, τότε ο γάμος της είναι άκυρος, τότε ο γάμος της είναι άκυρος, και αν υποπέσουν σε διαμάχη, τότε ο κυβερνήτης είναι ο κηδεμόνας για όσες δεν έχουν κηδεμόνα, και αν έχει ολοκληρώσει το γάμο, τότε πρέπει να λάβει από αυτόν προίκα.»

[Αμπού Νταούν]

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω στα δικαιώματα των θυγατέρων, είτε πρόκειται για παρθένα είτε όχι, το δικαίωμα της γυναίκας είναι να αποδεχθεί ή να απορρίψει οποιαδήποτε προσφορά γάμου με τη δική της ελεύθερη βούληση. Ο θεσμός της κηδεμονίας υπάρχει μόνο για να προστατεύει τα συμφέροντά της. Το γεγονός ότι ο δικαστής ή ο δήμαρχος γίνεται ο νόμιμος κηδεμόνας που θα εξασφαλίσει ότι όλα είναι εντάξει και ότι δεν διαπράττεται καμία εγκληματική αδικία, ενισχύει την ιερότητα του συμβολαίου του γάμου και την ιερότητα των δικαιωμάτων της γυναίκας στο Ισλάμ.

Δεδομένου ότι η γυναίκα παραμένει σε θέση φυσικής αδυναμίας, η Ισλαμική νομοθεσία θεσπίζει αρχές και νόμους για την προστασία των συμφερόντων και την ευημερία της, καθώς επίσης και τη διατήρηση των δικαιωμάτων της. Ο πατέρας, η μητέρα της και οι υπόλοιποι ενδιαφερόμενοι συγγενείς βοηθούν, αν χρειασθεί, στην επιλογή του σωστού και πιο κατάλληλου συζύγου για εκείνη, αφού όλοι αναζητούν την ευτυχία της και κανείς δεν επιθυμεί να γίνει θύμα ενός αποτυχημένου γάμου. Ο στόχος του γάμου είναι η εδραίωση μιας αιώνιας σχέσης ανάμεσα σε έναν άνδρα και μία γυναίκα, και ενός στοργικού και ευεργετικού σπιτιού για τα παιδιά, και όχι μόνο η ικανοποίηση ορισμένων επιθυμιών. Δεδομένου ότι οι γυναίκες είναι, σε γενικές γραμμές, πιο συναισθηματικές από τους άνδρες, ενώ επηρεάζονται και δελεάζονται πιο εύκολα από την εμφάνιση, παραβλέποντας τη βαθύτερη πραγματικότητα, η Ισλαμική νομοθεσία δίνει το δικαίωμα στον κηδεμόνα να αρνηθεί και να απορρίψει τις προτάσεις εάν ο μνηστήρας δεν θεωρείται ειλκρινές και κατάλληλο ταίρι. Η αντρική κηδεμονία στην περίπτωση αυτή, δεν είναι παρά φυσιολογική, δεδομένου του ρόλου εξουσίας και υπευθυνότητας που απαιτείται. Επιπλέον, δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί ότι ένας άνδρας, ανήκοντας στο ίδιο φύλο, είναι σε καλύτερη θέση να αντιληφθεί κάποια χαρακτηριστικά ενός άλλου άνδρα σε συγκεκριμένους τομείς, πράγμα που εξυπηρετεί την κόρη του ή τη γυναίκα που βρίσκεται υπό την ευθύνη ή την κηδεμονία του. Φυσικά ο ίδιος αναζητά τη συμβουλή της συζύγου του ή άλλων ενδιαφερόμενων γυναικών για τη διαδικασία επιλογής συζύγου. Αν κάποιος κατάλληλος άνδρας κάνει πρόταση γάμου, και ο κηδεμόνας αρνηθεί χωρίς έγκυρο λόγο, τότε η κηδεμονία μπορεί να αμφισβητηθεί στο δικαστήριο. Η κηδεμονία δίνεται σ' αυτήν την περίπτωση στον πιο κοντινό συγγενή της γυναίκας, ή στην περίπτωση που δεν έχει υπεύθυνους άνδρες συγγενείς, την κηδεμονία αναλαμβάνει ο Μουσουλμάνος Δικαστής.

Σε τελική ανάλυση, το πραγματικό μέτρο σύγκρισης για ένα κατάλληλο ταίρι στο γάμο, είναι η δήλωση του Προφήτη Του Αλλά(χ) (ﷺ):

«Αν έρθει σε σας αυτός που (κάνει πρόταση γάμου), κι είστε ευχαριστημένοι με τα ήθη και τη θρησκεία του, τότε παντρεύστε τον (με την κόρη σας). Αν δεν το κάνετε, μεγάλη Φίτνα (αποπλάνηση) θα συμβεί στη γη, και θα εξαπλωθεί διαφθορά.»

[Τιρμιδέι]

Ένας άνδρας με ορθή και καλή κατανόηση της δέσμευσής του απέναντι στον Αλλά(χ), με καλά ηθικά πρότυπα, θα αποδώσει στη σύζυγό του την τιμή και την αξιοπρέπεια που της αρμόζει, θα της συμπεριφερθεί δίκαια και με ευπρέπεια, ακόμη κι αν δεν την αγαπά.

Οικονομικές και Ηθικές ευθύνες του νοικοκυριού:

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿Οι άνδρες είναι *Καουαμούν* (κηδεμόνες, προστάτες και συντηρητές) των γυναικών, λόγω όσων έχει χαρίσει ο Αλλάχ (ικανότητες για συντήρηση και προστασία) σ' αυτούς πάνω απ' αυτές, και με όσα εκείνοι ξοδεύουν (για να τις υποστηρίξουν) από τις περιουσίες τους.﴾

[Κοράνιο 4:34]

Αυτό το Εδάφιο τονίζει πως η οικονομική και ηθική υποστήριξη του νοικοκυριού είναι ευθύνη του συζύγου. Οι φυσικές, σωματικές και κοινωνικές ιδιότητες του άνδρα απαιτούν εκείνος να επωμιστεί το φορτίο των συγκεκριμένων ευθυνών, καθώς ο άνδρας είναι το ισχυρό φύλο, και μπορεί να εργαστεί χωρίς να τον απασχολεί ο περιορισμός της εμμήνου ρύσης, της εγκυμοσύνης, του θηλασμού και της ανατροφής του παιδιού. Ο άνδρας είναι ο «φύλακας» του οίκου του και θα ερωτηθεί και θα λογοδοτήσει για όλες του τις ευθύνες. Οι γυναίκες από τη φύση τους είναι το ασθενές φύλο. Είναι περισσότερο προικισμένες με διαίσθηση και συναισθηματική νοημοσύνη. Οι γυναίκες πολλές φορές χρειάζονται διάφορες περιόδους μακράς ξεκούρασης λόγω των πόνων και των βαρών της εμμηνορροίας, της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της συνεχούς φροντίδας του παιδιού, και γι' αυτό δεν τους ζητιέται να αναλάβουν επιπλέον οικονομικές και επαγγελματικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση και τη συντήρηση του νοικοκυριού. Όλες αυτές οι ανησυχίες επηρεάζουν την πνευματική κατάσταση των γυναικών και αντανακλώνται στη ζωή τους και τη συμπεριφορά τους. Αυτό έχει εφαρμοστεί σε πολλούς πολιτισμούς, μα συχνά με μεγάλες αδικίες, όπως έχει προαναφερθεί.

Ο **‘Αμπάς Μαχμούντ Αλ-‘Ακκάντ**, γνωστός Αιγύπτιος συγγραφέας, σημειώνει:

"Οι γυναίκες έχουν συναισθηματική αφύπνιση που δε μοιάζει με τη συναισθηματική αφύπνιση του άνδρα. Η παρουσία κοντά σε ένα μικρό παιδί απαιτεί μεγάλη ομοιότητα μεταξύ της νοοτροπίας του παιδιού και του συντρόφου του, της μητέρας. Εκείνη πρέπει να καταλάβει τι θέλει το παιδί, τι χρειάζεται και πώς σκέφτεται ή πώς αισθάνεται. Επομένως, για να εκπληρώσει αυτήν την απαίτηση, μια γυναίκα είναι πολύ πιο ευαίσθητη στα συναισθήματα. Αυτό καθιστά πιο δύσκολο για μια γυναίκα το να είναι αυστηρή, σκληρή και αποφασιστική όταν χρειάζεται."

Ο Δρ. Άλεχ Λιμπερέλ, νομπελίστας, λέει επεξηγώντας τις φυσικές οργανικές διαφορές μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας:

"Τα ζητήματα που διαφοροποιούν έναν άνδρα από μία γυναίκα δεν περιορίζονται στα αναπαραγωγικά όργανα, την παρουσία της μήτρας και την εγκυμοσύνη. Επίσης, δεν περιορίζονται στη διαφορά στις διδακτικές μεθόδους του άνδρα και της γυναίκας. Στην πραγματικότητα, οι διαφορές τους είναι θεμελιώδους φύσεως. Οι ιστοί του σώματος του άνδρα και της γυναίκας είναι διαφορετικοί. Η χημεία των σωμάτων των δύο είναι επίσης διαφορετική. Συγκεκριμένοι αδένες εκκρίνουν συγκεκριμένες ουσίες, που ταιριάζουν μόνο σε ένα από τα δύο φύλα. Η γυναίκα είναι τελείως διαφορετική από τον άνδρα όσον αφορά το χημικό υλικό που εκκρίνεται από τις ωοθήκες μέσα στο σώμα της."

Όσοι καλούν για απόλυτη ισότητα μεταξύ των δύο φύλων αμελούν ουσιαστικά γεγονότα και θεμελιώδεις διαφορές. Οι θιασώτες της ισότητας των δικαιωμάτων μεταξύ του άνδρα και της γυναίκας απαιτούν να δίδεται η ίδια μορφή παιδείας και στους δύο, οι ίδιες δουλειές, τα ίδια καθήκοντα, οι ίδιες ευθύνες, να τους προσφέρονται οι ίδιες θέσεις κλπ. Αυτός ο παραλογισμός αγνοεί τα φυσικά και θεμελιώδη σωματικά, πνευματικά, συναισθηματικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά μιας γυναίκας. Κάθε κύτταρο στο σώμα μιας γυναίκας έχει θηλυκές ιδιότητες, είναι γεμάτο με θηλυκές ορμόνες, όπως ακριβώς και το σώμα του άνδρα έχει τις δικές του χαρακτηριστικές ιδιότητες και ορμόνες. Είναι τυφλοί όσοι θέλουν τα δύο φύλα να είναι ίσα; Δεν βλέπουν ότι κάθε όργανο του άνδρα και της γυναίκας είναι μοναδικό, και διαφέρουν όλα του ενός από του άλλου. Το νευρικό σύστημα του άνδρα και της γυναίκας λειτουργούν για να βοηθήσουν τους αντίστοιχους ρόλους που έχει ο καθένας στη ζωή. Πρέπει να αποδεχτούμε τους φυσικούς νόμους και τη φυσική ροή των πραγμάτων ως έχουν, χωρίς να προσπαθούμε να τα αλλάξουμε αναζητώντας κάποια αφύσικη παρεμπόδιση ή παρέμβαση σ' αυτά. Για το δικό τους όφελος, και οι άνδρες και οι γυναίκες πρέπει να χτίζουν πάνω στα ατομικά τους ταλέντα και χαρίσματα, και ποτέ να μην προβαίνουν στην αποκλίνουσα συμπεριφορά της μίμησης εκείνων του αντίθετου φύλου, κάτι που οδηγεί μόνον στην προσβολή των ίδιων και άλλων. Ένας ακόμη παράγοντας είναι ότι η σκελετική δομή των δύο φύλων είναι διαφορετική, και ότι οι μύες των ανδρών είναι βαρύτεροι και δυνατότεροι από των γυναικών. Οι άνδρες μπορούν να εκτελέσουν πιο άνετα χειρωνακτικές εργασίες, ενώ οι γυναίκες δεν μπορούν από τη φύση τους να επιδείξουν την ίδια σωματική ικανότητα και αντοχή. Αυτό αποτελεί μian ακόμη απόδειξη του ότι οι άνδρες είναι εξοπλισμένοι από τη φύση και αρμόδιοι στο να καταλάβουν το ρόλο της ηγεσίας στις οικονομικές και επαγγελματικές υποχρεώσεις του νοικοκυριού, λαμβάνοντας τις συμβουλές του ετέρου τους ήμισυ, των συζύγων τους, κάτι που επίσης αποτελεί γενικό κανόνα στο Ισλάμ, όπως έχει προαναφερθεί.

Διόρθωση της Συμπεριφοράς της Συζύγου

Το σύστημα της διόρθωσης της συμπεριφοράς της συζύγου έχει προϋποθέσεις, κανόνες, απαγορεύσεις και υποχρεώσεις, έτσι ώστε μέσω αυτών να μπορέσει να εκπληρωθεί ο στόχος του συστήματος αυτού, που είναι η διόρθωση της συμπεριφοράς της συζύγου, διατηρώντας ταυτόχρονα την αξιοπρέπειά της.

Το Ισλάμ απαγόρευσε αυστηρά το να χτυπά κανείς τη σύζυγό του και προειδοποίησε τους άντρες για αυτό με αυστηρά λόγια, λόγω του ότι η γυναίκα είναι το ασθενές φύλο και δεν μπορεί να προστατέψει τον εαυτό της.

Παρά αυτή την αυστηρή απαγόρευση, το Ισλάμ έκανε μια εξαίρεση σε στενά πλαίσια και σε λίγες αναγκαστικές περιπτώσεις, όπως όταν η σύζυγος διαπράξει ανήθικες πράξεις. Το Ισλαμικό σύστημα είναι καλύτερο από το σύστημα που επικρατεί στην Ευρώπη και στην Αμερική, αφού εκεί το χτύπημα δεν έχει ούτε κανόνες, ούτε προϋποθέσεις και προέρχεται από το αίσθημα της ανωτερότητας των ανδρών, οι οποίοι θέλουν να προβάλλουν με αυτόν τον τρόπο έναντι των γυναικών, επίσης μπορεί να προέρχεται από εκδικητικούς λόγους, χωρίς να έχει ως στόχο την διόρθωση της συμπεριφοράς της συζύγου και την επιθυμία για το γενικότερο καλό της. Για επιβεβαίωση των παραπάνω στοιχείων μπορεί κάποιος να πάρει τα στατιστικά στοιχεία που δίνονται στην δημοσιότητα από τα αστυνομικά τμήματα, για κάθε έτος, στην Ευρώπη και στην Αμερική, και να τα συγκρίνει.

Επίσης, το Ισλάμ είναι η μοναδική θρησκεία που δηλώνει γραπτά την απαγόρευση του να χτυπά κανείς την σύζυγό του, ενώ δεν υπάρχει καμία δήλωση καταδικασμού ή απαγόρευσης αυτού σε οποιαδήποτε άλλη θρησκεία, ούτε στον χριστιανισμό, ούτε στον ιουδαϊσμό, ούτε στον βουδισμό, αφήνοντας έτσι τους άντρες χωρίς εμφανείς κανόνες και προϋποθέσεις να χειρίζονται το θέμα.

Ο Προφήτης είπε:

«**Μη χτυπάτε τις γυναίκες.**» (Σε άλλη στιγμή αφού ο Προφήτης απαγόρευσε το χτύπημα των γυναικών) ήρθε ο 'Ούμαρ Ιμπν Αλ-Χαττάμπ στον Προφήτη λέγοντάς του: «Οι γυναίκες ήρθαν πάνω από τους άντρες τους, παρακούωντάς τους και συμπεριφέροντάς τους με αλαζονεία και άσχημο τρόπο.». Τότε ο Προφήτης έκανε εξαίρεση για τέτοιες περιπτώσεις. Μετά από αυτό πολλές γυναίκες ήρθαν στις συζύγους του Προφήτη παραπονούμενες από τους άντρες τους. Και τότε ο Προφήτης είπε: «Πολλές γυναίκες ήρθανε στις συζύγους του Μωχάμμαντ παραπονούμενες από τους άντρες τους, αυτοί οι άντρες δεν είναι οι καλύτεροι ανάμεσά σας.»

[Ιμπν Μάτζα]

Μπορεί να ρωτήσει κανείς: «Δεν είναι καλύτερα να συμβουλευσεις την σύζυγο από το να την χτυπήσεις;». Η απάντηση σε αυτό είναι: «Βεβαίως, και αυτός

είναι ο στόχος του Ισλάμ το να συμβουλέψει κανείς τη γυναίκα του και να μην τη χτυπήσει.».

Σίγουρα θα υπάρχουν άντρες που ισχυρίζονται ότι το χτύπημα δεν αρμόζει στον σύγχρονο Δυτικό πολιτισμό και ότι αυτοί αποκλείεται να χτυπήσουν τις συζύγους τους. Αυτοί οι άντρες παραβλέπουν όμως τα εξής:

- 1) Το γεγονός ότι το Ισλάμ καταδικάζει το χτύπημα των γυναικών ήδη πριν 1400 χρόνια.
- 2) Ότι το Ισλάμ έκανε εξαίρεση, αφού οι γυναίκες δεν είναι ίδιες σε όλες τις κοινότητες και χώρες και σε όλες τις εποχές της ιστορίας.
- 3) Ότι υπάρχει μέχρι σήμερα το φαινόμενο του χτυπήματος των γυναικών στις πιο πολιτισμένες χώρες.
- 4) Ότι πολλοί άντρες που ισχυρίζονται ότι δεν χτυπάνε τις γυναίκες τους, έχει αποδειχθεί ότι ψεύδονται.
- 5) Ότι το χτύπημα στο Ισλάμ στα αλήθεια δεν είναι χτύπημα, αφού είναι τσίμπημα.

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, είπε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ ... Όσο για εκείνες (τις γυναίκες) που εκ μέρους τους βλέπετε ανυπακοή με αλαζονεία και με άσχημη συμπεριφορά, να τις νουθετήσετε (πρώτα), (δεύτερον) να τους γυρίσετε την πλάτη σας στο κρεβάτι (δηλ. να μην έχετε σεξουαλική επαφή μαζί τους), (και τέλος) να τις χτυπήσετε (πολύ ελαφρώς, αν επιμένει πεισματικά στην άσχημη συμπεριφορά της, και αναγκαστείς να το κάνεις.). Μα αν επιστρέψουν στην υπακοή, να μην τις αδικήσετε. Βέβαια, Ο Αλλά(χ) είναι ‘Αλέγιάν (Ύψιστος), Καμπίραν (Μέγιστος). ﴾

[Κοράνιο 4:34]

Ο Προφήτης (ﷺ) δεν χτύπησε ποτέ καμία από τις συζύγους του, όπως ανέφερε η σύζυγός του, Αΐσα (η ευαρέστηση Του Αλλά(χ) επ’ αυτής) σε ένα αυθεντικό χαντίθ. Οι γυναίκες είναι, γενικά, πιο αδύναμες από τους άνδρες στη σωματοδομή και στην αντοχή. Οι γυναίκες στις περισσότερες περιπτώσεις δε μπορούν να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους ενάντια στη βία. Παρόλο που το να κτυπά κανείς γυναίκες γενικά απαγορεύεται στο Ισλάμ, επιτρέπεται σε πολύ περιορισμένη έκταση, μόνο ως τελευταία λύση και με μια αποδεκτή και έγκυρη δικαιολογία, όταν όλα τα υπόλοιπα αποτυγχάνουν. Κάτι τέτοιο είναι ανάλογο με το να κτυπά κανείς τα παιδιά του, κάτι που είναι αποδεκτό μόνο αν όλα τα άλλα αποτύχουν, και πρέπει να γίνεται με σκοπό τα παιδιά να πάρουν ένα μάθημα όσον αφορά την υπακοή, για τη δική τους προστασία και επιτυχία.

Στο εδάφιο που παραθέσαμε, Ο Αλλά(χ) αναφέρεται στην περίπτωση της συζύγου που φέρεται ανήθικα και δε σέβεται τα δικαιώματα του άνδρα της. Η αντιμετώπιση αυτών των εξαιρετικά ευαίσθητων ζητημάτων έρχεται σε στάδια, όπως παρατηρήσαμε από το εδάφιο. Το φάρμακο ή η θεραπεία για κάποια ασθένεια, μπορεί να είναι πικρή μερικές φορές. Μα κάποιος άρρωστος θα δεχτεί

με χαρά τη συνταγή, και θα ανεχτεί την πίκρα του φαρμάκου, ώστε να θεραπευτεί από την ασθένειά του. Η συνταγή για να αντιμετωπιστεί η κατακριτέα και ανήθικη συμπεριφορά μιας συζύγου, όπως παρατηρήσαμε, έρχεται σε τρία στάδια.

Πρώτο στάδιο: Το στάδιο της συμβουλής. Αυτό το στάδιο είναι πολύ εύκολο και χαρακτηρίζεται από καλοσύνη και ευγένεια. Μα, αν αυτή η προσέγγιση αποδειχτεί αναποτελεσματική, τότε ο σύζυγος μπορεί να καταφύγει στο επόμενο στάδιο.

Δεύτερο στάδιο: Το να κοιμηθεί στο ίδιο κρεβάτι με αυτήν, να της γυρίσει την πλάτη, να μην την αγγίζει, να μην της μιλάει και να μην συνάπτει σεξουαλικές σχέσεις μαζί της. Αυτό το στάδιο, όπως παρατηρούμε, συνδυάζει την ευγένεια με την αυστηρότητα, παρότι πρόκειται για μια αυστηρή πράξη και για τους δύο. Μα, αν η αντιμετώπιση αυτή δεν πετύχει, τότε ο σύζυγος μπορεί να καταφύγει στο τελευταίο στάδιο πειθάρχησης, όπως εξηγήθηκε παραπάνω.

Τρίτο και τελικό στάδιο: Το να κτυπά κανείς τη γυναίκα του, χωρίς να την πληγώνει, χωρίς να της σπάσει κάποιο κόκαλο, χωρίς να της αφήσει μελανιές στο σώμα, και έχοντας κατά νου ότι πρέπει οπωσδήποτε να αποφύγει το πρόσωπο ή άλλα ευαίσθητα σημεία. Ο σκοπός για τον οποίο την κτυπά είναι μόνο για να την πειθαρχήσει, και σε καμία περίπτωση για αντίποινα ή λόγω επιθυμίας να την κτυπήσει. Το Ισλάμ απαγορεύει το χτύπημα ως τιμωρία.

Το χτύπημα κατατάσσεται στα Ισλαμικά διδάγματα ως το τελευταίο και τελικό στάδιο των μεθόδων πειθαρχήσεως. Το Ισλάμ δεν επιτρέπει, ούτε καν εγκρίνει το χτύπημα, εκτός κι αν τα δύο πρώτα στάδια αποδειχτούν αναποτελεσματικά. Επιπλέον, το χτύπημα δεν πρέπει να εφαρμόζεται ως λύση-θεραπεία αν μια γυναίκα προτιμά να πάρει διαζύγιο.

Τα τρία στάδια πειθαρχήσεως που αναφέρονται σ' αυτό το Εδάφιο του Ιερού Κορανίου προορίζονται ως τέτοια μόνο και μόνο με σκοπό την διατήρηση της οικογενειακής ενότητας και την προστασία της οικογένειας. Μια μορφή καταστροφής μιας οικογένειας είναι εκείνη που προκύπτει όταν μια γυναίκα πέσει θύμα του διαζυγίου. Το Ισλάμ στοχεύει να προλάβει μη αναγκαίους πόνους, προβλήματα και διαμάχες.

Η πράξη του χτυπήματος των γυναικών είναι πολύ πιο σκληρή, βάνανυση και συχνή σε κοινωνίες μη Μουσουλμανικές. Σε αυτές τις κοινωνίες, κάτι τέτοιο γίνεται συχνά με σκοπό να προκληθεί πόνος και να κάνει κακό στη γυναίκα· κάτι που, όπως προαναφέραμε, είναι αυστηρώς απαγορευμένο στο Ισλάμ. Πρόσφατα στατιστικά δείχνουν ότι στη Βρετανία ο αριθμός των γυναικών που έχουν χτυπηθεί από τους συζύγους τους έχει ανεβεί από 6.400 το 1990 στις 30.000 το 1992. Ο αριθμός αυτός εκτινάχθηκε στις 65.400 γυναίκες το 1995. Οι στατιστικοί αναμένουν αυτός ο αριθμός να διπλασιαστεί κατά το τέλος του εικοστού αιώνα! Αυτά τα στατιστικά, όπως λέει η έρευνα, ήταν βασισμένα σε πληροφορίες από την αστυνομία. Φανταστείτε τις μη καταγγεληθείσες

περιπτώσεις βίας από συζύγους και σε γυναίκες γενικότερα, οι οποίες δεν είναι καταγεγραμμένες!

Η Κ. Άννυ Μπεσάντ συνέκρινε τους Ισλαμικούς Νόμους και τη Δυτική νομοθεσία σχετικά με τα δικαιώματα των γυναικών, και είπε:

"Οι Ισλαμικοί νόμοι είναι ανάμεσα στους καλύτερους, γνωστούς στον κόσμο νόμους, σε ό,τι αφορά στις γυναίκες. Είναι η πιο δίκαιη και αμερόληπτη νομοθεσία. Ξεπερνά τη νομοθεσία των Δυτικών σχετικά με την ακίνητη περιουσία, την κληρονομιά και τους νόμους του διαζυγίου. Λειτουργεί ως φύλακας για τα δικαιώματα των γυναικών. Φράσεις όπως, "Μια Σύζυγος είναι αρκετή για έναν άνδρα", και "Πολυγαμία", μπέρδεψαν τους ανθρώπους και τους έστρεψαν μακριά από την πραγματική δυστυχία, την οποία υποφέρουν και βιώνουν οι γυναίκες της Δύσης. Πολλοί σύζυγοι εγκατέλειψαν τις γυναίκες τους, αφού πήραν από αυτές ό,τι ήθελαν. Στην πραγματικότητα, τέτοιοι άνδρες δεν δείχνουν κανένα ενδιαφέρον, ανησυχία ή έλεος για τις συζύγους τους. "

Το Δικαίωμα για Διαζύγιο ανήκει στο σύζυγο:

Στην εποχή πριν το Ισλάμ, το διαζύγιο ήταν ένα όπλο στα χέρια μόνο του συζύγου, και χρησιμοποιούταν εναντίον της γυναίκας· όποτε ο άνδρας ήθελα να βλάψει τη γυναίκα του, της έδινε διαζύγιο και έπειτα την έπαιρνε πίσω όποτε ήθελε. Δεν υπήρχαν καθορισμένοι κανόνες και η γυναίκα δεν είχε δικαιώματα πάνω στο θέμα. Έτσι, Ο Αλλά(χ) ακύρωσε αυτήν την αδικία αποκαλύπτοντας το εξής εδάφιο:

﴿ Το διαζύγιο δίνεται δύο φορές: έπειτα είτε διατηρεί κανείς (το γάμο του) με τον καλύτερο τρόπο, είτε (τον) αφήνει με καλοσύνη. ﴾

[Κοράνιο 2:229]

Ως τρόπο για να βοηθήσει να διατηρηθεί ο γάμος, ακόμα κι όταν προκύπτουν κάποιες διαφορές, ένας Μουσουλμάνος μπορεί να χωρίσει τη γυναίκα του μόνο όταν εκείνη είναι καθαρή από την εμμηνόρροια, και ενώ τον προηγούμενο μήνα δεν είχε σεξουαλικές επαφές μαζί της. Μιας και κάτι τέτοιο απαιτεί την πάροδο κάποιου χρονικού διαστήματος μέχρι την ανακοίνωση του διαζυγίου, το χρονικό διάστημα αυτό επιτρέπει τον κατευνασμό του θυμού ή το ξεκαθάρισμα όποιων παρεξηγήσεων, και επίσης κατά το χρονικό διάστημα αυτό, άλλα μέλη της οικογένειας ή μεσολαβητές μπορεί να βοηθήσουν στη συμφιλίωση. Αν τελικά συνεχίσουν στο δρόμο προς το διαζύγιο, η γυναίκα πρέπει να περιμένει για τρεις περιόδους εμμηνόρροιας. Κατά το διάστημα αυτό, ο άνδρας μπορεί να "πάρει πίσω" τη γυναίκα του στο γάμο με εντιμότητα. Αυτό μετρά ως το πρώτο διαζύγιο και η πρώτη επιστροφή. Αν ο χρόνος περάσει και την αφήσει να φύγει, αυτό θα προσμετράται ως πλήρες διαζύγιο για πρώτη φορά, και η γυναίκα είναι ελεύθερη να παντρευτεί άλλον άνδρα. Ο πρώτος της σύζυγος μπορεί να την ξαναπαντρευτεί με νέο συμφωνητικό, αν το επιλέξουν

και οι δύο. Αν το κάνει, και έπειτα την χωρίσει ξανά, μπορεί να την “πάρει πίσω” μέσα στο διάστημα των τριών περιόδων εμμηνόρροιας, κάτι που προσμετράται ως δύο διαζύγια και επιστροφές. Μετά από δύο διαζύγια και επιστροφές, αν την χωρίσει και τρίτη φορά, αυτό θα είναι το τελευταίο και τελικό διαζύγιο, μετά από το οποίο δεν επιτρέπεται να ξαναπαντρευτούν, εκτός κι αν η γυναίκα περιμένει για την καθορισμένη περίοδο των τριών εμμηνορροϊκών κύκλων, και έπειτα παντρευτεί ελεύθερα έναν άλλον άνδρα, χωρίς την πρόθεση να το κάνει αυτό με σκοπό να μπορέσει να ξαναπαντρευτεί νόμιμα τον προηγούμενο σύζυγό της. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, διαζευχτεί από εκείνον τον άνδρα, φυσικά με τον όρο να μη γίνει αυτό λόγω προηγουμένως κανονισμένης συμφωνίας με τον παλιό άνδρα, μπορεί να τον ξαναπαντρευτεί. Όλα αυτά τα μέτρα είναι σχεδιασμένα για να βοηθήσουν στην προστασία της οικογένειας και της ιερότητας του δεσμού του γάμου, καθώς και των δικαιωμάτων του άνδρα και της γυναίκας. Η περίοδος αναμονής υπάρχει για να αποδειχθεί ότι η γυναίκα δεν είναι έγκυος. Στην περίπτωση εγκυμοσύνης η γυναίκα πρέπει να περιμένει μέχρι και τον τοκετό πριν παντρευτεί έναν δεύτερο άνδρα.

Το διαζύγιο επιτρέπεται στο Ισλάμ ως μέσο διαφυγής από οποιαδήποτε βλάβη που προκαλείται από διαφορές που δεν επιδέχονται συμφιλίωση. Σε μερικές περιπτώσεις είναι αναγκαίο. Υπάρχουν αυστηροί κανόνες για το διαζύγιο, ώστε να προστατευτούν τα συμφέροντα και τα δικαιώματα όλων των πλευρών που εμπλέκονται σ’ αυτό: του άνδρα, της γυναίκας και των παιδιών. Μερικά από αυτά έχουν αναφερθεί παραπάνω.

Ο Ισλαμικός νόμος επιβάλλει, με σκοπό την αποφυγή του διαζυγίου, την αναζήτηση λύσεων, όταν προκύπτουν κρίσιμες διαφωνίες και διαφορές μεταξύ των συζύγων· Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και αν μια γυναίκα φοβάται την αλαζονική συμπεριφορά, ή την άδικη εγκατάλειψη απ’ το σύζυγό της, δεν υπάρχει αμαρτία σε κανέναν από τους δυο, αν συμφιλιωθούν· η συμφιλίωση είναι καλύτερη. ﴾

[Κοράνιο 4:128]

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, λέει επίσης:

﴿ Αν φοβάσθε (ω, συγγενείς των συζύγων), διαχωρισμό και διαφωνία μεταξύ τους να διορίσετε δύο (δίκαιους) διαιτητές, έναν από την οικογένειά του κι έναν από την οικογένειά της: αν και οι δυο τους (διαιτητές) επιθυμούν διόρθωση (συμφιλίωση με καλό τρόπο), Ο Αλλά(χ) θα τους συμφιλιώσει. Πράγματι Ο Αλλά(χ) είναι ‘Αλείμ (Παντογνώστης) και Χαμπίρ (έχει απεριόριστη γνώση). ﴾

[Κοράνιο 4:35]

Ένας από τους πιο φυσικούς και λογικούς τρόπους για να βοηθήσεις να διατηρηθεί ένας γάμος επιτυχημένος, είναι να έχει ο άνδρας περισσότερο έλεγχο

πάνω στη διαδικασία του διαζυγίου από τη γυναίκα, γιατί ο άνδρας είναι αυτός που είναι υποχρεωμένος να φροντίζει τη γυναίκα του, το σπίτι του και την οικογένειά του από οικονομικής άποψης, κι έχει την πλήρη ευθύνη για την ευημερία τους. Επομένως, πρέπει να εκτιμήσει με λογική την κατάσταση, τις σοβαρές συνέπειες, και την τεράστια οικονομική και συναισθηματική απώλεια που συνεπάγεται ένα διαζύγιο. Ο άνδρας θα χάσει την προίκα που ξόδεψε για το γάμο, θα πρέπει να πληρώνει διατροφή και τα έξοδα του παιδιού, καθώς επίσης και νέα έξοδα για κάποιον ενδεχόμενο νέο γάμο. Έτσι, με όλα αυτά υπ' όψιν, δε θα δράσει απλά πάνω στο θυμό και τη συναισθηματική φόρτιση.

Ένας άνδρας είναι πιο ικανός -τουλάχιστον θεωρητικά- να ελέγξει τα ασταθή συναισθήματα και τις αντιδράσεις του, όταν είναι αναστατωμένος σχετικά με λιγότερο σημαντικά θέματα στη ζωή του, ειδικά όσον αφορά τις διαφωνίες με τη σύζυγό του. Το διαζύγιο δεν πρέπει ποτέ να αποτελεί μια γρήγορη αντίδραση για κάποια μικρά βάσανα, παρεξηγήσεις ή διαφορές απόψεων, μα πρέπει πάντα να είναι η τελευταία λύση όταν η ζωή καταντάει επικίνδυνα προβληματική και αβάσταχτη, όπου και οι δυο σύζυγοι φοβούνται ότι δεν θα μπορέσουν να τηρήσουν τα όρια που τέθηκαν από Τον Αλλά(χ) και τον Προφήτη Του (ﷺ), σχετικά με την έντιμη συμπεριφορά που πρέπει να επιδεικνύουν ο ένας στον άλλον.

Ο Ισλαμικός νόμος επιτρέπει να ακυρώσει η γυναίκα το γάμο κατόπιν αιτήσεως, αν ο άνδρας την κακομεταχειρίζεται σωματικά ή λεκτικά. Επίσης, έχει το δικαίωμα να ακυρώσει το γάμο για τους εξής λόγους:

- i) Αν ο άνδρας είναι ανίκανος και δεν μπορεί να εκτελέσει τα συζυγικά του καθήκοντα,
- ii) ή αν ο άνδρας, για οποιονδήποτε λόγο, αρνείται να συνάψει σεξουαλικές σχέσεις με τη σύζυγό του και να εκπληρώσει τις νόμιμες ανάγκες της,
- iii) ή αν πληγεί από μια ασθένεια σε τελικό στάδιο που τον καθιστά ανάπηρο μετά το γάμο,
- iv) ή αν ο άνδρας κολλήσει οποιοδήποτε αφροδίσιο νόσημα, που μπορεί να βλάψει τη σύζυγό του ή να την κάνει να χάσει την επιθυμία της να βρίσκεται κοντά του.

Έτσι, βλέπουμε ότι η γυναίκα έχει το δικαίωμα να χωρίσει κατόπιν επιθυμίας από τον άνδρα της σε πολλές περιπτώσεις, αν υπάρχει νόμιμη δικαιολογία, όπως ακριβώς και ο άνδρας έχει το δικαίωμα αυτό. Αν μια σύζυγος φτάσει στα άκρα της υπομονής και σιχαθεί τον άνδρα της, αισθανόμενη ότι η ζωή της είναι αφόρητη, τότε έχει το δικαίωμα να πάρει διαζύγιο. Αυτό το είδος διαζυγίου ονομάζεται ακύρωση ή «Χούλ'», και στην περίπτωση αυτή η γυναίκα αποζημιώνει επιστρέφοντας την προίκα της. Αν ο άνδρας αρνηθεί να δεχθεί το αίτημα της συζύγου του, ένας δίκαιος Μουσουλμάνος δικαστής θα εξετάσει την

υπόθεση, και αν το αίτημα θεωρηθεί βάσιμο και έγκυρο, θα αποφανθεί υπέρ της γυναίκας.

Τα Δικαιώματα των Γυναικών στην Κληρονομιά

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Ο Αλλά(χ) σας διατάζει σχετικά με (την κληρονομιά) των παιδιών σας· στο αγόρι, ένα μερίδιο ίσο με αυτό δύο κοριτσιών. ﴾

[Κοράνιο 4:11]

Όσοι παρεξηγούν το Ισλάμ ισχυρίζονται ότι το Ισλάμ αδικεί τις γυναίκες σχετικά με την κληρονομιά. Έχουν τη γνώμη ότι είναι άδικο να χορηγείται στους άνδρες το διπλάσιο μερίδιο κληρονομιάς απ' ό τι στις γυναίκες, παρόλο που είναι παιδιά των ίδιων γονιών. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, έδωσε μια πλήρη και λεπτομερή μέθοδο για τον καθορισμό της κληρονομιάς των ανδρών στο Ιερό Κοράνιο και τη Σούννα, και αν κάποιος αμερόληπτος μελετητής της γνώσης σταθεί στις λεπτομέρειες, θα ανακαλύψει το σφάλμα της γνώμης του.

Αρχικά, Ο Αλλά(χ) έχει καθορίσει τα μερίδια για όλους τους συγγενείς ανάλογα με τις σχέσεις τους με τον εκλιπόντα. Όπως είπε Ο Πάνσοφος:

﴿ Υπάρχει μερίδιο για τους άνδρες από όσα αφήνουν οι γονείς τους και οι κοντινοί συγγενείς, και υπάρχει μερίδιο για τις γυναίκες από όσα αφήνουν οι γονείς τους και οι κοντινοί συγγενείς, είτε ο πλούτος είναι μικρός, είτε μεγάλος: ένα νόμιμο υποχρεωτικό μερίδιο. ﴾

[Κοράνιο 4:7]

Ο Αλλά(χ) ανέφερε τρία είδη μεριδίων για την κληρονομιά μιας γυναίκας:

- i) Μια γυναίκα θα λάβει ίσο μερίδιο με τον άνδρα.
- ii) Μια γυναίκα θα λάβει ίσο μερίδιο με τον άνδρα, ή λίγο λιγότερο.
- iii) Μια γυναίκα θα λάβει το μισό μερίδιο από αυτό του άνδρα.

Αυτό σημαίνει ότι το ελάχιστο μερίδιο της είναι το μισό, και δεδομένου ότι η γυναίκα δεν έχει συνεχείς οικονομικές υποχρεώσεις ως κόρη, αδελφή, σύζυγο ή μητέρα, και αυτές οι ευθύνες βαραίνουν πάντα τους άνδρες της οικογένειας, πρόκειται, πράγματι, για ένα γενναιόδωρο μερίδιο (για την γυναίκα).

Όσοι ενδιαφέρονται για τις λεπτομέρειες αυτού του θέματος μπορούν να ανατρέξουν στις συζητήσεις σε βιβλία, σχετικά με τον κλάδο της Ισλαμικής γνώσης που ονομάζεται “Η Επιστήμη της κληρονομιάς και του διαχωρισμού της περιουσίας”. Αυτά τα βιβλία πραγματεύονται διάφορους τρόπους διαχωρισμού της κληρονομιάς, καθώς επίσης και το σωστό μερίδιο όλων των συγγενών, σύμφωνα με το Κοράνιο και τη Σούννα. Πριν εκφράσει κανείς την

κρίση του σχετικά με την «“άδικη μεταχείριση” του Ισλάμ σε γυναίκες όσον αφορά την κληρονομιά», πρέπει να εξετάσει το θέμα προσεκτικά.

Εν αντιθέσει με άλλες κοινωνίες, ο Ισλαμικός νόμος ορίζει τους κανόνες για όλες τις υποθέσεις ενός άνδρα, από τις μικρές μέχρι τις μεγάλες, για να φέρει αρμονία στη ζωή του. Όπως ακριβώς ένα άτομο έχει συγκεκριμένες οδηγίες για το πώς να ζήσει και να χρησιμοποιήσει τα χρήματά του στη ζωή του, κατά τον ίδιο τρόπο αντιμετωπίζεται και ο πλούτος του μετά το θάνατό του. Αντίθετα με άλλα κοινωνικά συστήματα, ένα άτομο μπορεί σε γενικές γραμμές να κάνει ό,τι θέλει με τον πλούτο του κατά τη διάρκεια της ζωής του, μα η διαθήκη του πρέπει να συντάσσεται υπό συγκεκριμένους περιορισμούς σύμφωνα με τον Ισλαμικό νόμο. Μέσω της διαθήκης του μπορεί να δώσει σε όποιον θέλει μόνο το 1/3 του πλούτου του, και όλο το υπόλοιπο διανέμεται σύμφωνα με το νόμο σχετικά με την κληρονομιά που αναφέρεται στο Κοράνιο.

Ο Σά'ντ μπιν Άμπι Ουακκάς (ﷺ) είπε:

«Ήμουν με τον Προφήτη του Αλλάχ κατά τη Χίτζατ Αλ-Ουαντά' (το τελευταίο προσκύνημα), έπειτα αρρώστησα πολύ. Όταν ο Προφήτης του Αλλάχ ήρθε να με επισκευτεί του είπα: 'Ω, Αγγελιαφόρε του Αλλάχ, είμαι πολύ πλούσιος άνθρωπος και έχω μόνο μια κόρη που θα με κληρονομήσει, μπορώ να παραχωρήσω τα δύο τρίτα του πλούτου μου σε φιλανθρωπία;' Ο Προφήτης του απάντησε: 'Όχι' τότε ο Σά'ντ τον ρώτησε: 'Να παραχωρήσω το μισό;' Ο Προφήτης του απάντησε: 'Όχι' τότε ο Σά'ντ τον ρώτησε: 'Να παραχωρήσω το ένα τρίτο;' Ο Προφήτης του απάντησε: 'Ναι, αλλά και το ένα τρίτο είναι πολύ.' Ο Προφήτης συνέχισε: 'Ω, Σά'ντ, στ' αλήθεια το να αφήσεις τους κληρονόμους σου πλούσιους είναι καλύτερα από να τους αφήσεις σε φτώχεια και να ζητιανεύουν τους ανθρώπους'. Ο Προφήτης συνέχισε: 'Ω, Σά'ντ, στ' αλήθεια δεν θα ξοδεύεις τίποτε χωρίς να λάβεις την αμοιβή σου από Τον Αλλάχ, αφού θα το ξοδέψεις για χάρη του Αλλάχ, ακόμη και αν πρόκειται για μια μπουκιά φαγητού που βάζεις στο στόμα της συζύγου σου'.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Αξιοσημείωτο είναι το ότι σε πολλούς πολιτισμούς οι νόμοι της κληρονομιάς, οι οποίοι έχουν φτιαχτεί από ανθρώπους, είναι στα χέρια ενός ατόμου με εξουσία· μπορεί να δώσει ή να στερήσει όσο θέλει, όσο άδικο κι αν είναι αυτό. Επιπλέον, πολύ συχνά σ' αυτές τις κοινωνίες δεν υπάρχουν νόμοι που υποχρεώνουν τον άνδρα να επωμίζεται τις οικονομικές ευθύνες και ελευθερώνουν τις γυναίκες από αυτές. Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με το Ισλάμ, ο άνδρας πρέπει να φροντίσει για όλες τις οικονομικές ανάγκες των εξαρτώμενων γυναικών της οικογένειας μέχρι να παντρευτούν. Από τη στιγμή που η γυναίκα παντρεύεται, οι οικονομικές υποχρεώσεις γι' αυτήν γίνονται ευθύνη του συζύγου της. Μετά το θάνατο του τελευταίου, ο γιος ή κάποιος άλλος άνδρας συγγενής υποχρεούται να φροντίσει για τη χήρα.

Επομένως, η απαίτηση “δίκαιου” ή “ίσου” μεριδίου στην κληρονομιά για τον άνδρα και τη γυναίκα, εφόσον δεν έχουν ίσες οικονομικές υποχρεώσεις και ευθύνες, είναι άδικη. Είναι δίκαιο να δοθεί προτίμηση στον άνδρα κληρονόμο, υπό το φως των οικονομικών υποχρεώσεών του, έναντι της γυναίκας στην κληρονομιά του πατέρα, της μητέρας, ή άλλων. Με όλα αυτά κατά νου, το γεγονός πως η γυναίκα δικαιούται ακόμα κατά τον Ισλαμικό νόμο το μισό μερίδιο κληρονομιάς από αυτό του άνδρα, και μερικές φορές ισότιμο μερίδιο, είναι, πράγματι, δίκαιο και γενναιόδωρο.

Ο Γκουστάβ λε Μπον λέει στο βιβλίο του «*Ο Αραβικός Πολιτισμός*»:

“Οι αρχές της κληρονομιάς που καθορίζονται στο Κοράνιο χαρακτηρίζονται από πολύ μεγάλη δικαιοσύνη. Το άτομο που διαβάζει το Κοράνιο μπορεί να αντιληφθεί αυτές τις έννοιες δικαιοσύνης στα πλαίσια της κληρονομιάς μέσα από τα εδάφια που παρέθεσα. Πρέπει επίσης να τονίσω τη μεγάλη αποτελεσματικότητα αυτών των γενικών νόμων και κανόνων που προέρχονται από αυτά τα εδάφια. Συνέκρινα τους βρετανικούς, γαλλικούς και Ισλαμικούς Νόμους για την κληρονομιά, και ανακάλυψα ότι το Ισλάμ χορηγεί στις συζύγους το δικαίωμα της κληρονομιάς, κάτι που ελλείπει στους δικούς μας νόμους, ενώ οι Δυτικοί θεωρούν ότι οι άνδρες Μουσουλμάνοι κακομεταχειρίζονται τις γυναίκες.”

Οι γυναίκες ως μάρτυρες (υποθέσεων):

Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

Και πάρτε δύο μάρτυρες από τους άνδρες σας (που είναι ενήλικες και γνωρίζετε ότι είναι δίκαιοι και λογικοί). Και αν δεν υπάρχουν δύο άνδρες (διαθέσιμοι), τότε έναν άνδρα και δύο γυναίκες από αυτές που δέχετε τη μαρτυρία τους (δηλ. γνωρίζετε ότι είναι δίκαιες και λογικές), ώστε αν μια από αυτές ξεχαστεί, η άλλη θα της υπενθυμίσει. ﴿

[Κοράνιο 2:282]

Ο Αλλά(χ) επεξηγεί για να διασφαλίσει τα δικαιώματα των άλλων ότι οι μαρτυρίες δε θα είναι έγκυρες, εκτός κι αν τις καταθέτουν δύο άνδρες ή ένας άνδρας και δύο γυναίκες.

Η Θεία Σοφία έχει δώσει στις γυναίκες, γενικά, πολύ ευαίσθητα, τρυφερά συναισθήματα, και μια προδιάθεση προς τη φροντίδα και την αγάπη για τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας. Αυτό καθιστά μια γυναίκα ικανή να εκπληρώσει το φυσικό καθήκον της για την κύηση, το θηλασμό, τη φροντίδα όλων των αναγκών του παιδιού κλπ. Βάσει αυτών των συναισθηματικών χαρακτηριστικών της, μια γυναίκα μπορεί να ακολουθήσει τις συναισθηματικές κλίσεις της και να παρεκκλίνει από την αντιμετώπιση της σκληρής πραγματικότητας, λόγω της συναισθηματικής συμμετοχής της σε ένα θέμα. Τα ευγενικά και γεμάτα αγάπη συναισθήματα μιας γυναίκας μπορεί να την κάνουν

να παραβλέψει κάτι που είδε, κι έτσι να διαστρεβλώσει τη μαρτυρία της. Ταυτόχρονα, οι βιολογικές αλλαγές που συμβαίνουν στο σώμα της λόγω της εμμηνόρροιας, της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχίας ίσως την κάνουν να χάσει την πλήρη πνευματική διαύγεια και να ξεχάσει κάποιες λεπτομέρειες του θέματος. Επομένως, καθιερώθηκε ένα θείο προληπτικό μέτρο για να εξαλειφθεί οποιαδήποτε αδυναμία από την πλευρά της γυναίκας στη μαρτυρία. Θα πρέπει εδώ να τονίσουμε τη βασική αρχή του νομικού και δικαστικού συστήματος στο Ισλάμ, το οποίο δηλώνει ότι η υπόθεση δεν είναι έγκυρη για να προχωρήσει αν προκύψει κάποια αμφιβολία σχετικά με αυτή. Συνεπώς, η δύναμη δύο γυναικών μαρτύρων έχει ως στόχο την εξάλειψη αυτής της αμφιβολίας.

Εκτός από τη μαρτυρία που σχετίζεται με τα δικαιώματα άλλων ατόμων, το Ισλάμ έχει δώσει στις γυναίκες πλήρη ελευθερία στα οικονομικά, όσον αφορά την ανεξαρτησία και τη λήψη αποφάσεων τέτοιας φύσεως, καθιστώντας την ίση με τον άνδρα σ' αυτήν την περίπτωση. Ωστόσο, ο φυσικός ρόλος της γυναίκας, η ανατροφή των παιδιών και η φροντίδα της οικογένειας, απαιτεί την παραμονή της στο σπίτι για περισσότερο χρόνο συγκριτικά με τον άνδρα, περιορίζοντας κατά συνέπεια τη γνώση και την εμπειρία της σε αυτά τα θέματα.

Πρόκειται για εσφαλμένη κατηγορία το να πει κανείς ότι οι μαρτυρίες και οι καταθέσεις δύο γυναικών ισούνται με αυτή ενός ανδρός, αποτελεί προσβολή της νοημοσύνης μιας γυναίκας και ατίμωση της ακεραιότητάς της. Αν ήταν έτσι, η μαρτυρία μίας γυναίκας δε θα ήταν, ομοίως, αποδεκτή και σε άλλες υποθέσεις των γυναικών. Ο Ισλαμικός νόμος δέχεται τη μαρτυρία των γυναικών σε όλα τα θέματα προσωπικής φύσεως, ενώ απορρίπτει την μαρτυρία ενός άντρα στις περιπτώσεις όπως η επιβεβαίωση της παρθενικότητας μιας γυναίκας, η γέννηση ενός παιδιού, η αποσαφήνιση ελαττωμάτων σεξουαλικής φύσεως από μια γυναίκα, και άλλα ζητήματα που επιβάλλουν εξέταση του θέματος λόγω διαφωνίας. Ταυτόχρονα, πρέπει να σημειώσουμε ότι το Ισλάμ απορρίπτει την κατάθεση ενός μόνο άνδρα ακόμα και στα ελαχίστης σημασίας οικονομικά ζητήματα, όπως ο δανεισμός ή άλλες χρηματικές συναλλαγές· πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον δύο. Στις κρίσιμες υποθέσεις, απαιτείται η μαρτυρία δύο γυναικών, με σκοπό τη διατήρηση και την απόδειξη των δικαιωμάτων των ατόμων, σε μια κοινωνία που βασίζεται στην αξιοπιστία και στην έλλειψη της οποιασδήποτε αμφισβήτησης της μαρτυρίας.

Σημειώστε ότι η μαρτυρία στον Ισλαμικό νόμο δεν αποτελεί προνόμιο, αλλά βάρος που πολλοί προσπαθούν να αποφύγουν, και γι' αυτόν το λόγο Ο Αλλά(χ) διέταξε τους ανθρώπους να καταθέτουν τις μαρτυρίες τους και να μην επιζητούν να τις αποφύγουν ή να τις καθυστερήσουν. Ο Αλλά(χ) είπε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και οι μάρτυρες δεν πρέπει να αρνούνται όταν καλούνται. ﴾

[Κοράνιο 2:281]

Εδώ απευθύνεται γενικά σε άνδρες και γυναίκες. Πολλοί άνθρωποι ανά τον κόσμο προσπαθούν να αποφύγουν να γίνουν μάρτυρες, και προσπαθούν να αποφύγουν το να εμπλακούν σε καταθέσεις, γιατί η ιδιότητα του μάρτυρα επιφέρει πολλά βάρη· πρέπει κανείς να πάει στο δικαστήριο, να καθίσει στο έδρανο του μάρτυρα, να ορκιστεί να πει την αλήθεια, να εξεταστεί από τις δύο πλευρές κλπ. Επίσης, μπορεί να επέλθουν οικονομικά βάρη ή ακόμα και απειλές. Το Ισλάμ, λοιπόν, στοχεύει στην εξάλειψη πολλών από αυτά τα βάρη για τη γυναίκα, εκτός και αν υπάρχει ακόμα μία που θα καταθέσει μαζί της.

Η μαρτυρία ενός και μόνο άνδρα σε θέματα οικονομικής φύσεως δεν είναι αποδεκτή, καθώς θα πρέπει να υπάρχουν δύο άνδρες που θα καταθέσουν για να αποδείξουν το δίκαιο εκείνου που διεκδικεί, ή ένας άνδρας και δύο γυναίκες. Δεν έχει ποτέ ακουστεί ότι κάτι τέτοιο αποτελεί προσβολή της νοημοσύνης του άνδρα, ή ότι είναι αντίθετο με τα δικαιώματά του. Αυτό αποδεικνύει ότι η προϋπόθεση αυτή ισχύει για την προστασία από ψευδείς κατηγορίες και λάθη.

Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η μαρτυρία του ενός είναι απόλυτα ίση με του άλλου. Για παράδειγμα, η μαρτυρία της συζύγου είναι ακριβώς ίδια με αυτήν του συζύγου όταν ένας άνδρας κατηγορεί τη γυναίκα του ότι διέπραξε μοιχεία χωρίς χειροπιαστά στοιχεία για να αποδείξει τον ισχυρισμό του. Ο Αλλά(χ), Ο Ύψιστος, αναφέρει στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Όσο γι' αυτούς που κατηγορούν τις γυναίκες τους, και δεν έχουν μάρτυρες εκτός από τους ίδιους, ας είναι η κατάθεση του ενός τους τέσσερις καταθέσεις (δηλ. να καταθέσει τέσσερις φορές) στο όνομα του Αλλά(χ), ότι είναι ειλικρινής. □ Και η πέμπτη (κατάθεση θα πρέπει να είναι) η πρόκληση της Κατάρας Του Αλλά(χ) σ' αυτόν αν είναι ψεύτης. □ Μα θα αποτρέψει την τιμωρία (το λιθοβολισμό) από αυτήν, το να καταθέσει τέσσερις καταθέσεις στο όνομα του Αλλά(χ) ότι (ο άνδρας της) είναι ψεύτης. Και η πέμπτη (κατάθεση) θα είναι ότι η Οργή Του Αλλά(χ) θα πέσει πάνω της αν αυτός (ο άνδρας της) είναι ειλικρινής. ﴾

[Κοράνιο 24:6-9]

Ταξίδι χωρίς κάποιον Άνδρα ως Συνοδό και Προστάτη

Ο Προφήτης (ﷺ) είπε:

«Μια γυναίκα δεν πρέπει να ταξιδεύει μόνη χωρίς κάποιον *Μάχραμ* (δηλ. κάποιον άντρας που δεν επιτρέπεται να τον παντρευτεί). Ούτε κάποιος άνδρας μπορεί να εισέλθει στο σπίτι μιας γυναίκας, εκτός κι αν βρίσκεται μαζί της κάποιος *Μάχραμ*.”

Ένας άνδρας ρώτησε τον Προφήτη Του Αλλά(χ) (ﷺ): “Ω, Αγγελιαφόρε Του Αλλά(χ)! Εγώ θέλω να συμμετέχω στην επόμενη μάχη, αλλά η σύζυγός μου θέλει να πάει για Χατζ (προσκύνημα), τι πρέπει να κάνω;” Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε: “Πήγαινε μαζί της”

[Αλ-Μπουχάρι]

Για την προστασία του ατόμου και την τιμή των γυναικών, ο Ισλαμικός κανονισμός που περιλαμβάνεται σε αυτό το χαντίθ απαγορεύει σε κάθε γυναίκα, είτε είναι νέα, είτε μεγαλύτερη, μόνη ή παντρεμένη, να ταξιδέψει μόνη χωρίς (μάχραμ) ως σύντροφο στο ταξίδι. Αυτός ο άνδρας πρέπει να ανήκει στην κατηγορία εκείνων που της είναι απαγορευμένος και δεν μπορεί να τον παντρευτεί, εξαιτίας της κοντινής τους συγγένειας εξ' αίματος, όπως ο πατέρας, ο αδελφός, ο θείος, ένας γιος ή ανιψιός, αφού έχει φτάσει στην εφηβεία, ή ο σύζυγος κλπ.. Μπορεί κάποιος να πουν ότι αυτός ο κανονισμός περιορίζει την ελευθερία της γυναίκας και το βασικό της δικαίωμα για μετακίνηση. Σκοπός αυτού του νόμου δεν είναι το να την εμποδίσει να ταξιδεύει, αλλά να την απαλλάξει από το κακό και την παρενόχληση, και έτσι να διατηρήσει και να προστατέψει το δικαίωμα της αξιοπρέπειάς της. Το ταξίδι περιλαμβάνει πολλές δυσκολίες και κινδύνους, επιπλέον, μια γυναίκα μπορεί να βρίσκεται σε κατάσταση εγκυμοσύνης, έμμηνου ρύσης, θηλασμού και φροντίδας του παιδιού, ή ακόμη μπορεί να έχει κάποια ασθένεια, και σε αυτές τις περιπτώσεις χρειάζεται περισσότερη βοήθεια και εξυπηρέτηση, από τη στιγμή που οι γυναίκες είναι σωματικά πιο αδύναμες από τους άνδρες. Επιπλέον, οι γυναίκες είναι γενικά πιο συναισθηματικές και ευαίσθητες· είναι πιο επιρρεπείς σε ασυνείδητους και αναισθητους άνδρες που αναζητούν θύματα.

Ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) εξέφρασε αυτό με περισσότερο εύστοχο τρόπο. Κάποτε ένας άνδρας που λέγεται Ανγκάσα οδηγούσε το караβάνι του Προφήτη ενώ στο караβάνι βρίσκοντουσαν και οι σύζυγοι του Προφήτη, οι καμήλες άρχισαν να επιταχύνουν, τότε ο Προφήτης του είπε:

«Ω, Ανγκάσα Προχώρα σιγά σιγά, να προσέχεις τα εύθραυστα γυαλικά.»

[Αλ-Μπουχάρι]

Η φράση “εύθραυστα γυαλικά” περιγράφει την ευθραυστότητα και την ευαισθησία της φύσης των γυναικών, οι οποίες ήταν οι ιππείς σ’ εκείνο το караβάνι, και εύκολα σπάνε ή ενοχλούνται.

Υπάρχουν, όπως όλοι ξέρουμε, κακοήθεις, κακοί και βίαιοι άνδρες που παραμονεύουν και προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τις γυναίκες, τις οποίες βρίσκουν ευάλωτες, αφελείς ή να ταξιδεύουν μόνες τους. Τέτοιοι κακόβουλοι άνδρες ενδιαφέρονται φυσικά είτε για ληστεία, απάτη, αποπλάνηση, είτε για βιασμό. Ως εκ τούτου, μια γυναίκα έχει απόλυτη ανάγκη από κάποιον που να την νοιάζεται, να την προστατεύει και να ικανοποιεί τις ιδιαίτερες ανάγκες της όσο ταξιδεύει, παρέχοντάς της την απαιτούμενη ασφάλεια, υπηρεσία και προσοχή, ώστε να την βοηθά στις δυσκολίες και να αποτρέπει τους αγνώστους ή τους πιθανούς θηρευτές. Ο “μάχραμ” μίας γυναίκας στο Ισλάμ προστατεύει και υπηρετεί με απόλυτη ειλικρίνεια, καθώς αυτό συνιστά φυσική υποχρέωση του, που ανταμείβεται από Τον Αλλά(χ). Βρίσκουμε ότι πολλοί πολιτισμοί έχουν παρόμοιους κανονισμούς για τη συνοδεία των γυναικών στα ταξίδια, αλλά

συχνά επιτρέπουν και σε άλλον, εκτός από τον “μάχραμ” να τη συνοδέψει, από τη στιγμή που στους πολιτισμούς τους δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα σε έναν “μάχραμ” και σε έναν μη μάχραμ, πράγμα που οδηγεί σε τρομερές ιστορίες. Συνεπώς, και από αυτή τη σκοπιά, το να απαγορεύεται σε μία γυναίκα να ταξιδεύει μόνη, και να επιβάλλεται ένας άνδρας συνοδός, ο οποίος πρέπει να είναι “μάχραμ”, δεν είναι σε καμία περίπτωση εξευτελιστικός περιορισμός, ούτε προσβολή στις ικανότητές της, αλλά, στην πραγματικότητα, είναι τιμή το ότι εξυπηρετείται, προστατεύεται και συντροφεύεται από έναν άνδρα συνοδό, ο οποίος προτίμησε να της δώσει προτεραιότητα από το να ασχοληθεί με τις προσωπικές του υποθέσεις.

Το Δικαίωμα των Γυναικών για εργασία:

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, Ο Αλλά(χ) δημιούργησε όλη την ανθρωπότητα από έναν μόνο άνδρα και μία γυναίκα, και δημιούργησε τη φυσική αγάπη και στοργή του ενός για τον άλλο, ώστε να συνεργαστούν για να φτιάξουν οικογένειες και οικογενειακούς δεσμούς. Βλέπουμε στη φύση ότι Ο Αλλά(χ) απένειμε στα αρσενικά κάθε είδους ανώτερη δύναμη και αντοχή, ώστε να μπορέσουν να κυριαρχήσουν σε ορισμένους τομείς και να αναζητήσουν προμήθειες και προστασία για τα υπόλοιπα είδη, ενώ τα θηλυκά κάθε είδους είναι προικισμένα για να αναπαράγουν και να πολλαπλασιάζουν, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια του κάθε είδους. Μόνο το θηλυκό διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για να φέρει, να γεννήσει, να θηλάσει και να φροντίσει το παιδί. Κάθε γυναίκα είναι προικισμένη με αγάπη, ευγένεια, συμπόνια, ενδιαφέρον και στοργή, προκειμένου να φέρει σε πέρας τα καθήκοντά της απέναντι στα παιδιά της αξιοπρεπώς. Σύμφωνα με αυτήν την φυσική προδιάθεση και ανάθεση αρμοδιοτήτων, και σύμφωνα με τις μοναδικές ικανότητες ενός άνδρα και μίας γυναίκας, είναι απλά φυσιολογικό για τον άνδρα να δουλεύει εκτός σπιτιού και να βγάζει τα προς το ζην για τη συντήρηση της οικογένειάς του, και για τη γυναίκα να δουλεύει εντός σπιτιού και να φροντίζει τα παιδιά και την οικογένεια γενικότερα.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτό το βασικό γεγονός, ο Ισλαμικός νόμος δεν στερεί από μία γυναίκα το δικαίωμα της εργασίας εντός των ορίων που προστατεύουν την τιμή και την αξιοπρέπεια της. Το Ισλάμ επιτρέπει στις γυναίκες να συνάπτουν προσωπικά τα συμβόλαια εργασίας τους και τις οικονομικές τους συναλλαγές. Όλα αυτά τα συμβόλαια και οι συναλλαγές είναι νόμιμα και έγκυρα ενώπιον του Ισλαμικού νόμου. Υπάρχουν ορισμένοι καθορισμένοι όροι, που αν παραβιαστούν, η άδεια που έχει εκχωρηθεί στη γυναίκα για να ασκήσει αυτό το δικαίωμα, θα θεωρηθεί άκυρη και εκείνη θα περιοριστεί από τη χρήση του δικαιώματός της.

Η εργασία με την οποία εμπλέκεται η γυναίκα εκτός σπιτιού, δεν πρέπει να έρχεται σε σύγκρουση με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της απέναντι στο

σύζυγο και τα παιδιά της. Πρέπει επίσης να εργάζεται με άλλες γυναίκες και να απέχει από την ανάμειξη σε ανδρικό περιβάλλον, στο οποίο έρχεται σε σωματική επαφή με άνδρες, ή εκτίθεται σε παρενόχληση και κακοποίηση. Όπως είπε ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ):

«Αν ένας άνδρας απομονώνεται με μία γυναίκα, σίγουρα ο Σατανάς θα έρθει για να είναι ο τρίτος τους.»

[Τιρμιδέι]

Η **Eliza Cook**, γνωστή Αγγλίδα συγγραφέας, λέει στην εφημερίδα «*New Echoes*»:

"Στους άνδρες αρέσει (και προτιμούν) το ανάμεικτο περιβάλλον. Ως εκ τούτου, οι γυναίκες παρασύρονται σε κάτι που αντικρούει στην ανθρώπινη φύση τους. Όσο πιο μεγάλο είναι το περιβάλλον μικτής εκπαίδευσης (αρρένων και θηλέων), τόσο πιο πολλά εξώγαμα παιδιά θα έχει η κοινωνία. Υπάρχει η μεγαλύτερη καταστροφή..."

Το επάγγελμα που ασκεί μια γυναίκα εκτός σπιτιού πρέπει, αρχικά, να είναι μία νόμιμη απασχόληση ή εργασία που ταιριάζει με τη φύση και τη σωματική διάπλαση της γυναίκας. Δεν πρέπει, για παράδειγμα, να υποχρεώνεται να κάνει βαριές βιομηχανικές εργασίες, και άλλες εργασίες που ταιριάζουν περισσότερο σε έναν άνδρα.

Το ερώτημα που τίθεται εδώ είναι το εξής: Γιατί μια γυναίκα να πρέπει να δουλέψει εξ' αρχής; Αν μια γυναίκα εργάζεται για να εξασφαλίσει τα προς το ζην της, το Ισλάμ την έχει απαλλάξει από αυτό το καθήκον, υποχρεώνοντας, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα αρσενικά μέλη της οικογένειας να αναλάβουν εξ' ολοκλήρου τις οικονομικές ανάγκες και υποχρεώσεις. Έτσι, από τη γέννηση μέχρι και το θάνατό της, και σε όλα τα στάδια της ζωής της, δεν χρειάζεται να δουλεύει, ώστε να αφιερωθεί με απόλυτη αξιοπρέπεια και αυτοσυγκέντρωση στην ύψιστης σημασίας αποστολή της, και το καθήκον της φροντίδας του σπιτιού και της ανατροφής των παιδιών. Αυτή η αξιότιμη αποστολή απαιτεί τεράστιες θυσίες και αφοσίωση, και έχει την υψηλότερη θέση.

Ο πασίγνωστος Άγγλος λόγιος **Σάμουελ Σμάλις**, ένας από τους πυλώνες της Αγγλικής Αναγέννησης λέει:

"Το σύστημα που απαιτεί οι γυναίκες να εργάζονται σε εργοστάσια και βιομηχανικούς τομείς, πέρα από τον εθνικό πλούτο που επιφέρει, έχει καταστρέψει την οικογενειακή ζωή. Έχει επιτεθεί, μάλιστα, στη βασική δομή και τα θεμέλια του σπιτιού, και έχει καταστρέψει τους θεμελιώδεις πυλώνες της οικογένειας. Έχει επίσης κόψει και καταστρέψει τους κοινωνικούς δεσμούς. Η απομάκρυνση της γυναίκας από το σύζυγό της, και η στέρηση από τα παιδιά των δικαιωμάτων τους στην πρόπουσα, στοργική, μητρική φροντίδα, οδήγησε

στην κατάπτωση των ηθικών αξιών των γυναικών. Η πραγματική εργασία και επάγγελμα της γυναίκας είναι η ανατροφή μιας καλής, υγιούς και ηθικής οικογένειας. Οφείλει κυρίως να αναλάβει τις ευθύνες του νοικοκυριού, τη διαχείριση των οικονομικών του σπιτιού και άλλες οικογενειακές ανάγκες. Η εργασία σε εργοστάσια στερεί τη γυναίκα, όπως επισημίναμε νωρίτερα, από όλες αυτές τις ευθύνες, πράγμα που έχει αλλάξει την αισθητική και τα δεδομένα της εσωτερικής οργάνωσης του σπιτιού. Τα παιδιά επίσης παραμελούνται συχνά και μεγαλώνουν χωρίς υγιή πρότυπα. Η αγάπη και η στοργή ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα έχουν κατά κάποιο τρόπο εξαφανιστεί. Η γυναίκα δεν είναι πια αυτή που αναζητά, θέλει, θαυμάζει και αγαπά έναν άνδρα, αφού έχει συνηθίσει να την βλέπει να εργάζεται δίπλα του στο εργοστάσιο και να κάνει ό,τι κι εκείνος. Οι γυναίκες τέθηκαν κάτω από πολλές επιρροές και πιέσεις που έχουν αλλάξει τη νοοτροπία και τον τρόπο σκέψης της, πάνω στα οποία είχαν θεμελιωθεί οι αξίες και οι ηθικές της."

Μάλιστα, η **Πρώτη Κυρία της Νοτίου Αφρικής** απαιτεί την επιστροφή της γυναίκας στο σπίτι, λέγοντας:

"Το πιο φυσικό μέρος για μία γυναίκα είναι το ίδιο της το σπίτι. Η κύρια αποστολή και ευθύνη για μία γυναίκα, πρέπει να είναι η φροντίδα του συζύγου της και η κάλυψη των αναγκών των παιδιών της."

Είπε επίσης απευθυνόμενη σε ένα συνέδριο γυναικών στην πρωτεύουσα της Νοτίου Αφρικής:

"Η κύρια αποστολή και ευθύνη για μία γυναίκα, πρέπει να είναι η φροντίδα του συζύγου και η κάλυψη των αναγκών των παιδιών της... Αυτό είναι το καθήκον μας στην κοινωνία. Είναι ένα καθήκον για το οποίο πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανες, αφού δημιουργεί επιτυχημένους άνδρες και υγιείς γενιές."

Αναφορικά με τη Χιτζάμπ (κάλυμμα του κεφαλιού):

Αυτό το ζήτημα έχει μεγαλοποιηθεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ειδικά σε ορισμένες κοσμικές χώρες όπως η Γαλλία και η Τουρκία, οι οποίες επιδιώκουν να καταστήσουν παράνομη τη χρήση της μουσουλμανικής μαντίλας σε δημόσιους χώρους. Δεν θα υπεισέρθουμε σε όλες τις λεπτομέρειες του θέματος, αλλά, δεδομένων των παραπάνω στοιχείων και κάποιων πρόσθετων πληροφοριών παρακάτω, θα αφήσουμε τους αναγνώστες να κρίνουν από μόνοι τους αν η σεμνή ενδυμασία και το κάλυμμα της ομορφιάς και των στολιδιών των γυναικών, που επιβάλλεται από τις Ισλαμικές γραφές, στοχεύουν μόνο στην δική της προστασία και τιμή ή όχι.

Ο Αλλά(χ) λέει:

﴿ Ω, Προφήτη! Πες στις συζύγους και στις κόρες σου και στις γυναίκες των πιστών να ρίχνουν πάνω στο κορμί τους τους μανδύες τους, έτσι ώστε να αναγνωρίζονται ως (έντιμες και σεβάσιμες γυναίκες) και έτσι δε θα ενοχλούνται. Και ο Αλλάχ είναι Γαφούρ (Συγχωρεί τα πάντα), Ραχίμ (Πολυεύσπλαχνος). ﴾

[Κοράνιο 33:59]

Αυτό το εδάφιο δηλώνει σαφώς ότι ο λόγος που η γυναίκα είναι υποχρεωμένη να καλύπτεται είναι για να μπορέσει να χαρακτηριστεί ως μια αξιοσέβαστη Μουσουλμάνα κυρία, και να αποφύγει έτσι τις ενοχλητικές ματιές και τα βλέμματα των ανδρών. Όπως όλοι γνωρίζουμε, η προκλητική ενδυμασία προτρέπει κάποιους άντρες να κάνουν κινήσεις, και εκθέτει τις γυναίκες στον κίνδυνο σεξουαλικής παρενόχλησης. Αυτό μπορεί να ενθαρρύνεται και να επιφέρει οφέλη σε μερικές κοινωνίες, αλλά όχι μεταξύ των αξιοσέβαστων πιστών Μουσουλμάνων.

Κάθε μέτρο προστασίας πρέπει να λαμβάνεται προκειμένου οι γυναίκες να προφυλάσσονται από τον υπερβολικό πειρασμό, πράγμα που επεξηγείται στην Ισλαμική νομοθεσία. Μερικά από αυτά έχουν σχέση με την ενδυμασία των γυναικών, όπως φαρδιά ενδύματα, κάλυμμα της κεφαλής.

Ο Αλλά(χ) είπε επίσης:

﴿ Και πες (Ω, Προφήτη) στις πιστές να χαμηλώνουν το βλέμμα τους και να φυλάσσουν την αγνότητά τους, και να μην επιδεικνύουν τα στολίδια (και την ομορφιά) τους, εκτός από αυτό που είναι εμφανές (δηλ. τα εμφανή ενδύματα που συνήθως φοριούνται και δεν προκαλούν πειρασμό στους άνδρες), και να ρίχνουν τα καλύμματα του κεφαλιού (τη μαντίλα) πάνω από τα στήθη τους, και να μη δείχνουν τα στολίδια τους, παρά μόνο στους συζύγους τους, τους πατέρες τους, τους πατέρες των συζύγων τους, τους γιους τους, τους γιους των συζύγων τους, τους αδελφούς τους, τους γιους των αδελφών (ανδρών) τους, τους γιους των αδελφών (γυναικών) τους, τις γυναίκες τους (δηλ. τις μουσουλμάνες), όσους κατέχει το δεξί τους χέρι (τους σκλάβους τους), ή τους άνδρες που δεν έχουν 'σώας τας φρένας' που σας ακολουθούν αναζητώντας φαγητό, ή τα παιδιά που δεν γνωρίζουν ακόμα τις ιδιαίτερες πλευρές της γυναίκας. Και να μην βαδίζουν βαριά για να μαθευτούν τα κρυφά τους στολίδια. Και στραφείτε προς Τον Αλλά(χ) με μεταμέλεια, όλοι σας, Ω, πιστοί, μήπως και επιτύχετε. ﴾

[Κοράνιο 24:31]

Το εδάφιο αυτό υποδεικνύει τους άνδρες εκείνους που εντάσσονται στην κατηγορία των "μάχραμ", όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, και ορίζει ότι και οι άνδρες και οι γυναίκες θα πρέπει να χαμηλώνουν τα βλέμματά τους ως ένδειξη μετριοφροσύνης, πράγμα που λειτουργεί ως το καλύτερο μέσο αυτό-προστασίας από τους φυσικούς πειρασμούς και την αμοιβαία έλξη που παρατηρείται ανάμεσα στα αντίθετα φύλα.

Βλέπουμε ότι οι Ισλαμικοί νόμοι, παρόλο που είναι παρόμοιοι με αυτούς άλλων πολιτισμών όπου δίνεται προσοχή στη σεμνή ενδυμασία και συμπεριφορά, είναι ωστόσο μοναδικοί σε σχέση με τα υψηλότερα πρότυπα της Μουσουλμανικής ταυτότητας που χαρακτηρίζεται από αγνότητα, δικαιοσύνη, και ηθική ακεραιότητα. Το Ισλάμ προστατεύει και διαφυλάσσει τα άτομα και την κοινωνία από αμήχανες καταστάσεις περιττών διαπλοκών ανάμεσα σε παντρεμένους άνδρες και γυναίκες που οδηγούν σε πειρασμούς. Ο Αγγελιαφόρος Του Αλλά(χ) (ﷺ) είπε σε ένα αυθεντικό χαντίθ:

«Πράγματι, η Αλ-Χαγιά' (μετριοπάθεια, σεμνότητα και το να ντρέπεται κανείς) είναι ένας κλάδος από τους κλάδους της Πίστης, και δεν έχει πίστη αυτός που δεν ντρέπεται, και η απόκτηση του καλού γίνεται μέσω του μυαλού, και δεν έχει θρησκεία αυτός που δεν έχει μυαλό.»

[Ιμπν Μάτζα]

Επίλογος

ΤΟ Ισλάμ είναι το αιωνίως θεϊκό μήνυμα Του Αλλά(χ), Του Παντοδύναμου και Ύψιστου, για όλη την ανθρωπότητα, που παραδόθηκε από τον Προφήτη και Αγγελιαφόρο Του Αλλά(χ) (ﷺ). Κάποιοι πίστεψαν στο Μήνυμα του Ισλάμ και το ακολούθησαν, ενώ άλλοι έδειξαν δυσπιστία προς αυτό ή αρνήθηκαν να το ακολουθήσουν. Ο Αλλά(χ) δήλωσε ότι οι άνθρωποι είναι αξιοπρεπείς και τιμούνται περισσότερο από άλλα πλάσματα Του Αλλά(χ), όπως δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Και πράγματι, τιμήσαμε τα παιδιά Του Αδάμ, και τα μεταφέραμε στην ξηρά και τη θάλασσα (δηλ. καταναγκάσαμε τη θάλασσα και τα ζώα της ξηράς, ώστε να τα χρησιμοποιείτε για να μεταφέρεστε), και τα εφοδιάσαμε με αγαθά, και τα προτιμήσαμε πάνω από πολλά από αυτά που δημιουργήσαμε με αξιοσημείωτη προτίμηση. ﴾

[17:70]

Ο Αλλά(χ) ανήγγειλε και μια ακόμα σημαντικότερη αρχή: ότι όλοι οι άνθρωποι δημιουργούνται ίσοι όσον αφορά την αρχική δημιουργία. Δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Ω, άνθρωποι! Να φοβάσθε Τον Κύριό σας, Ο Οποίος σας έπλασε από ένα (και μόνο) άτομο (τον Αδάμ), και από αυτόν (τον Αδάμ) έπλασε τη σύζυγό του (την Εύα), και από αυτούς τους δύο έπλασε πολλούς άνδρες και γυναίκες, και να φοβάσθε Τον Αλλά(χ), στο Όνομα (Χάρη) του Οποίου ζητάτε ο ένας από τον άλλο (δηλ. όταν κάποιος ζητάει κάτι από κάποιον άλλον, του λέει στο

Όνομα του Αλλάχ να κάνεις αυτό) και (μην διακόπτετε τους δεσμούς) της μητέρας (συγγενικούς). Στ' αλήθεια, Ο Αλλά(χ) είναι Παρατηρητής πάνω σας. ﴿

[Κοράνιο 4:1]

Σύμφωνα με τις προηγούμενες αρχές, όλοι οι άνδρες και οι γυναίκες είναι ίσοι σε σχέση με την ανθρώπινη υπόσταση και τις βασικές αξίες, υποχρεώσεις και ευθύνες. Όλοι οι άνδρες και οι γυναίκες δημιουργούνται ίσοι στα μάτια Του Αλλά(χ). Οι διαφορές τους στη φυλή, τη γλώσσα, το βιοπορισμό και τη γεωγραφία κλπ. δεν έχει καμία σχέση με την αύξηση ή τη μείωση της τιμής τους. Η πραγματική διάκριση ανάμεσά τους βασίζεται στη συνείδησή τους απέναντι στο Θεό, την αφοσίωση στο Ισλάμ, την αποκαλυφθείσα θρησκεία Του Αλλά(χ), και το επίπεδο της άσκησης και εφαρμογής των αρχών του Ισλάμ στην καθημερινότητά τους. Ο Αλλά(χ) το ανέφερε αυτό στο Ιερό Κοράνιο όταν είπε:

﴿ Ω Εσείς οι άνθρωποι! Σας έχουμε πλάσει από ένα αρσενικό και ένα θηλυκό, και σας κάναμε σε λαούς και φυλές για να γνωρίζετε μεταξύ σας (κι όχι να καταφρονεί ο ένας τον άλλον). Βέβαια, ο πιο τιμημένος από σας –στα μάτια του Αλλά(χ) –είναι ο πιο ευσεβής (ανάμεσά σας). Κι ο Αλλά(χ) είναι 'Αλείμ (Παντογνώστης) και Χαμπείρ (=Γνωρίζει πλήρως) (για όλα τα πράγματα). ﴿

[Κοράνιο 49:13]

Ως εκ τούτου, η πραγματική τιμή κάθε ανθρώπου στα Μάτια Του Αλλά(χ) δεν βασίζεται στο χρώμα, την κοινωνική θέση, το φύλο, τη φυλή, τη δύναμη, την υγεία, το αξίωμα ή τον πλούτο. Το μοναδικό μέσο διάκρισης στα Μάτια Του Αλλά(χ) βασίζεται αυστηρά στην ευσέβεια, την πίστη και την τέλεση καλών πράξεων,

Παρομοίως, ο Προφήτης Του Αλλά(χ) (ﷺ) αναφέρεται ότι είπε:

«Ω, άνθρωποι, ο Κύριός σας είναι ένας και ο πατέρας σας ένας. Δεν υπάρχει καμία υπεροχή ενός Άραβα από έναν μη-Άραβα, και δεν υπάρχει καμία υπεροχή ενός μη Άραβα από έναν Άραβα, ούτε ενός μαύρου από έναν ερυθρόδερμο, παρά μόνο σε σχέση με την ευσέβεια.»

[Άχμαντ]

Τα διδάγματα του Ισλάμ αφαιρούν όλες τις τεχνητές διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους, και τους τοποθετούν σε ισότιμη βάση. Ένα από τα βασικά διδάγματα του Ισλάμ, που συχνά παρανοείται, καταχράται ή δεν εξηγείται με επάρκεια, είναι ότι “μια γυναίκα είναι ίση με έναν άνδρα σε όλα, εκτός από εκεί που υπάρχει μια διακριτή πραγματικότητα και διαφορά.” Οι ομοιότητες και οι διαφορές ήταν το θέμα αυτού του βιβλίου, το οποίο επιχείρησε να διασαφηνίσει κάποιες παρανοήσεις σχετικά με την αλήθεια για τις γυναίκες στο Ισλάμ.

Ο Αλλά(χ) δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Οι πιστοί, άνδρες και γυναίκες, είναι Αουλία' (κηδεμόνες, βοηθοί, υποστηρικτές και προστάτες) ο ένας για τον άλλο, διατάζουν το καλό και απαγορεύουν το κακό, εκτελούν τις προσευχές τους, και παραχωρούν Ζακά (υποχρεωτική ελεημοσύνη) και υπακούν Τον Αλλά(χ) και τον Αγγελιαφόρο Του. Ο Αλλά(χ) θα τους ελεήσει. Στ' αλήθεια, Ο Αλλά(χ) είναι 'Αζείζ (Παντοδύναμος, Ανίκητος) Χακείμ (Πάνσοφος). ﴾

[Κοράνιο 9:71]

Ο Αλλά(χ) δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Έτσι Ο Κύριός τους δέχτηκε από αυτούς (τις επικλήσεις και τους απάντησε), “Ποτέ δεν θα επιτρέψει να χαθεί το (καλό) έργο κανενός από εσάς, είτε είναι άνδρας, είτε γυναίκα. Είστε (μέλη) ο ένας του άλλου” ﴾

[Κοράνιο 3:195]

Ο Αλλά(χ) δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Υπάρχει μερίδιο για τους άνδρες από όσα αφήνουν οι γονείς τους και οι κοντινοί συγγενείς, και υπάρχει μερίδιο για τις γυναίκες από όσα αφήνουν οι γονείς τους και οι κοντινοί συγγενείς, είτε ο πλούτος είναι μικρός, είτε μεγάλος: ένα νόμιμο υποχρεωτικό μερίδιο. ﴾

[Κοράνιο 4:7]

Βασισμένος σε όσα ειπώθηκαν και εξετάστηκαν σε όλη την έκταση αυτού του βιβλίου, μπορεί κανείς να πει με άνεση και αυτοπεποίθηση ότι μία γυναίκα δεν θα απολαύσει ποτέ την τιμή, τα πλήρη δικαιώματα και ελευθερίες της, παρά μόνο υπό την προστασία του Θεού και των δίκαιων νόμων του Ισλάμ. Το Ισλάμ προσδιορίζει ορισμένα καθήκοντα και υποχρεώσεις που αναγκαστικά συμβαδίζουν με τα δικαιώματα. Το Ισλάμ είναι μια θρησκεία από το Θεό που αποκάλυψε Ο Ευεργετικός και Παντογνώστης, σε αντίθεση με τους ανθρωπογενείς νόμους που υπαγορεύουν τεχνητά όρια, προνόμια και μονοπώλια. Το Ισλάμ είναι μια αιώνιο και παγκόσμιο, για όλη την ανθρωπότητα, άνδρες και γυναίκες, πλούσιους και φτωχούς, κυβερνήτες και κυβερνημένους, δυνατούς και αδύναμους, είτε είναι λευκοί, μαύροι, ερυθροί ή κίτρινοι. Είναι όλο ίσοι στα Μάτια Του Δημιουργού τους, Του Αλλά(χ), Ο Οποίος γνωρίζει καλύτερα τι είναι ωφέλιμο και σε αυτόν τον κόσμο αλλά και τη Μέλλουσα Ζωή.

Παρακαλώ τον αναγνώστη να μη βγάλει βεβιασμένα συμπεράσματα για το Ισλάμ, βασισμένος σε ό,τι παρατηρείται στη συμπεριφορά και τον τρόπο δράσης ορισμένων ομάδων Μουσουλμάνων, οι οποίοι, δυστυχώς, εκμεταλλεύονται το Ισλάμ για να καλύψουν τα ατομικά ή ομαδικά τους εγκλήματα. Υπάρχουν πολλοί, που είναι μεν Μουσουλμάνοι, εφόσον δηλώνουν με τα χείλη τους ότι “Δεν υπάρχει θεός που να αξίζει να λατρεύεται, εκτός από Τον Αλλά(χ) και Μόνο, και ο Μωχάμμαντ είναι ο δούλος και ο Αγγελιαφόρος

Του Αλλά(χ)”, αλλά, δυστυχώς, δεν τελούν τα Ισλαμικά τους καθήκοντα, ούτε δείχνουν ειλικρινή αφοσίωση στο Ισλάμ με την καλή ηθική τους συμπεριφορά. Το Ισλάμ είναι μια ολοκληρωμένη, αγνή θρησκεία, απλή ώστε να εφαρμόζεται σε όλες τις διαφορετικές καταστάσεις. Πολλοί Μουσουλμάνοι αγωνίζονται καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής τους να είναι καλοί και έντιμοι, αναζητώντας την ευαρέστηση Του Αλλά(χ) σε όλα όσα κάνουν ή αποφεύγουν να κάνουν. Απ’ την άλλη, υπάρχουν άνθρωποι που αξίζουν την τιμωρία σε αυτή τη ζωή και τη Μέλλουσα για τα εγκλήματά τους. Αυτά τα εγκλήματα μπορεί να είναι τόσο αποτρόπαια που να αγγίζουν τα όρια της απιστίας ή της αποστασίας από το Ισλάμ, ή μπορεί να είναι μικρότερου βαθμού ανυπακοής και παραμέλησης των σοφών εντολών και των ωφέλιμων διδασκαλιών Του Αλλά(χ), και του Προφήτη Του (ﷺ). Είναι κατανοητό πώς αν σε κάποιον λείπει κάτι, είτε αυτό είναι πλούτος, είτε ηθική, δεν θα επιτρέψει σε κάποιον άλλο να το έχει εκείνος. Αυτή η αρχή ισχύει επίσης και για το Ισλάμ. Για εκείνους που επιθυμούν να μάθουν περισσότερα για το Ισλάμ, η συμβουλή μας είναι να αναζητήσουν τη γνώση από αυτούς που είναι γνωστοί για τη γνώση τους, την κατανόηση τους και την εφαρμογή του Ισλάμ στη δική τους ζωή, ενώ οι Μουσουλμάνοι που δεν το εφαρμόζουν σίγουρα θα τους παραπλανήσουν.

Η επιφανειακή γνώση του Ισλάμ είναι επικίνδυνη, βλαβερή και καταστρεπτική, καθώς η απλή ανάγνωση μερικών μόνο βιβλίων σχετικά με το Ισλάμ, πιθανότατα από αναξιόπιστες πηγές, δεν θα επιτρέψει σε κάποιον να πάρει ορθές αποφάσεις ή να διαδώσει ορθή γνώση σχετικά με το Ισλάμ. Το να ακολουθεί κανείς τυφλά απόψεις άλλων, είναι επίσης πολύ επικίνδυνο και βλαβερό. Είναι υποχρεωτικό να αναζητήσει ορθή γνώση σχετικά με το Ισλάμ, και να μην εξαπατάται από αυτούς που διαδίδουν ψευδή λατρεία και εφαρμογή. Ο Αλλά(χ) δήλωσε στο Ιερό Κοράνιο:

﴿ Δεν υπάρχει καταναγκασμός στη θρησκεία. Στ’ αλήθεια, ο Ίσιος Δρόμος ξεχώρισε από το λάθος δρόμο. Όποιος δεν πιστεύει στα ‘Ταγκούτ’ (αυτά που λατρεύονται εκτός Του Αλλά(χ)) και πιστεύει στον Αλλά(χ), έχει πιάσει το χερούλι της εμπιστοσύνης, το οποίο δε θα σπάσει ποτέ· Και Ο Αλλά(χ) είναι Ο Σαμεί‘ (Ακούει τα πάντα), Ο ‘Αλείμ (Παντογνώστης). ﴾

[Κοράνιο 2:256]

والحمد لله رب العالمين
وصلی اللهم علی نبینا محمد و علی آله وصحبه وسلم

*Όλος ο έπαινος ανήκει στον Αλλά(χ) και Μόνο, Τον Κύριο
των Κόσμων*

*Και είθε Ο Αλλά(χ) να εξυψώσει τον Προφήτη Του, και τον
οίκο του, και να τον κρατήσει ασφαλή από κάθε κακό*

Abdurrahmaan al-Sheha

P.O. Box 59565

Riyadh, K.S.A 11535

Email: alsheha2@gmail.com

<http://www.islamland.org>

*Αν θέλετε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το
Ισλάμ, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας:*

1) *Ηλ. Ταχυδρομείο:*

en@islamland.org

2) *Μπορείτε επίσης να επισκεφτείτε τις ακόλουθα ιστοσελίδες:*

www.islamland.org

www.islamhouse.com

www.sultan.org

www.islamreligion.com

www.islam-guide.com

www.missionislam.com

www.islamtoday.com

www.islamic-invitation.com